

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2015/340,

20. veebruar 2015,

millega kehtestatakse lennujuhtide lubade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaste sertifikaatidega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused, muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 923/2012 ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 805/2011

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrust (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 8c lõiget 10 ja artikli 10 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Lennujuhid ja lennujuhtide koolituse, testimise, kontrollimise ning meditsiinilise läbivaatuse ja tervisekontrolliga seotud isikud ja organisatsioonid peavad vastama määruse (EÜ) nr 216/2008 Vb lisas sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele. Eelkõige tuleks nad sertifitseerida või litsentsida, kui on tehtud kindlaks, et nad vastavad olulistele nõuetele.
- (2) Euroopa luba on osutunud edukaks vahendiks lennujuhtide sertifitseerimisel ja nende pädevuse tunnustamisel selle erilise rolli eest, mida lennujuhid täidavad lennuliikluse ohutu juhtimise tagamisel. Kogu ELi hõlmava pädevusstandardi kehtestamine on vähendanud killustumist selles valdkonnas ja tänu sellele on tõhustunud aeronavigatsiooniteenuste osutajate vaheline üha tihenev piirkondlik koostöö. Euroopa Liidus töötavate lennujuhtide ühise loasüsteemi säilitamine ja täiendamine on Euroopa lennujuhtimissüsteemi oluline element. Selle tagamiseks tuleks kehtestada lennujuhtide lubade ja sertifikaatidega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused, mis vastaksid tehnika arengule kõnealuses valdkonnas.
- (3) Aeronavigatsiooniteenuste osutamine nõuab kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid ja eelkõige lennujuhte, kelle pädevust on võimalik tõendada loaga, mis antakse välja käesolevas määruses sätestatud üksikasjalike nõuete alusel. Loale tehtav pädevusmärke näitab selle lennujuhtimisteenuse liiki, mida konkreetne lennujuht on pädev osutama. Loal sisalduvad oskumärked peaksid kajastama nii lennujuhi erioskusi kui ka pädevate asutuste antud luba teenuste osutamiseks konkreetses sektoris, sektorite rühmas ja/või töökohal.
- (4) Käesoleva määruse alusel järelevalvet teostavad ja vastavuskontrolle tegevad asutused peaksid olema lennujuhtidest piisavalt sõltumatud, kui nad annavad välja lubasid või pikendavad oskumärgete kehtivust, peatavad või tunnistavad kehtetuks lubasid, pädevusmärkeid, oskumärkeid või sertifikaate, kui nende väljaandmise tingimused ei ole enam täidetud. Kõnealused asutused peaksid olema piisavalt sõltumatud ka

(⁽¹⁾) ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

aeronavigatsiooniteenuste osutajatest ja koolitusorganisatsioonidest. Nad peaksid säilitama võime oma ülesandeid tõhusalt täita. Pädev asutus või käesolevas määruses sätestatud ülesandeid täitma määratud asutused võivad olla vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 549/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 nimetatud või loodud asutused. Euroopa Lennundusohutusamet (edaspidi „amet“) peaks toimima pädeva asutusena, kes annab välja väljaspool Euroopa Liitu asuvate lennujuhtide koolitusorganisatsioonide sertifikaate ja asjakohastel juhtudel ka nende töötajate tunnistusi ning taastab neid. Pädeva asutusena peaks ta täitma samu nõudeid.

- (5) Võttes arvesse liidu lennuliikluse iseärasusi, tuleks kasutusele võtta ühised pädevusstandardid nende lennujuhtide suhtes, kes töötavad üldsusele lennuliikluse korraldamisega seotud teenuseid ja aeronavigatsiooniteenuseid osutavate ettevõtjate juures, ning kõnealuseid standardeid tõhusalt kohaldada.
- (6) Liikmesriikidel peaks olema võimalus kohaldada käesoleva määruse põhimõtteid määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud selliste sõjaväelaste suhtes, kes osutavad üldsusele teenuseid vabatahtlikult.
- (7) Ebapiisav suhtlemine on sageli oluliseks mõjuriks intsidentide ja õnnetuste tekkimisel. Seetõttu tuleks lennujuhtidele kehtestada üksikasjalikud keeleoskuskõhaldused. Need nõuded põhinevad Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooni (ICAO) kehtestatud keeleoskuskõhaldustel ja võimaldavad jõustada rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid. Keelenõuete puhul järgitakse mittediskrimineerimise, läbipaistvuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, et soodustada töötajate vaba liikumist, tagades samas ohutuse. Keeleoskumärke kehtivus peaks vastama käesolevas määruses määratletud keeleoskustasemele.
- (8) Selleks et suurendada liikmesriikide usaldust üksteise süsteemide vastu, on hädavajalik kehtestada lennujuhtide lubade väljaandmise ja haldamise ühiseeskirjad. Kõrgeima ohutustaseme tagamiseks tuleks seetõttu kehtestada ühtsed nõuded lennujuhtide koolituse, kvalifikatsiooni ja pädevuse kohta. Sellega tagatakse ka kvaliteetsete lennujuhtimisteenuste osutamine ja aidatakse kaasa kõnealuste lubade tunnustamisele kogu liidus, suurendades seega vaba liikumist ja parandades lennujuhtide kättesaadavust.
- (9) Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon (edaspidi „Eurocontrol“) on kehtestanud asjakohased algkoolituse standardid, mis on sätestatud dokumendis „Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training“. Selleks et käia kaasas teaduse ja tehnika arenguga ning toetada algkoolituse ühtset lähenemisviisi, mis on lennujuhtide liikuvuse tagamisel ülioluline, tuleks need standardid sätestada liidu õiguses. Ühtlasi tuleks kehtestada ka üksuse- ja jätkukoolituskõhaldused, võttes arvesse määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklis 8c kehtestatud olulisi nõudeid. Euroopa koolituskõhalduste puudumise korral võivad liikmesriigid jätkuvalt toetuda ICAO koostatud standarditele.
- (10) Konsulteerides ekspertide rühmaga, on Eurocontrol välja töötanud lennujuhtide meditsiinilise läbivaatuse nõuded, mida liikmesriigid on juba kasutanud koos ICAO 1. lisaga. Need nõuded tuleks nüüd liidu õigusesse üle võtta, et tagada nende ühtne kohaldamine kõikides liikmesriikides.
- (11) Selleks et tagada, et liikmesriigid täidavad ohutusealaseid ülesandeid ja kohustusi korrektselt ja struktureeritult haldus- ja juhtimissüsteemide abil, mida ohjavad nende nimel tegutsevad pädevad asutused ja organisatsioonid kooskõlas ICAO kehtestatud riikliku lennuohutusprogrammiga, tuleks käesolevas määruses vastav nõue ette näha ja teha selle kohaldamine pädevatele asutustele kohustuslikuks.
- (12) Koolitusorganisatsioonide sertifitseerimine on üheks otsustavaks teguriks lennujuhtide koolituse kvaliteedi ja seega ka lennujuhtimisteenuse osutamise ohutuse tagamisel. Seega tuleks karmistada koolitusorganisatsioonide suhtes kohaldatavaid nõudeid. Iga organisatsiooni pakutava koolituse spetsiifilist iseloomu silmas pidades peaks olema võimalik koolitust sertifitseerida koolituse liigi, koolitusteenuste paketi või koolitus- ja aeronavigatsiooniteenuste paketi põhjal.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 549/2004, 10. märts 2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (ELT L 96, 31.3.2004, lk 10).

- (13) Üldised loasaamistingimused, mis on seotud vanuse ja tervisenõuetega, ei tohiks mõjutada praeguste lubade omanikke. Selleks et tagada olemasolevate lubadega antud õiguste jätkuv kehtimine ja sujuv üleminek kõigile loaomanikele ja pädevatele asutustele, käsitatakse lube ja tervisetõendeid, mille liikmesriigid on välja andnud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/23/EÜ⁽¹⁾ ja komisjoni määrusele (EL) nr 805/2011,⁽²⁾ vastavalt käesolevale määrusele väljaantuna.
- (14) Järjepidevuse tagamiseks tuleks muuta psühhoaktiivse aine määratlust komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 923/2012⁽³⁾.
- (15) Kuna käesolev määrus tugineb varasematele edusammudele ja ELi regulatiivsetele nõuetele, tuleks selguse huvides tunnistada kehtestuks määrus (EL) nr 805/2011.
- (16) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 17 lõike 2 punktiga b ja artikli 19 lõikega 1 on amet aidanud komisjonil ette valmistada käesolevas määrusega ette nähtud meetmed.
- (17) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikliga 65 asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad järgmise kohta:
 - a) lennujuhi lubade ja lennujuhiõpilase lubade ning vastavate pädevus- ja oskumärgete väljaandmise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise tingimused ja selliste lubade omanike õigused ja kohustused;
 - b) lennujuhtide ja lennujuhiõpilaste tervisetõendite väljaandmise, piiramise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise tingimused ja selliste tõendite omanike õigused ja kohustused;
 - c) lennujuhtide ja lennujuhiõpilaste tervist kontrollivate lennundusarstide (AME) ja lennundusmeditsiinikeskuste (AeMC) sertifitseerimine;
 - d) lennujuhtide koolitusorganisatsioonide sertifitseerimine;
 - e) selliste lubade, pädevus- või oskumärgete ja sertifikaatide kehtivuse, pikendamise ja taastamise ning kasutamise tingimused.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste isikute suhtes:
 - a) lennujuhiõpilased ja lennujuhid, kes tegutsevad määruse (EÜ) nr 216/2008 reguleerimisalas;
 - b) isikud ja organisatsioonid, kes osalevad käesoleva määruse kohaselt taotlejatele lubade väljaandmises, nende koolitamises, testimises, kontrollimises, arstlikul läbivaatusel ja tervisekontrollis.

Artikkel 2

Vastavus nõuetele ja menetlustele

1. Artiklis 6 osutatud pädev asutus annab vastavalt I, III ja IV lisale pädevusi, tunnistusi, tõendeid ja lubasid lennujuhiõpilastele, lennujuhtidele ja isikutele, kes on seotud artikli 1 lõike 2 punktides a ja b osutatud taotlejatele lubade andmise, nende koolitamise, testimise, kontrollimise ning nende tervisekontrolli ja arstliku läbivaatusega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/23/EÜ, 5. aprill 2006, ühenduse lennujuhi loa kohta (ELT L 114, 27.4.2006, lk 22).

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 805/2011, 10. august 2011, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad lennujuhtide lubade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaste teatavate tõendite kohta (ELT L 206, 11.8.2011, lk 21).

⁽³⁾ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 923/2012, 26. september 2012, millega kehtestatakse ühised lennureeglid ning aeronavigatsiooniteenuseid ja -protseduure käsitlevad käitamissätted ning muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 1035/2011 ning määruseid (EÜ) nr 1265/2007, (EÜ) nr 1794/2006, (EÜ) nr 730/2006, (EÜ) nr 1033/2006 ja (EL) nr 255/2010 (ELT L 281, 13.10.2012, lk 1).

2. Artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud organisatsioonid peavad vastama tehnilistele nõuetele ja haldusmenetlustele, mis on kehtestatud I, III ja IV lisa ning neid sertifitseerib loa artiklis 6 osutatud pädev asutus.

3. Artikli 1 lõike 2 punktides a ja b osutatud isikutele tuleb tervisetõend välja anda vastavalt III ja IV lisa sätestatud tehnilistele nõuetele ja haldusmenetlusele.

4. Lennujuhid, kes töötavad lennuliiklusteenuseid osutavate selliste aeronavigatsiooniteenuse osutajate juures, kes pakuvad teenuseid aluslepingu kohaldamisalasse kuuluval territooriumil ning kelle peamine tegevuskoht ja registrijärgne asukoht on väljaspool aluslepingu kohaldamisalaks olevat territooriumi, loetakse loa saanuks vastavalt lõikele 1, kui nad vastavad mõlemale järgmisele tingimusele:

a) neil on Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt kolmandas riigis välja antud lennujuhi luba;

b) nad on tõendanud artiklis 6 osutatud pädevale asutusele, et nad on saanud koolituse ja läbinud edukalt eksamid ja hindamised, mis vastavad I lisa ATCO-osa D-alajao jaotistes 1–4 kehtestatud nõuetele.

Esimeses lõigus osutatud lennujuhtidele antud ülesanded ja funktsioonid ei tohi ületada õigusi, mis on neile antud kolmandas riigis väljaantud loaga.

5. Praktiliste oskuste instruktorid ja tasemetestijad, kes töötavad koolitusorganisatsioonides, mis paiknevad väljaspool liikmesriikide territooriumi, loetakse kvalifitseerituks vastavalt lõikele 1, kui nad vastavad mõlemale järgmisele tingimusele:

a) neil on kolmandas riigis vastavalt Chicago konventsiooni I lisale väljaantud lennujuhiluba, millel on pädevusmärke ja vastavalt vajadusele ka oskumärke, mis on kooskõlas sellega, mida nad õpetavad või hindavad;

b) nad on tõendanud artiklis 6 osutatud pädevale asutusele, et nad on saanud koolituse ja läbinud edukalt eksamid ja hindamised, mis vastavad I lisa ATCO-osa D-alajao jaotises 5 kehtestatud nõuetele.

Esimeses lõigus osutatud õigused määratletakse kolmandas riigis väljaantud loas ning need kehtivad üksnes väljaspool liikmesriikide territooriumi asuvates koolitusorganisatsioonides õpetamise ja hindamise korral.

Artikkel 3

Lennujuhtimisteenuste osutamine

1. Lennujuhtimisteenuseid võivad osutada üksnes need lennujuhid, kellel on käesoleva määruse kohane kvalifikatsioon ja luba.

2. Vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 1 lõikele 3 tagavad liikmesriigid võimaluste piires, et kõnealuse määruse artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud sõjaväelaste poolt üldsusele osutatavate või kättesaadavaks tehtud teenuste ohutuse tase on vähemalt võrdväärne sellega, mis on kindlaks määratud käesoleva määruse Vb lisa olulistes nõuetes.

3. Liikmesriigid võivad kohaldada käesolevat määrust üldsusele teenuseid osutavate sõjaväelaste suhtes.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „ebatavaline olukord” – olukord, sh halvenenud olukord, millega lennujuht tavalises töös kokku ei puutu ja mille suhtes tal puuduvad vastavad kogemused ja automaatsed oskused;
- 2) „nõuete täitmise aktsepteeritud meetodid (*acceptable means of compliance* (AMC))” – ameti vastu võetud mittesiduvad standardid, milles kirjeldatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmise kontrollimise võimalusi;

- 3) „lennujuhtimisteenus” – teenus, mille eesmärk on
- a) kokkupõrgete vältimine
 - õhusõidukite vahel ning
 - manööverdusalal olevate õhusõidukite ja takistuste vahel ning
 - b) lennuliikluse kiirendamine ja selle korrapärase kulgemise tagamine;
- 4) „lennujuhtimisüksus” – piirkondliku lennujuhtimiskeskuse, lähenemis- või lähilennujuhtimisüksuse üldnimetus;
- 5) „nõuete täitmise alternatiivsed meetodid” – olemasolevate nõuete täitmise aktsepteeritud meetodite (AMC) alternatiivid või uued võimalikud meetodid määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmiseks, mille puhul amet ei ole nõuete täitmise aktsepteeritud meetodeid kehtestanud;
- 6) „hindamine” – praktiliste oskuste hindamine, mille tulemus on loa ja/või oskumärke väljaandmine, selle kehtivuse pikendamine ja/või taastamine, sh hinnatava isiku käitumise ja tema omandatud teadmiste praktilise rakendamise ja mõistmise tõendamine;
- 7) „tasemetestija oskumärke” – loale kantud ja selle osa moodustav volitus, mis näitab loa omaniku pädevust hinnata lennujuhiõpilase ja lennujuhi praktilisi oskusi;
- 8) „kriitilisest intsidendist tulenev stress” – ootamatu sündmuse, õnnetuse, intsidendi või tõsise intsidendi tagajärjena isikul ilmnevad ebataavalised ja/või ekstreemsed emotsionaalsed, füüsilised ja/või käitumuslikud reaktsioonid;
- 9) „hädaolukord” – viivitamatut tegutsemist nõudev keeruline ja ohtlik olukord;
- 10) „eksam” – ametlik test, mille käigus hinnatakse isiku teadmisi;
- 11) „juhendmaterjal (*guidance material* (GM))” – ameti välja töötatud mittesiduv materjal, mis aitab näitlikustada nõude või spetsifikatsiooni tähendust ning mida kasutatakse abivahendina määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade ning nõuete täitmise aktsepteeritavate meetodite tõlgendamisel;
- 12) „ICAO asukohatähis” – neljätäheline kood, mis on koostatud vastavalt ICAO uusimas ajakohastatud käsiraamatus (DOC 7910) ettenähtud eeskirjadele ja määratud konkreetsele aeronavigatsioonilisele fikseeritud jaamale;
- 13) „keeleoskumärke” – loale kantud ja selle osa moodustav volitus, mis näitab loaomaniku keeleoskust;
- 14) „luba” – dokument, mis on välja antud ja kinnitatud vastavalt käesolevale määrusele ja annab selle seaduslikule omanikule õiguse kasutada selles osutatud pädevus- ja oskumärgete kohaseid õigusi;
- 15) „töökohakoolitus” – üksusekoolituse etapp, mille jooksul praktiseeritakse pädeva töökohakoolituse juhendaja (OJT) järelevalve all eelnevalt omandatud rutiinseid tööolukordi ja -oskusi tegelikkuses toimuva lennuliikluse olukorras;
- 16) „töökohakoolituse juhendaja oskumärke” – loale kantud ja selle osa moodustav volitus, mis näitab loaomaniku pädevust korraldada töökohakoolitust ja juhendada treeningseadmete kasutamist;
- 17) „osaliste funktsioonidega treeningseade” – treeningseade, mille kaudu tagatakse konkreetsete ja valitud ülesannetega seonduv koolitus, ilma et õppur peaks harjutama täieliku tegevuskeskkonnaga seotud kõikide ülesannete täitmist;
- 18) „tegevuseesmärk” – selge ja ühemõtteline kinnitus tegevuse kohta, mida eeldatakse koolitust läbivalt isikult, tegevuse toimumistingimused ja standardid, millele koolitust läbiv isik peab vastama;

- 19) „ajutine võimetus” – ajutine olukord, mil loaomanik ei saa pädevus- ja oskumärgete ning tervisetõendite kehtivuse ajal oma loast tulenevaid õigusi kasutada;
- 20) „psühhoaktiivne aine” – alkohol, opioidid, kannabinoidid, rahustid ja uinutid, kokaiin, muud psühhostimulaatorid, hallutsinogeenid ja lenduvad lahustid, välja arvatud kohv ja tubakas;
- 21) „oskumärke” – loale kantud volitus, mis moodustab loa osa, sätestades asjakohase pädevusmärkega seotud eritingimused, õigused või piirangud;
- 22) „kehtivuse taastamine” – haldustoiming, mis tehakse pärast pädevus- või oskumärke või sertifikaadi kehtivusaja lõppu, et ettenähtud nõuete täitmise korral anda pädevus- või oskumärkest või sertifikaadist tulenevad õigused uueks kindlaksmääratud ajavahemikuks;
- 23) „kehtivuse pikendamine” – haldustoiming, mis tehakse pädevus- või oskumärke või sertifikaadi kehtivusajal, et anda selle omanikule ettenähtud nõuete täitmise korral õigus jätkata pädevus- või oskumärkest või sertifikaadist tulenevate õiguste kasutamist uuel kindlaksmääratud ajavahemikul;
- 24) „sektor” – lennujuhtimispiirkonna ja/või lennuinfopiirkonna või ülemise piirkonna osa;
- 25) „imitaator” – treeningseade, mis esitab reaalse töökeskkonna olulisi aspekte ja jäljendab käitustingimusi, mille raames saab koolitust läbiv isik vahetult harjutada tööülesandeid reaalajas;
- 26) „treeningseade” – käitustingimusi imiteeriv mis tahes liiki seade, sh imitaator ja osaliste funktsioonidega treeningseade;
- 27) „treeningseadme instruktori oskumärke” – loale kantud ja selle osa moodustav volitus, mis näitab loaomaniku pädevust juhendada treeningseadme kasutamist;
- 28) „koolituskursus” – struktureeritud raamistikus välja töötatud ja kindlas ajavahemikus korraldatav teoreetiline kursus ja/või praktiline koolitus;
- 29) „koolitusorganisatsioon” – pädeva asutuse sertifitseeritud organisatsioon, kellel on õigus pakkuda ühte või mitut liiki koolitust;
- 30) „üksuse oskumärke” – loale kantud volitus, mis moodustab loa osa, näidates ICAO asukohatähist ja sektorit, sektorite rühma või positsiooni, kus loaomanik on pädev töötama;
- 31) „kehtivuse kinnitamine” – pädevus- või oskumärkega seonduva üksuse oskumärke kursuse eduka lõpetamise järel toimuv protsess, mis võimaldab loaomanikul hakata kasutama vastavast pädevus- või oskumärkest tulenevaid õigusi.

Artikkel 5

Pädev asutus

1. Liikmesriigid nimetavad või asutavad ühe või mitu pädevat asutust, kellele antakse käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate isikute ja organisatsioonide sertifitseerimise ja järelevalve kohustused.
2. Ühes funktsionaalses õhuruumiosas või piiriülese teenuse osutamise korral määratakse pädevad asutused asjaomaste liikmesriikide kokkuleppel.
3. Kui liikmesriik nimetab või asutab rohkem kui ühe pädeva asutuse, tuleb iga pädeva asutuse pädevusvaldkonnad kohustuste ja geograafilise piirkonna osas vajaduse korral selgelt määratleda. Tõhusa järelevalve tagamiseks koordineerivad oma pädevusvaldkonna raames tegevust kõik selle määruse kohased isikud ja organisatsioonid.
4. Pädev(ad) asutus(ed) peavad olema sõltumatud aeronavigatsiooniteenuste osutajatest ja koolitusorganisatsioonidest. Sellise sõltumatuse saavutamiseks hoitakse ühelt poolt pädevad asutused ning teiselt poolt aeronavigatsiooniteenuse osutajad ja koolitusorganisatsioonid vähemalt tegutsemistasandil piisavalt lahus. Pädevad asutused kasutavad oma volitusi erapooletult ja läbipaistvalt.

Esimest lõiku kohaldatakse ka ameti suhtes, kui see tegutseb pädeva asutusena vastavalt artikli 6 lõike 2 punktile b ja lõike 3 punkti a alapunktile ii.

5. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on piisav võimekus, et sertifitseerida ja teha järelevalvet, mida hõlmavad nende sertifitseerimis- ja järelevalvekavad, sealhulgas piisavad ressursid II lisa (ATCO.AR-osa) nõuete täitmiseks. Eelkõige kasutavad liikmesriigid hinnanguid, mis pädevad asutused on andnud II lisa punkti ATCO.AR.A.005 alapunkti a kohase võimekuse tõendamiseks.

6. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse kohase järelevalve ja sertifitseerimisega tegelevate pädevate asutuste töötajate puhul ei esineks otsest ega kaudset huvide konflikti, eriti seoses perekondlike suhete või finantshuvidega.

7. Määruse (EL) nr 805/2011 kohaselt liikmesriigis nimetatud või asutatud pädevat asutust käsitatakse käesoleva määruse kohase pädeva asutusena, kui asjaomane liikmesriik ei ole määranud teisiti. Viimati nimetatud juhul teatavad liikmesriigid ametile käesoleva artikli kohaldamiseks nimetatud või asutatud pädevate asutuste nimed ja aadressid ning teavitavad kõigist nendega seotud edasistest muudatustest.

Artikkel 6

Pädev asutus I, III ja IV lisa tähenduses

1. I lisa tähenduses on pädev asutus liikmesriigi nimetatud või asutatud asutus(ed), kellele isik esitab loa väljaandmise taotluse.
2. III lisa tähenduses ja I lisa nõuete täitmise järelevalveks aeronavigatsiooniteenuse osutajate suhtes on pädev asutus
 - a) liikmesriigi poolt pädeva asutusena nimetatud või asutatud asutus, kelle eesmärk on teha järelevalvet taotleja põhitegevuskohas või registrijärgses asukohas, kui liikmesriikide või pädevate asutuste vahelistes kahe- või mitmepoolsetes kokkulepetes ei ole sätestatud teisiti;
 - b) amet, kui taotleja põhitegevuskoht või registrijärgne asukoht on väljaspool liikmesriikide territooriumi.
3. IV lisa tähenduses on pädev asutus
 - a) lennundusmeditsiinikeskuste korral:
 - i) selle liikmesriigi määratud asutus, kus asub lennundusmeditsiinikeskuse peamine tegevuskoht;
 - ii) amet, kui lennundusmeditsiinikeskus asub kolmandas riigis;
 - b) lennundusarstide korral:
 - i) selle liikmesriigi määratud asutus, kus asub lennundusarsti peamine tegevuskoht;
 - ii) kui lennundusarsti peamine tegevuskoht asub kolmandas riigis, siis liikmesriigi määratud amet, kellele taotlev lennundusarst esitab loa väljaandmise taotluse.

Artikkel 7

Üleminekusätted

1. Direktiivist 2006/23/EÜ tulenevate siseriiklike õigusaktide asjakohaste sätete ja määruse (EL) nr 805/2011 sätetega kooskõlas välja antud load, pädevus- või oskumärked loetakse käesoleva määruse kohaselt välja antuks.

2. Määruse (EL) nr 805/2011 artikli 31 lõikest 1 tulenevate siseriiklike normide kohaselt välja antud ookeanilennujuhtimise oskumärkega protseduurilise piirkondliku lennujuhtimise pädevusmärke loetakse käesoleva määruse kohaselt välja antuks.

3. Tervisetõendid ning koolitusorganisatsioonide, lennundusarstide ja lennundusmeditsiinikeskuste tunnistused ja sertifikaadid ning direktiivist 2006/23/EÜ tulenevate siseriiklike õigusaktide asjakohaste sätete ja määruse (EL) nr 805/2011 alusel välja antud üksuse pädevuskavad ja koolitusplaanid loetakse käesoleva määruse kohaselt välja antuks.

Artikkel 8

Lubade, kohandatud õiguste, koolituskursuste ja üksuse pädevuskavade asendamine

1. Liikmesriigid asendavad artikli 7 lõike 1 kohased lennujuhi load käesoleva määruse II lisa 1. liites kehtestatud vormile vastavate lubadega hiljemalt 31. detsembriks 2015 või 31. detsembriks 2016, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

2. Liikmesriigid asendavad artikli 7 lõike 3 kohased lennujuhtide koolitusorganisatsioonide sertifikaadid käesoleva määruse II lisa 2. liites kehtestatud vormile vastavate sertifikaatidega hiljemalt 31. detsembriks 2015 või 31. detsembriks 2016, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

3. Liikmesriigid asendavad artikli 7 lõike 3 kohased lennundusarsti tunnistuse ja lennundusmeditsiinikeskuse tunnistuse käesoleva määruse II lisa 3. ja 4. liites kehtestatud vormidele vastavate tunnistustega hiljemalt 31. detsembriks 2015 või 31. detsembriks 2016, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

4. Vajaduse korral muudavad pädevad asutused määruse (EL) nr 805/2011 artikli 20 kohased algkoolituse eksamineerijate ja hindajate õigused ning määruse (EL) nr 805/2011 artikli 24 kohased pädeva asutuse heakskiidetud üksuse ja jätkukoolituse tasemetestijate õigused käesoleva määruse kohasteks tasemetestija oskumärke õigusteks hiljemalt 31. detsembriks 2015 või 31. detsembriks 2016, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

5. Vajaduse korral muudavad pädevad asutused imitaatori või treeningseadme riiklike instruktorite õigused käesoleva määruse kohasteks treeningseadme instruktorite oskumärke õigusteks hiljemalt 31. detsembriks 2015 või 31. detsembriks 2016, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

6. Aeronavigatsiooniteenuste osutajad kohandavad oma üksuse pädevuskavasid nii, et viia need käesoleva määruse nõuetega vastavusse hiljemalt 31. detsembriks 2015 või 31. detsembriks 2016, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

7. Lennujuhtide koolitusorganisatsioonid kohandavad oma koolitusplaanid nii, et viia need käesoleva määruse nõuetega vastavusse hiljemalt 31. detsembriks 2015 või 31. detsembriks 2016, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

8. Komisjoni määruse (EL) nr 805/2011 kohaselt enne käesoleva määruse kohaldamist alustatud koolituskursuste lõpetamise tunnistusi aktsepteeritakse asjakohaste lubade, pädevus- ja oskumärgete käesoleva määruse kohaseks väljaandmiseks, tingimusel et koolitus ja hindamine lõpeb hiljemalt 30. juuniks 2016 või 30. juuniks 2017, kui liikmesriik kasutab artikli 11 lõikega 2 ette nähtud erandit.

Artikkel 9

Rakendusmääruse (EL) nr 923/2012 muutmine

Rakendusmääruse (EL) nr 923/2012 artikli 2 punkt 104 asendatakse järgmisega:

„104. „psühhoaktiivne aine” – alkohol, opioidid, kannabinoidid, rahustid ja uinutid, kokaiin, muud psühhostimulaatorid, hallutsinogeenid ja lenduvad lahustid, välja arvatud kohv ja tubakas;”

*Artikkel 10***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EL) nr 805/2011 tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 11***Jõustumine ja kohaldamine**

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 30. juunist 2015.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid otsustada mitte kohaldada I–IV lisa kas tervikuna või osaliselt enne 31. detsembrit 2016.

Kui liikmesriik seda võimalust kasutab, teavitab ta komisjoni ja ametit sellest hiljemalt 1. juulil 2015. Kõnealuses teates tuleb kirjeldada erandi(te) ulatust ja rakendusprogrammi, mis sisaldab kavandatavaid meetmeid ja nende ajakava. Sel juhul kohaldatakse jätkuvalt määruse (EL) nr 805/2011 asjakohaseid sätteid.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. veebruar 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNKER

SISUKORD

I LISA – ATCO-OSA – LENNUJUHTIDE LUBADE VÄLJAANDMISE NÕUDED	18
A-ALAJAGU – ÜLDNÕUDED	18
ATCO.A.001 Reguleerimisala	18
ATCO.A.005 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete väljaandmise taotlemine	18
ATCO.A.010 Lubade vahetamine	18
ATCO.A.015 Lubadest tulenevate õiguste kasutamine ja ajutine võimetus	18
ATCO.A.020 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete kehtetuks tunnistamine ja peatamine	19
B-ALAJAGU – LOAD NING PÄDEVUS- JA OSKUMÄRKED	19
ATCO.B.001 Lennujuhiõpilase luba	19
ATCO.B.005 Lennujuhi luba	19
ATCO.B.010 Lennujuhi pädevusmärged	20
ATCO.B.015 Oskusmärged	20
ATCO.B.020 Üksuse oskusmärged	21
ATCO.B.025 Üksuse pädevuskava	22
ATCO.B.030 Keeleoskusmärke	23
ATCO.B.035 Keeleoskusmärke kehtivus	23
ATCO.B.040 Keeleoskuse hindamine	24
ATCO.B.045 Keeleõpe	24
C-ALAJAGU – VÄLJAÕPPEJUHENDAJATELE JA TASEMETESTIJATELE ESITATAVAD NÕUDED	24
1. JAOTIS – VÄLJAÕPPEJUHENDAJAD	24
ATCO.C.001 Teoriaõpetajad	24
ATCO.C.005 Praktiliste oskuste instruktorid	25
ATCO.C.010 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) õigused	25
ATCO.C.015 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskusmärke taotlemine	25
ATCO.C.020 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskusmärke kehtivus	25
ATCO.C.025 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) ajutine oskusmärke	25
ATCO.C.030 Treeningseadme instruktori (STDI) oskusmärke	26
ATCO.C.035 Treeningseadme instruktori (STDI) oskusmärke taotlemine	26
ATCO.C.040 Treeningseadme instruktori (STDI) oskusmärke kehtivus	26
2. JAOTIS – TASEMETESTIJAD	27
ATCO.C.045 Tasemetestija õigused	27

ATCO.C.050 Seaduslikud huvid	27
ATCO.C.055 Tasemetestija oskumärke taotlemine	27
ATCO.C.060 Tasemetestija oskumärke kehtivus	28
ATCO.C.065 Tasemetestija ajutine luba	28
D-ALAJAGU – LENNUJUHI KOOLITUS	28
1. JAOTIS – ÜLDNÕUDED	28
ATCO.D.001 Lennujuhi koolituse eesmärgid	28
ATCO.D.005 Lennujuhi koolituse liigid	28
2. JAOTIS – ALGKOOLITUSE NÕUDED	29
ATCO.D.010 Algkoolituse sisu	29
ATCO.D.015 Algkoolituse kava	30
ATCO.D.020 Baas- ja pädevuskoolituse kursused	30
ATCO.D.025 Baaskoolituse eksamid ja hindamised	31
ATCO.D.030 Baaskoolituse tegevuseesmärgid	31
ATCO.D.035 Pädevuskoolituse eksamid ja hindamised	31
ATCO.D.040 Pädevuskoolituse tegevuseesmärgid	32
3. JAOTIS – ÜKSUSEKOOLITUSE NÕUDED	32
ATCO.D.045 Üksusekoolituse sisu	32
ATCO.D.050 Üksusekoolituse eeltingimused	33
ATCO.D.055 Üksuse koolituskava	33
ATCO.D.060 Üksuse oskumärke kursus	34
ATCO.D.065 Teoreetiliste teadmiste ja mõistmise tõendamine	34
ATCO.D.070 Üksuse oskumärke kursuste ajal toimuvad hindamised	34
4. JAOTIS – JÄTKUKOOLITUSE NÕUDED	34
ATCO.D.075 Jätkukoolitus	34
ATCO.D.080 Täienduskoolitus	34
ATCO.D.085 Ümberõpe	35
5. JAOTIS – VÄLJAÕPPEJUHENDAJATE JA TASEMETESTIJATE KOOLITUS	35
ATCO.D.090 Praktiliste oskuste instruktorite koolitus	35
ATCO.D.095 Tasemetestijate koolitus	35
I lisa 1. LIIDE – KEELEOSKUSTASEMETE SKAALA – KEELEOSKUSNÕUDED	36
I lisa 2. LIIDE – BAASKOOLITUS	39
1. õppeaine: SISSEJUHATUS KURSUSESSE	39
2. õppeaine: LENNUNDUSÕIGUS	39
3. õppeaine: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE	40

4. õppeaine: METEOROLOOGIA	41
5. õppeaine: NAVIGATSIOON	42
6. õppeaine: ÕHUSÕIDUKID	43
7. õppeaine: INIMTEGURID	44
8. õppeaine: SEADMED JA SÜSTEEMID	45
9. õppeaine: KUTSEKESKKOND	46
I lisa 3. LIIDE – LENNUJUHTIMINE VISUAALLENNUVÄLJAL (ADV)	47
1. õppeaine: SISSEJUHATUS KURSUSESSE	47
2. õppeaine: LENNUNDUSÕIGUS	47
3. õppeaine: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE	48
4. õppeaine: METEOROLOOGIA	49
5. õppeaine: NAVIGATSIOON	49
6. õppeaine: ÕHUSÕIDUKID	49
7. õppeaine: INIMTEGURID	50
8. õppeaine: SEADMED JA SÜSTEEMID	51
9. õppeaine: KUTSEKESKKOND	51
10. õppeaine: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD	51
11. õppeaine: LENNUVÄLJAD	52
I lisa 4. LIIDE – LÄHILENNUJUHTIMINE INSTRUMENTAALLENNUVÄLJAL (ADI) (TWR)	53
1. õppeaine: SISSEJUHATUS KURSUSESSE	53
2. õppeaine: LENNUNDUSÕIGUS	53
3. õppeaine: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE	54
4. õppeaine: METEOROLOOGIA	55
5. õppeaine: NAVIGATSIOON	55
6. õppeaine: ÕHUSÕIDUKID	56
7. õppeaine: INIMTEGURID	56
8. õppeaine: SEADMED JA SÜSTEEMID	57
9. õppeaine: KUTSEKESKKOND	57
10. õppeaine: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD	58
11. õppeaine: LENNUVÄLJAD	58
I lisa 5. LIIDE – PROTSEDUURILINE LÄHENEMISLENNUJUHTIMINE (APP)	59
1. õppeaine: SISSEJUHATUS KURSUSESSE	59
2. õppeaine: LENNUNDUSÕIGUS	59
3. õppeaine: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE	60
4. õppeaine: METEOROLOOGIA	61
5. õppeaine: NAVIGATSIOON	61

6. õppeaine: ÕHUSÕIDUKID	61
7. õppeaine: INIMTEGURID	62
8. õppeaine: SEADMED JA SÜSTEEMID	63
9. õppeaine: KUTSEKESKKOND	63
10. õppeaine: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD	63
11. õppeaine: LENNUVÄLJAD	64
I lisa 6. LIIDE – PROTSEDUURILINE PIIRKONDLIK LENNUJUHTIMINE (ACP)	65
1. õppeaine: SISSEJUHATUS KURSUSESSE	65
2. õppeaine: LENNUNDUSÕIGUS	65
3. õppeaine: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE	66
4. õppeaine: METEOROLOOGIA	67
5. õppeaine: NAVIGATSIOON	67
6. õppeaine: ÕHUSÕIDUKID	67
7. õppeaine: INIMTEGURID	68
8. õppeaine: SEADMED JA SÜSTEEMID	68
9. õppeaine: KUTSEKESKKOND	69
10. õppeaine: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD	69
I lisa 7. LIIDE – SEIREGA LÄHENEMISLENNUJUHTIMINE (APS)	70
1. õppeaine: SISSEJUHATUS KURSUSESSE	70
2. õppeaine: LENNUNDUSÕIGUS	70
3. õppeaine: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE	71
4. õppeaine: METEOROLOOGIA	72
5. õppeaine: NAVIGATSIOON	72
6. õppeaine: ÕHUSÕIDUKID	73
7. õppeaine: INIMTEGURID	73
8. õppeaine: SEADMED JA SÜSTEEMID	74
9. õppeaine: KUTSEKESKKOND	74
10. õppeaine: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD	75
11. õppeaine: LENNUVÄLJAD	75
I lisa 8. LIIDE – SEIREGA PIIRKONDLIK LENNUJUHTIMINE (ACS)	76
1. õppeaine: SISSEJUHATUS KURSUSESSE	76
2. õppeaine: LENNUNDUSÕIGUS	76
3. õppeaine: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE	77
4. õppeaine: METEOROLOOGIA	78
5. õppeaine: NAVIGATSIOON	78

6. õppeaine: ÕHUSÕIDUKID	79
7. õppeaine: INIMTEGURID	79
8. õppeaine: SEADMED JA SÜSTEEMID	80
9. õppeaine: KUTSEKESKKOND	80
10. õppeaine: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD	81
II LISA – ATCO.AR-OSA – PÄDEVATELE ASUTUSTELE ESITATAVAD NÕUDED	82
A-ALAJAGU – ÜLDNÕUDED	82
ATCO.AR.A.001 Reguleerimisala	82
ATCO.AR.A.005 Töötajad	82
ATCO.AR.A.010 Pädevate asutuste ülesanded	82
ATCO.AR.A.015 Nõuete täitmise meetodid	83
ATCO.AR.A.020 Ameti teavitamine	83
ATCO.AR.A.025 Viivitamata reageerimine ohutusprobleemile	84
B-ALAJAGU – JUHTIMINE	84
ATCO.AR.B.001 Juhtimissüsteem	84
ATCO.AR.B.005 Ülesannete andmine kvalifitseeritud üksustele	85
ATCO.AR.B.010 Juhtimissüsteemi muudatused	85
ATCO.AR.B.015 Andmete säilitamine	85
C-ALAJAGU – JÄRELEVALVE JA JÕUSTAMINE	86
ATCO.AR.C.001 Järelevalve	86
ATCO.AR.C.005 Järelevalveprogramm	86
ATCO.AR.C.010 Töötajate puudused ja täitemeetmed	87
D-ALAJAGU – LUBADE NING PÄDEVUS- JA OSKUSMÄRGETE VÄLJAANDMINE, PIKENDAMINE, TAASTAMINE JA PEATAMINE NING NENDE KEHTETUKS TUNNISTAMINE	87
ATCO.AR.D.001 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete väljaandmise, pikendamise ja taastamise menetlus	87
ATCO.AR.D.005 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete kehtetuks tunnistamine ja peatamine	88
E-ALAJAGU – LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDE SERTIFIITSEERIMISE KORD JA KOOLITUSKURSUSTE HEAKSKIITMINE	88
ATCO.AR.E.001 Taotlemis- ja sertifitseerimismenetlus koolitusorganisatsioonide puhul	88
ATCO.AR.E.005 Koolituskursuste ja -plaanide heakskiitmine	89
ATCO.AR.E.010 Koolitusorganisatsioonide muudatused	89
ATCO.AR.E.015 Puudused ja parandusmeetmed	89
F-ALAJAGU – LENNUNDUSMEDITSIINILISTELE TÕENDITELE ESITATAVAD NÕUDED	90
1. JAOTIS – ÜLDNÕUDED	90
ATCO.AR.F.001 Lennundusmeditsiinikeskused ja lennundusmeditsiinilised tõendid	90
2. JAOTIS – DOKUMENDID	91
ATCO.AR.F.005 Tervisetõend	91

ATCO.AR.F.010 Lennundusarsti tunnistus	91
ATCO.AR.F.015 Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaat	91
ATCO.AR.F.020 Lennundusmeditsiinivormid	91
II lisa 1. LIIDE – Loavorm – LENNUJUHI LUBA	92
II lisa 2. LIIDE – LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDE SERTIFIKAAT	98
II lisa 3. LIIDE – LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS	100
II lisa 4. LIIDE – LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE SERTIFIKAAT	102
III LISA – ATCO.OR-OSA – LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDELE JA LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSTELE ESITATAVAD NÕUDED	103
A-ALAJAGU – ÜLDNÕUDED	103
ATCO.OR.A.001 Reguleerimisala	103
B-ALAJAGU – LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDELE ESITATAVAD NÕUDED	103
ATCO.OR.B.001 Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotlemine	103
ATCO.OR.B.005 Nõuete täitmise meetodid	103
ATCO.OR.B.010 Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi tunnustamise ja õiguste tingimused	104
ATCO.OR.B.015 Koolitusorganisatsioonide muudatused	104
ATCO.OR.B.020 Kehtivuse jätkuvus	104
ATCO.OR.B.025 Juurdepääs koolitusorganisatsioonide ruumidele ja andmetele	104
ATCO.OR.B.030 Puudused	104
ATCO.OR.B.035 Viivitamata reageerimine ohutusprobleemile	105
ATCO.OR.B.040 Juhtumitest teatamine	105
C-ALAJAGU – LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDE JUHTIMINE	105
ATCO.OR.C.001 Koolitusorganisatsioonide juhtimissüsteem	105
ATCO.OR.C.005 Allhanketoimingud	105
ATCO.OR.C.010 Töötajatele esitatavad nõuded	106
ATCO.OR.C.015 Ruumid ja seadmed	106
ATCO.OR.C.020 Andmete säilitamine	106
ATCO.OR.C.025 Rahastamine ja kindlustus	106
D-ALAJAGU – KOOLITUSKURSUSTELE JA KOOLITUSPLAANIDELE ESITATAVAD NÕUDED	107
ATCO.OR.D.001 Koolituskursustele ja koolitusplaanidele esitatavad nõuded	107
ATCO.OR.D.005 Eksamite ja hindamiste tulemused ja tunnistused	107
E-ALAJAGU – LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSTELE ESITATAVAD NÕUDED	107
ATCO.OR.E.001 Lennundusmeditsiinikeskused	107

IV LISA – ATCO.MED-OSA – LENNUJUHTIDE TERVISENÕUDED	108
A-ALAJAGU – ÜLDNÕUDED	108
1. JAOTIS – ÜLDNÕUDED	108
ATCO.MED.A.001 Pädev asutus	108
ATCO.MED.A.005 Reguleerimisala	108
ATCO.MED.A.010 Mõisted	108
ATCO.MED.A.015 Arstisaladus	109
ATCO.MED.A.020 Tervise seisundi halvenemine	109
ATCO.MED.A.025 Lennundusmeditsiinikeskuste (AeMC) ja lennundusarstide (AME) kohustused	109
2. JAOTIS – TERVISETÕENDITELE ESITATAVAD NÕUDED	110
ATCO.MED.A.030 Tervisetõendid	110
ATCO.MED.A.035 Tervisetõendi taotlemine	110
ATCO.MED.A.040 Tervisetõendite väljaandmine, pikendamine ja taastamine	110
ATCO.MED.A.045 Tervisetõendite kehtivus, pikendamine ja taastamine	111
ATCO.MED.A.046 Tervisetõendi kehtivuse peatamine või kehtetuks tunnistamine	111
ATCO.MED.A.050 Edasisaatmine	112
B-ALAJAGU – LENNUJUHTIDE TERVISETÕENDITELE ESITATAVAD NÕUDED	112
1. JAOTIS – ÜLDNÕUDED	112
ATCO.MED.B.001 Tervisetõendite suhtes kohaldatavad piirangud	112
2. JAOTIS – 3. KLASSI TERVISETÕENDITE TERVISENÕUDED	112
ATCO.MED.B.005 Üldist	112
ATCO.MED.B.010 Südam-veresoonkond	113
ATCO.MED.B.015 Hingamiselundid	115
ATCO.MED.B.020 Seedeelundid	116
ATCO.MED.B.025 Ainevahetussüsteem ja sisesekretsioonisüsteem	116
ATCO.MED.B.030 Hematoloogia	116
ATCO.MED.B.035 Eritus- ja suguelundid	117
ATCO.MED.B.040 Nakkushaigused	117
ATCO.MED.B.045 Rasedus ja günekoloogia	117
ATCO.MED.B.050 Luu-lihaskond	117
ATCO.MED.B.055 Psühhiaatria	118
ATCO.MED.B.060 Psühholoogia	118
ATCO.MED.B.065 Neuroloogia	118
ATCO.MED.B.070 Silmad ja nägemine	119

ATCO.MED.B.075 Värvusnägemine	120
ATCO.MED.B.080 Kõrva-, nina- ja kurguhaigused	120
ATCO.MED.B.085 Nahahaigused	120
ATCO.MED.B.090 Onkoloogia	121
C-ALAJAGU – LENNUNDUSARSTID (AMed)	121
ATCO.MED.C.001 Õigused	121
ATCO.MED.C.005 Taotlus	121
ATCO.MED.C.010 Lennundusarsti tunnistuse väljaandmise nõuded	121
ATCO.MED.C.015 Lennundusmeditsiini õppekursused	122
ATCO.MED.C.020 Lennundusarsti tunnistust mõjutavad muudatused	122
ATCO.MED.C.025 Lennundusarsti tunnistuse kehtivus	122

I LISA

ATCO-OSA

LENNUJUHTIDE LUBADE VÄLJAANDMISE NÕUDED

A-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

ATCO.A.001 Reguleerimisala

Käesoleva lisa selles osas kehtestatakse lennujuhtide ja lennujuhiõpilaste lubade ning nendega seotud pädevus- ja oskumärgete väljaandmise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise ning nende kehtivuse ja kasutamise tingimused.

ATCO.A.005 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete väljaandmise taotlemine

- (a) Lubade ning pädevus- ja oskumärgete väljaandmise taotlus esitatakse pädevale asutusele vastavalt pädeva asutuse kehtestatud korrale.
- (b) Täiendavate pädevus- ja oskumärgete väljaandmise, oskumärgete pikendamise või taastamise ning lubade uuesti väljaandmise taotlused esitatakse loa välja andnud pädevale asutusele.
- (c) Luba jääb selle isiku valdusse, kellele see välja anti, v.a juhul, kui pädev asutus tunnistab selle kehtetuks. Loa omanik allkirjastab loa.
- (d) Loal esitatakse tagatavate õigustega seotud kogu asjakohane teave ja see peab vastama II lisa 1. liitele.

ATCO.A.010 Lubade vahetamine

- (a) Kui loa omanik kavatseb kasutada loast tulenevaid õigusi liikmesriigis, mille pädev asutus ei ole loa välja andnud asutus, esitab loa omanik vastava asutuse korra kohaselt taotluse, et tema luba vahetataks välja selle liikmesriigi pädeva asutuse välja antud loaga, kus hakatakse õigusi kasutama, välja arvatud juhul, kui liikmesriikidevahelistes kokkulepete nähakse ette teisiti. Sel otstarbel peavad asjaomased asutused jagama kogu asjakohast teavet, mis on vajalik loa vahetamiseks punkti ATCO.AR.B.001 alapunktis c ettenähtud viisil.
- (b) Loa vahetamiseks ja loast tulenevate õiguste kasutamiseks muus liikmesriigis kui loa väljaandnud liikmesriik peab loa omanik täitma punktis ATCO.B.030 osutatud keeleoskuse nõudeid, mis on kehtestatud asjakohases liikmesriigis.
- (c) Uus luba sisaldab pädevus- ja oskumärke, lubade oskumärke ja kõiki kehtivaid üksuse oskumärke, sh nende esimese väljaandmise kuupäeva ja kehtivusaega (kui kohaldatakse).
- (d) Pärast uue loa saamist esitab loa omanik koos oma lennujuhi loaga punktis ATCO.A.005 osutatud taotluse, et saada uued pädevus- ja oskumärked, lubade oskumärked või üksuse oskumärked.
- (e) Pärast vahetamist tagastatakse varem kehtinud luba selle välja andnud asutusele.

ATCO.A.015 Lubadest tulenevate õiguste kasutamine ja ajutine võimetus

- (a) Loaga antud õiguste kasutamine sõltub pädevus- ja oskumärgete ning tervisetõendi kehtivusest.
- (b) Loa omanikud ei kasuta loast tulenevaid õigusi, kui nad kahtlevad loast tulenevate õiguste ohutu kasutamise võimalikkuses, ja teatavad asjakohasele aeronavigatsiooniteenuse osutajale viivitamata loast tulenevate õiguste kasutamise ajutisest võimetusest.
- (c) Kui aeronavigatsiooniteenuse osutajad kahtlevad loaomaniku loast tulenevate õiguste ohutu kasutamise võimekuses, võivad nad välja kuulutada loaomaniku ajutise võimetuse.

- (d) Aeronavigatsiooniteenuse osutajad töötavad välja objektiivse, läbipaistva ja mittediskrimineeriva menetluse, et võimaldada loaomanikel vastavalt alapunktile b teatada oma õiguste kasutamise ajutisest võimetusest, kuulutada välja loaomanike ajutine võimetus vastavalt punktile c, hallata ajutise võimetuse juhtumite tegevuslikku mõju ja teavitada pädevat asutust nimetatud menetluses sätestatud korras.
- (e) Alapunktis d osutatud menetlus lisatakse punkti ATCO.B.025 alapunkti a alapunkti 13 kohaselt üksuse pädevuskavale.

ATCO.A.020 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete kehtetuks tunnistamine ja peatamine

- (a) Pädev asutus võib load ning pädevus- ja oskumärked punkti ATCO.AR.D.005 kohaselt peatada või kehtetuks tunnistada, kui loaomanik ei vasta käesoleva osa nõuetele.
- (b) Kui loaomaniku luba tunnistatakse kehtetuks, tagastab ta selle viivitamata pädevale asutusele tolle kehtestatud korra kohaselt.
- (c) Lennujuhi loa väljaandmisega tunnistatakse lennujuhiõpilase luba kehtetuks ja see tagastatakse pädevale asutusele, kes lennujuhi loa välja andis.

B-ALAJAGU

LOAD NING PÄDEVUS- JA OSKUMÄRKED

ATCO.B.001 Lennujuhiõpilase luba

- (a) Lennujuhiõpilase loa omanikel on volitus osutada lennujuhtimisteenuseid vastavalt loas sisalduvatele pädevus- ja oskumärgetele töökohakoolituse juhendaja järelevalve all ning läbida oskumärke (oskumärgete) koolitust.
- (b) Lennujuhiõpilase loa taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (1) ta on vähemalt 18aastane;
 - (2) ta on edukalt lõpetanud algkoolituse koolitusorganisatsioonis, mis vastab III lisa (ATCO.OR-osa) sätestatud nõuetele, mis on asjakohane pädevusmärke ja vajaduse korral oskumärke jaoks, nagu on sätestatud ATCO-osa D-alajao 2. jaotises;
 - (3) tal on kehtiv tervisetõend;
 - (4) ta on tõendanud punktis ATCO.B.030 sätestatud nõuetele vastavat piisavat keeleoskusetaset.
- (c) Lennujuhiõpilase luba sisaldab keeleoskumärget/keeleoskumärkeid ning vähemalt ühte pädevusmärget ning vastavalt vajadusele ühte oskumärget.
- (d) Lennujuhiõpilase loa omanik, kes ei ole loast tulenevaid õigusi hakanud kasutama ühe aasta jooksul alates loa väljaandmise kuupäevast või kes katkestas nende õiguste kasutamise üle ühe aasta kestnud ajavahemikuks, võib alustada vastava pädevusmärke üksusekoolitust või jätkata seda üksnes juhul, kui koolitusorganisatsioon, kellel on III lisa (ATCO.OR-osa) nõuetele vastav algkoolituse ja vastava pädevusmärke korraldamise sertifikaat, on hinnanud tema eelneva pädevuse jätkuvat vastavust selle pädevusmärke nõuetele ja kui ta on täitnud kõik hindamisest tulenevad koolitusnõuded.

ATCO.B.005 Lennujuhi luba

- (a) Lennujuhi loa omanikel on volitus osutada loa pädevus- ja oskumärgete kohaseid lennujuhtimisteenuseid ning kasutada loal sisalduvate oskumärgete õigusi.
- (b) Lennujuhi loaga antud õigused hõlmavad punkti ATCO.B.001 alapunktis a sätestatud lennujuhiõpilaseloa õigusi.
- (c) Lennujuhi loa esmase väljastamise taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (1) tal on lennujuhiõpilase luba;
 - (2) ta on läbinud üksuse oskumärke kursused ja edukalt sooritanud ATCO-osa D-alajao 3. jaotises sätestatud asjakohased eksamid ja hindamised;

- (3) tal on kehtiv tervisetõend;
- (4) ta on tõendanud punktis ATCO.B.030 sätestatud nõuetele vastavat piisavat keeleoskusetaset.
- (d) Lennujuhi luba kinnitatakse, kandes sellesse ühe pädevusmärke või mitu pädevusmärget ning asjakohased pädevus-, üksuse ja keeleoskumärked, mille kohase koolituse läbis loa taotleja edukalt.
- (e) Lennujuhi loa omanik, kes ei ole ühtki oma pädevusest tulenevat õigust hakanud kasutama ühe aasta jooksul alates loa väljaandmise kuupäevast, võib alustada vastava pädevusmärke üksusekoolitust üksnes juhul, kui koolitusorganisatsioon, kellel on III lisa (ATCO.OR-osa) nõuetele vastav kõnealuse pädevusmärke algkoolituse korraldamise sertifikaat, on hinnanud tema eelneva pädevuse jätkuvat vastavust selle pädevusmärke nõuetele ja kui ta on täitnud kõik hindamisest tulenevad koolitusnõuded.

ATCO.B.010 Lennujuhi pädevusmärged

- (a) Selleks et märkida selle teenuse liiki, mida loaomanik võib osutada, sisaldab luba ühte või mitut järgmist pädevusmärget:
- (1) lennujuhtimine visuaallennuväljal (ADV) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust lennuväljal, mille kohta ei ole avaldatud instrumentaallähenemise ega -väljumise protseduure;
 - (2) lennujuhtimine instrumentaallennuväljal (ADI) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust lennuväljal, mille kohta on avaldatud instrumentaallähenemise või -väljumise protseduurid; sellele pädevusmärgale lisatakse vähemalt üks punkti ATCO.B.015 alapunktis a kirjeldatud oskumärke;
 - (3) protseduuriline lähenemislennujuhtimine (APP) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust saabuvatele, lahkuvatele ja ülelendavatele õhusõidukitele seirevahendeid kasutamata;
 - (4) seirega lähenemislennujuhtimine (APS) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust saabuvatele, lahkuvatele ja ülelendavatele õhusõidukitele seirevahendeid kasutades;
 - (5) protseduuriline piirkondlik lennujuhtimine (ACP) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust õhusõidukitele seirevahendeid kasutamata;
 - (6) seirega piirkondlik lennujuhtimine (ACS) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust õhusõidukitele seirevahendeid kasutades.
- (b) Pädevusmärke omanik, kes ei ole kasutanud kõnealusele märgale vastavaid õigusi mis tahes ajavahemiku vältel nelja järjestikuse aasta jooksul või pikema ajavahemiku vältel, võib pädevusmärke kohast üksusekoolitust alustada üksnes juhul, kui koolitusorganisatsioon, kellel on III lisa (ATCO.OR-osa) nõuetele vastav pädevusmärke kohase koolituse korraldamise sertifikaat, on hinnanud tema eelneva pädevuse jätkuvat vastavust selle pädevusmärke nõuetele ja kui ta on täitnud kõik hindamisest tulenevad koolitusnõuded.

ATCO.B.015 Oskusmärged

- (a) Pädevusmärke „lennujuhtimine instrumentaallennuväljal” (ADI) sisaldab vähemalt ühte järgmistest oskusmärgetest:
- (1) lennuliikluse õhus juhtimise oskumärke (AIR) – loaomaniku pädevus osutada lennuvälja lennuliikluse juhtimise teenust õhus lennuvälja läheduses ja maandumisrajal;
 - (2) maapealse liikluse juhtimise oskumärke (GMC) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust maapealsele liiklusele;

- (3) lähilennujuhtimise oskumärke (TWR) – loaomaniku pädevus osutada lähilennujuhtimisteenust. Lähilennujuhtimise oskumärke (TWR) sisaldab lennuliikluse õhus juhtimise oskumärke (AIR) ja maapealse liikluse juhtimise oskumärke (GMC) õigusi;
 - (4) maapealse liikluse seire oskumärke (GMS), mis antakse lisaks maapealse liikumise juhtimise oskumärke või lähilennujuhtimise oskumärke – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust maapealsele liiklusele, kasutades lennuvälja maapealse liikluse juhtimissüsteeme;
 - (5) lähilennuliikluse radarjuhtimise oskumärke (RAD), mis antakse lisaks AIR või TWR oskumärke – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust lennuväljal seireradari abil.
- (b) Pädevusmärged „seirega lähenemislennujuhtimine” (APS) sisaldab vähemalt ühte järgmistest oskumärgetest:
- (1) täppislähenemisradari oskumärke (PAR) – loaomaniku pädevus osutada maa pealt juhitud täppislähenemisteenust õhusõiduki lõplähenemisel maandumisrajale, kasutades täppislähenemisradarit;
 - (2) seireradari abil lähenemise oskumärke (SRA) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust maa pealt juhitud mittetäppislähenemisel, kasutades õhusõiduki lõplähenemisel maandumisrajale seirevahendeid;
 - (3) lähenemisasal lennujuhtimise oskumärke (TCL) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust, kasutades mis tahes seireseadmeid kas lähenemisasal ja/või sellega piirnevates sektorites, milles osutatakse lähenemislennujuhtimisteenust.
- (c) protseduurilise piirkondliku lennujuhtimise (ACP) pädevusmärged võib sisaldada ookeanilennujuhtimise oskumärget (OCN) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenuseid õhusõiduki liikumisel ookeanilennujuhtimise piirkonnas.
- (d) Seirega piirkondlik lennujuhtimine (ACS) võib sisaldada vähemalt ühte järgmistest pädevusmärgetest:
- (1) lähenemisasal lennujuhtimise oskumärke (TCL) – loaomaniku pädevus osutada lennujuhtimisteenust, kasutades mis tahes seireseadmeid kas lähenemisasal ja/või sellega piirnevates sektorites, milles osutatakse lähenemislennujuhtimisteenust;
 - (2) ookeanilennujuhtimise oskumärke (OCN) näitab loaomaniku pädevust osutada lennujuhtimisteenuseid õhusõiduki liikumisel ookeanilennujuhtimise piirkonnas.

ATCO.B.020 Üksuse oskumärked

- (a) Üksuse oskumärke annab loaomanikule õiguse osutada lennujuhtimisteenust konkreetses sektoris, sektorirühmas ja/või konkreetsel töökohtadel lennuliiklusteenistuse üksuse vastutusalas.
- (b) Üksuse oskumärke taotlejad on edukalt lõpule viinud ATCO-osa D-alajao 3. jaotises sätestatud nõuetele vastava ühe kursuse üksuse oskumärke saamiseks.
- (c) Pärast punktis ATCO.A.010 osutatud loa vahetamist peavad üksuse oskumärke taotlejad lisaks punktis b sätestatud nõuetele vastama punkti ATCO.D.060 alapunkti f nõuetele.
- (d) Nende lennujuhtide puhul, kes osutavad lennujuhtimisteenuseid katselende sooritavatele õhusõidukitele, võib pädev asutus lisaks alapunktis b sätestatud nõuetele sätestada täiendavaid nõudeid, millele lennujuht peab vastama.
- (e) Üksuse oskumärked kehtivad üksuse pädevuskavas määratud aja jooksul. See ei ületa kolme aastat.
- (f) Esmasel väljaandmisel ja kehtivuse taastamisel algab üksuse oskumärgete kehtivusaeg hiljemalt 30 päeva jooksul pärast hindamise eduka sooritamise kuupäeva.
- (g) Üksuse oskumärgete kehtivus taastatakse, kui
 - (1) taotleja on loast tulenevaid õigusi kasutanud üksuse pädevuskavas määratud minimaalse arvu tunde;

- (2) taotleja läbis üksuse oskusmärgete kehtivusajal täienduskoolituskursused üksuse pädevuskava kohaselt;
- (3) taotleja pädevust hinnati üksuse pädevuskava kohaselt mitte varem kui kolm kuud enne üksuse oskusmärgete aegumise kuupäeva.
- (h) Kui alapunktis g sätestatud nõuded on täidetud, taastatakse üksuse oskusmärgete kehtivus kolme kuu jooksul enne nende aegumise kuupäeva. Neil juhtudel hakatakse kehtivusaega arvestama nimetatud aegumiskuupäevast.
- (i) Kui üksuse oskusmärgete kehtivus taastatakse enne punktis h esitatud aega, algab nende kehtivusaeg hiljemalt 30 päeva jooksul pärast hindamise edukat sooritamist, kui täidetud on ka alapunkti g alapunktide 1 ja 2 nõuded.
- (j) Üksuse oskusmärgete kehtivuse lõppemise korral peab loaomanik oskusmärgete kehtivuse taastamiseks edukalt läbima üksuse pädevuskursuse vastavalt ATCO-osa D-alajao 3. jaotises sätestatud nõuetele.

ATCO.B.025 Üksuse pädevuskava

- (a) Üksuse pädevuskava kehtestab aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja kiidab heaks pädev asutus. See sisaldab vähemalt järgmisi aspekte:
 - (1) punkti ATCO.B.020 alapunkti e kohane üksuse pädevuskava kehtivus;
 - (2) maksimaalne järjestikune ajavahemik, mil üksuse pädevuskava õigusi selle kehtivuse ajal ei kasutata. See ei ületa 90 kalendripäeva;
 - (3) punkti ATCO.B.020 alapunkti g alapunkti 1 jaoks üksuse pädevusmärke õiguste kasutamise tundide miinimumarv kindlaksmääratud aja jooksul, mis ei ületa 12 kuud. Töökohakoolituse juhendaja (OJT) oskusmärke õigustega juhendajatel katab juhendamise aeg üksuse oskusmärke kehtivuse taastamiseks nõutavatest tundidest maksimaalselt 50 %;
 - (4) võetavad meetmed juhtudeks, kui loaomanik ei vasta alapunkti a alapunktides 2 ja 3 sätestatud nõuetele;
 - (5) pädevuse hindamise menetlused, sh punkti ATCO.D.080 alapunkti b kohaselt täienduskoolituse ainete hindamine;
 - (6) pädevus- ja oskusmärgetest tulenevate õiguste kasutamiseks vajalike teoreetiliste teadmiste eksamineerimismenetlused;
 - (7) jätkukoolituse teemade ja allteemade, eesmärkide ja koolitusmeetodite kindlaksmääramise menetlused;
 - (8) täienduskoolituse miinimumkestus ja sagedus;
 - (9) ümberõppe käigus omandatud teoreetiliste teadmiste ja/või praktiliste oskuste eksamineerimise menetlused, sh eksami eduka tulemuse märged;
 - (10) menetlused eksamil või hindamisel läbikukkumise korral, sh kaebemenetlused;
 - (11) koolitusprioriteetide kvalifikatsioon, rollid ja kohustused;
 - (12) menetlused selle tagamiseks, et praktiliste oskuste juhendajad on kasutanud juhendamismeetodeid vastavalt menetlustele, mis on juhendamiseks ette nähtud kooskõlas punkti ATCO.C.010 alapunkti b alapunktiga 3 ja punkti ATCO.C.030 alapunkti b alapunktiga 3;
 - (13) loast tulenevate õiguste kasutamise ajutise võimetuse juhtumite teatamise ja juhtimise menetlused ning samuti punkti ATCO.A.015 alapunkti d kohaselt pädeva asutuse teavitamine nimetatust;

- (14) punkti ATCO.AR.B.015 kohaselt jätkukoolitus- ja hindamispõhiste säilitatavate andmete kindlaksmääramine;
- (15) üksuse pädevuskava läbivaatamise ja muutmise menetlus ja põhjused ning selle esitamine pädevale asutusele. Üksuse pädevuskava vaadatakse läbi vähemalt kord kolme aasta tagant.
- (b) Alapunkti a alapunktis 3 sätestatud nõudele vastamiseks peavad aeronavigatsiooniteenuse osutajad arvestust tundide kohta, mille kestel iga loaomanik kasutab oma üksuse oskumärke õigusi, töötades konkreetses sektoris, sektorirühmas ja/või konkreetsel töökohtadel lennujuhtimisüksuses, ja esitavad nõudmise korral kõnealused andmed pädevatele asutustele ja loaomanikule.
- (c) Alapunkti a alapunktides 4 ja 13 osutatud menetluskorra kehtestamisel peavad aeronavigatsiooniteenuse osutajad tagama, et kehtestatakse loaomanike õiglase kohtlemise mehhanismid juhtudeks, mil nende oskumärgete kehtivust ei ole võimalik enam uuendada.

ATCO.B.030 Keeleoskumärke

- (a) Lennujuhid ja lennujuhiõpilased ei tohi kasutada oma loaga kaasnevaid õigusi, kui neil ei ole kehtivat inglise keele oskuse märget ega (vajaduse korral) liikmesriigi kehtestatud ja lennundusteabe väljaannetes avaldatud nende keel(t)e oskuse märget, mille liikmesriigid on ohutuse eesmärgil kehtestanud lennujuhtimisüksuses. Keeleoskumärke peab sisaldama keel(t)e nimetust, oskustaset ja kehtivuse lõppkuupäeva.
- (b) Lennujuhtide keeleoskuse tase määratakse kindlaks I lisa 1. liites sätestatud pädevustasemete skaala kohaselt.
- (c) Alapunktis b sätestatud pädevustasemete skaala kohaselt tõendab keeleoskumärke taotleja vähemalt kutsetaseme (4. tase) keeleoskust.

Selleks peab taotleja:

- (1) suhtlema tulemuslikult nii ainult hääle abil (telefoni/raadiotelefoni teel) kui ka vahetult vesteldes;
 - (2) suhtlema täpselt ja selgelt üldistel, konkreetsel ja tööga seotud teemadel;
 - (3) kasutama üldistes või tööga seotud olukordades teadete vahetamiseks ning arusaamatuste vältimiseks ja lahendamiseks asjakohaseid suhtlusstrateegiaid;
 - (4) tulema edukalt ja erilise pingutuseta toime keeleprobleemidega, mis tekivad sündmuste keeruliseks või ootamatuks muutumisel, mis juhtub rutiinses tegevuses või muul moel varem tuttava suhtlusülesande täitmisel;
 - (5) kasutama lennunduse valdkonnas arusaadavat dialekti või aktsenti.
- (d) Olenemata alapunktist c võib aeronavigatsiooniteenuste osutaja nõuda kõrgendatud keeleoskusetaset (5. tase) vastavalt I lisa 1. liites sätestatud keeleoskusetasemete skaalale, kui keeloskus on pädevus- või oskumärke kohasel tööl konkreetsete tööülesannete raames ohutuse eesmärgil hädavajalik. Kõnealused nõuded peavad olema mittediskrimineerivad, proportsionaalsed ja läbipaistvad; aeronavigatsiooniteenuste pakkuja, kes soovib kohaldada kõrgemat keeleoskusetaset, peab nõudeid objektiivselt põhjendama ning pädev asutus peab need heaks kiitma.
- (e) Keeleoskust tõendab tunnistus, mis kinnitab hindamistulemust.

ATCO.B.035 Keeleoskumärke kehtivus

- (a) Olenevalt I lisa 1. liites sätestatud tasemest on keeleoskumärke kehtivus järgmine:
- (1) kolm aastat hindamise kuupäevast, kui tõendatud tase on kutsetase (4. tase) või
 - (2) kuus aastat hindamise kuupäevast, kui tõendatud tase on kõrgtase (5. tase);

- (3) eksperditase (6. tase):
- i) inglise keele puhul üheksa aastat hindamise kuupäevast;
 - ii) punkti ATCO.B.030 alapunktis a osutatud muude keelte puhul piiramata.
- (b) Esmasel väljaandmisel ja kehtivuse taastamisel algab keeleoskumärgete kehtivusaeg hiljemalt 30 päeva jooksul pärast keeleoskuse hindamise eduka sooritamise kuupäeva.
- (c) Keeleoskumärgete kehtivust pikendatakse pärast keeleoskuse hindamise edukat sooritamist, mis toimub kolme kuu jooksul enne nende aegumise kuupäeva. Neil juhtudel hakatakse uut kehtivusaega arvestama nimetatud aegumiskuupäevast.
- (d) Kui keeleoskumärgete kehtivust pikendatakse enne punktis c esitatud aega, algab nende kehtivusaeg hiljemalt 30 päeva jooksul keeleoskuse hindamise edukast sooritamisest.
- (e) Keeleoskumärgete kehtivuse lõppemise korral peab loaomanik oskumärgete kehtivuse taastamiseks edukalt sooritama keeleoskuse hindamise.

ATCO.B.040 Keeleoskuse hindamine

- (a) Keeleoskust tõendatakse pädeva asutuse heakskiidetud hindamismeetodi kaudu, mis sisaldab järgmist:
- (1) hindamisprotsess;
 - (2) hindajate kvalifikatsioon;
 - (3) kaebemenetlused.
- (b) Keeleoskuse hindamise asutused peavad vastama punkti ATCO.AR.A.010 kohastele pädevate asutuste kehtestatud nõuetele.

ATCO.B.045 Keeleõpe

- (a) Aeronavigatsiooniteenuste osutajad tagavad lennujuhtide nõutava taseme säilitamise otstarbelise keeleõppe järgmistele isikutele:
- (1) kutsetaseme (4. taseme) keeleoskumärke omanikud;
 - (2) loaomanikud, kellel puudub keeleoskuse säilitamiseks võimalus oma oskusi regulaarselt rakendada.
- (b) Samuti võidakse keeleõpe tagada jätkukoolitusena.

C-ALAJAGU

VÄLJAÕPPEJUHENDAJATELE JA TASEMETESTIJATELE ESITATAVAD NÕUDED

1. JAOTIS

Väljaõppejuhendajad

ATCO.C.001 Teoriaõpetajad

- (a) Teoreetilist koolitust korraldavad vaid asjakohase kvalifikatsiooniga väljaõppejuhendajad.
- (b) Teoriaõpetajal on asjakohane kvalifikatsioon, kui
- (1) tal on lennujuhi luba ja/või õpetatava aine kohane kutsekvalifikatsioon ja/või ta on koolitusorganisatsioonile tõendanud asjakohaseid teadmisi ja kogemusi;
 - (2) ta on koolitusorganisatsioonile tõendanud praktiliste õpetamisoskuste olemasolu.

ATCO.C.005 Praktiliste oskuste instruktorigid

Isik korraldab praktilist koolitust vaid juhul, kui tal on töökohakoolituse juhendaja (OJTI) või treeningseadme instruktorigi (STDI) oskumärke.

ATCO.C.010 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) õigused

- (a) Töökohakoolituse juhendaja oskumärke omanikel on volitus korraldada praktilist koolitust ja järelevalvet tööpositsioonil, mille kohta tal on kehtiv üksuse oskumärke, samuti treeningseadmel, mille kohta tal on kehtiv oskumärke.
- (b) Töökohakoolituse juhendaja oskumärke omanik kasutab oskumärke õigusi vaid siis, kui ta on:
 - (1) õpetatava pädevusmärke õigusi kasutanud vähemalt kaks aastat;
 - (2) eelneval vähemalt kuuekuulisel ajavahemikul kasutanud õpetatava kehtiva üksuse oskumärke õigusi;
 - (3) ise praktiseerinud nende menetluste õpetamise oskusi, mida ta õpetama hakkab.
- (c) Alapunkti b alapunkti 1 mainitud kaheaastast ajavahemikku võib pädev asutus koolitusorganisatsiooni nõudmisel lühendada ühe aasta võrra.

ATCO.C.015 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke taotlemine

Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:

- (a) tal on kehtiva üksuse oskumärkega lennujuhi luba;
- (b) ta on vahetult enne taotlemist vähemalt kaheaastase ajavahemiku jooksul kasutanud lennujuhi loa õigusi. Seda ajavahemikku võib pädev asutus koolitusorganisatsiooni nõudmisel lühendada ühe aasta võrra;
- (c) taotlemisele eelneval aastal lõpetas ta edukalt praktiliste õpetamismeetodite kursuse, mille jooksul õpetati nõutavaid teadmisi ja pedagoogilisi oskusi ning mida asjakohaselt hinnati.

ATCO.C.020 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke kehtivus

- (a) Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke kehtib kolm aastat.
- (b) Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke kehtivuse võib taastada, kui selle kehtivusajal on edukalt lõpetatud praktiliste õpetamisoskuste täienduskoolitus ning kui punkti ATCO.C.015 alapunkti a ja b nõuded on täidetud.
- (c) Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke kehtivuse lõppemisel võib selle kehtivuse taastada, kui
 - (1) isik läbib praktiliste õpetamisoskuste täienduskoolituse ja
 - (2) isik läbib edukalt praktiliste oskuste instruktorigi pädevuse hindamiseaasta jooksul, mis eelneb kehtivuse taastamise taotlusele ning kui punkti ATCO.C.015 alapunkti a ja b nõuded on täidetud.
- (d) Esmasel väljaandmisel ja kehtivuse taastamisel algab töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke kehtivusaeg hiljemalt 30 päeva jooksul pärast hindamise eduka sooritamise kuupäeva.
- (e) Kui punkti ATCO.C.015 alapunkti a ja b nõudeid ei täideta, võidakse töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke vahetada treeningseadme instruktorigi (STDI) oskumärke tingimusel, et punkti ATCO.C.040 alapunkti b ja c nõuded on täidetud.

ATCO.C.025 Töökohakoolituse juhendaja (OJTI) ajutine oskumärke

- (a) Kui punkti ATCO.C.010 alapunkti b alapunkti 2 nõudeid ei ole võimalik täita, võib pädev asutus aeronavigatsiooniteenuse osutaja esitatud analüüsile tuginedes välja anda töökohakoolituse juhendaja (OJTI) ajutise oskumärke.

- (b) Alapunktis a osutatud töökohakoolituse juhendaja (OJTI) ajutise oskumärke võib välja anda punkti ATCO.C.015 kohaselt välja antud töökohakoolituse juhendaja (OJTI) kehtiva oskumärke omanikele.
- (c) Alapunktis a osutatud töökohakoolituse juhendaja (OJTI) ajutine oskumärke on piiratud erandlike olukordade õpetusega ja selle kehtivus ei ületa ühte aastat või punkti ATCO.C.015 kohaselt välja antud töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke kehtivuse lõppu, olenevalt sellest, kumb on varasem.

ATCO.C.030 Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke

- (a) Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke omanikul on volitused korraldada treeningseadmete praktilist koolitust:
 - (1) algkoolituse ajal praktilist laadi ainetes;
 - (2) muu kui töökohakoolituse üksuse koolituses ja
 - (3) jätkukoolituses.Kui treeningseadme instruktor (STDI) korraldab töökohakoolituse eelset koolitust, peab tal kas olema või olema olnud asjakohane üksuse oskumärke.
- (b) Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke omanik kasutab oskumärke õigusi vaid siis, kui:
 - (1) tal on vähemalt kaheaastane õpetatava pädevusmärke kogemus;
 - (2) tal on tõendatud ajakohased käituspraktika teadmised;
 - (3) ta on ise praktiseerinud nende menetluste õpetamise oskusi, mida ta õpetama hakkab.
- (c) Olenemata punkti b alapunktist 1
 - (1) on baaskoolituse jaoks sobiv mis tahes pädevusmärke;
 - (2) pädevuskoolituse puhul võib eri- ja valitud ülesannete koolituse läbi viia treeningseadme instruktor (STDI), kellel on pädevusmärke selliste eri- ja valitud ülesannete täitmiseks.

ATCO.C.035 Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke taotlemine

Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:

- (a) ta on vähemalt kaks aastat kasutanud mis tahes pädevusmärkega lennujuhi loa õigusi;
- (b) taotlemisele eelneval aastal on ta edukalt sooritanud praktiliste õpetamismeetodite kursuse, mille jooksul õpetati teoreetilisi ja praktilisi meetodeid kasutades nõutavaid teadmisi ja pedagoogilisi oskusi ning mida asjakohaselt hinnati.

ATCO.C.040 Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke kehtivus

- (a) Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke kehtib kolm aastat.
- (b) Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke kehtivuse võib taastada, kui isik sooritab selle kehtivusajal edukalt praktiliste õpetamisoskuste ja ajakohase käituspraktika täienduskoolituse.
- (c) Treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke kehtivuse lõppemisel võib selle kehtivust taastada järgmiselt:
 - (1) isik läbib praktiliste õpetamisoskuste ja ajakohase käituspraktika täienduskoolituse ning
 - (2) isik läbib edukalt praktiliste oskuste instruktori pädevuse hindamisekehtivuse taastamise taotlemisele eelneval aastal.
- (d) Esmasel väljaandmisel ja kehtivuse taastamisel algab treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke kehtivusaeg hiljemalt 30 päeva jooksul pärast hindamise eduka sooritamise kuupäeva.

2. JAOTIS

Tasemetestijad**ATCO.C.045 Tasemetestija õigused**

- (a) Hindamisi teevad üksnes tasemetestija oskumärkega isikud.
- (b) Tasemetestija oskumärke omanikud hindavad:
- (1) eesmärgiga anda algkoolituse ajal välja lennujuhiõpilase luba või vastavalt vajadusele uus pädevus- ja/või oskumärke;
 - (2) eelnevat pädevust punkti ATCO.B.001 alapunkti d ja punkti ATCO.B.010m alapunkti b täitmise otstarbel;
 - (3) lennujuhiõpilasi üksuse oskumärke ja pädevuse oskumärke (vajaduse korral) väljaandmiseks;
 - (4) lennujuhte üksuse oskumärke ja pädevuse oskumärke (vajaduse korral) väljaandmiseks ning üksuse oskumärke pikendamiseks ja taastamiseks;
 - (5) praktiliste oskuste juhendaja või tasemetestija staatuse taotlejaid, kui alapunkti d alapunktide 2–4 nõuded on täidetud.
- (c) Tasemetestija oskumärke omanik kasutab oskumärke õigusi vaid siis, kui:
- (1) tal on hinnatavate pädevus- ja oskumärgete alal vähemalt kaheaastased kogemused;
 - (2) tal on ajakohase käituspraktika alased tõendatud teadmised.
- (d) Lisaks alapunktis c sätestatud nõuetele kasutab tasemetestija oskumärke omanik oskumärke õigusi üksnes järgmistel juhtudel:
- (1) üksuse oskumärke väljaandmiseks, selle kehtivuse pikendamiseks ja taastamiseks vajalikud hindamised, kui tal on ka sellele vahetult eelneval üheaastasel ajavahemikul hindamisega seonduv üksuse oskumärke;
 - (2) treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke väljaandmise või kehtivuse taastamise taotleja pädevuse hindamine, kui tasemetestijal endal on treeningseadme instruktori (STDI) oskumärke või töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke ja ta on selle õigusi kasutanud vähemalt kolme aasta jooksul;
 - (3) töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke väljaandmise või kehtivuse taastamise taotleja pädevuse hindamine, kui tasemetestijal endal on töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke ja ta on selle õigusi kasutanud vähemalt kolme aasta jooksul;
 - (4) tasemetestija oskumärke väljaandmise või kehtivuse taastamise taotleja pädevuse hindamine, kui ta on tasemetestija oskumärke õigusi kasutanud vähemalt kolme aasta jooksul.
- (e) Üksuse oskumärke väljaandmiseks ja selle kehtivuse taastamiseks tehtava hindamise ning tööpositsiooni järelevalve tagamise korral peab tasemetestijal olema ka töökohakoolituse juhendaja (OJTI) oskumärke või peab kohal viibima töökohakoolituse juhendaja (OJTI), kellel on olemas hindamisega seonduv ja kehtiv üksuse oskumärke.

ATCO.C.050 Seaduslikud huvid

Tasemetestijad ei tee hindamisi juhtudel, kus nad näevad ohte enese objektiivsusele.

ATCO.C.055 Tasemetestija oskumärke taotlemine

Tasemetestija oskumärke taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:

- (a) ta on vähemalt kaks aastat kasutanud lennujuhi loa õigusi ja
- (b) ta on taotlemisele eelnenud aastal edukalt lõpetanud tasemetestijakursuse, mille jooksul õpetati teoreetilisi ja praktilisi meetodeid kasutades nõutavaid teadmisi ja oskusi ning mida asjakohaselt hinnati.

ATCO.C.060 Tasemetestija oskumärke kehtivus

- (a) Tasemetestija oskumärke kehtib kolm aastat.
- (b) Tasemetestija oskumärke kehtivust võib pikendada, kui selle kehtivusaja jooksul läbib isik edukalt hindamisoskuste ja ajakohase käituspraktika täienduskoolituse.
- (c) Tasemetestija oskumärke kehtivuse lõppemisel võib selle kehtivuse taastada järgmiselt:
 - (1) isik läbib hindamisoskuste ja ajakohase käituspraktika täienduskoolituse;
 - (2) isik läbib edukalt tasemetestija pädevushindamisekehtivuse taastamise taotlemisele eelneval aastal.
- (d) Tasemetestija oskumärke esmase väljaandmise ja kehtivuse taastamise korral algab selle kehtivusaeg hiljemalt 30 päeva jooksul pärast hindamise eduka sooritamise kuupäeva.

ATCO.C.065 Tasemetestija ajutine luba

- (a) Kui punkti ATCO.C.045 alapunkti d alapunktis 1 sätestatud nõuet ei ole võimalik täita, võib pädev asutus punkti ATCO.C.055 kohaselt välja antud tasemetestija oskumärke omanikule anda loa teha punkti ATCO.C.045 alapunkti b alapunktides 3 ja 4 osutatud hindamisi, mis hõlmavad erandlikke olukordi või tagavad hindamise sõltumatuse, tingimusel et alapunktides b ja c sätestatud nõuded on täidetud.
- (b) Erandlike olukordadega tegelemiseks peab tasemetestija oskumärke omanikul olema ka üksuse oskumärke koos asjakohase pädevusmärke ja vajaduse korral ka oskumärke, mis on seotud hindamisega, mis toimus vähemalt vahetult eelnenud aasta jooksul. Selline luba on piiratud erandlike olukordade hindamisega ja selle kehtivus ei ületa ühte aastat või punkti ATCO.C.055 kohaselt välja antud tasemetestija oskumärke kehtivuse lõppu, olenevalt sellest, kumb on varasem.
- (c) Selleks et tagada hindamise sõltumatus korduva iseloomuga põhjustel, peab tasemetestija oskumärke omanikul olema ka üksuse oskumärke koos asjakohase pädevusmärke ja vajaduse korral ka oskumärke, mis on seotud hindamisega, mis toimus vähemalt vahetult eelnenud aasta jooksul. Pädev asutus määrab kindlaks loa kehtivusaja, kuid see ei tohi ületada punkti ATCO.C.055 kohaselt välja antud tasemetestija oskumärke kehtivuse lõppu.
- (d) Tasemetestija ajutise loa väljaandmiseks alapunktides b ja c nimetatud põhjustel võib pädev asutus nõuda aeronavigatsiooniteenuse osutajalt ohutushinnangu esitamist.

D-ALAJAGU

LENNUJUHI KOOLITUS

1. JAOTIS

Üldnõuded**ATCO.D.001 Lennujuhi koolituse eesmärgid**

Lennujuhi koolitus hõlmab teoreetilisi kursusi, praktilisi õppusi, sealhulgas koolitust lennutreeningseadmetel, ja selliseid koolitusi töökohal, mille eesmärk on omandada ja säilitada ohutute, korrapäraste ja kiirete lennujuhtimisteenuste osutamise oskused.

ATCO.D.005 Lennujuhi koolituse liigid

- (a) Lennujuhi koolitus koosneb järgmistest liikidest:
 - (1) algkoolitus, mille läbimine võimaldab välja anda lennujuhiõpilase loa või täiendava pädevusmärke ja (kui kohaldatakse) oskumärke, mis jaguneb järgmiselt:
 - i) baaskoolitus: teoreetiline ja praktiline koolitus, mille eesmärk on edastada põhiliste käitusprotseduuride kohta põhiteadmisi ja praktilisi oskusi;
 - ii) pädevuskoolitus: teoreetiline ja praktiline koolitus, mille eesmärk on edastada konkreetse pädevusmärke ja (kui kohaldatakse) oskumärkega seonduvaid teadmisi ja praktilisi oskusi;

(2) üksusekoolitus, mille läbimine võimaldab välja anda lennujuhiõpilase loa, oskumärke, kinnitada pädevusmärke (d) või oskumärke(d) ja/või (kui kohaldatakse) välja anda või taastada üksuse oskumärke. Üksusekoolitus koosneb järgmistest etappidest:

- i) üleminekukoolituse etapp, mille eesmärk on peamiselt edastada kohapõhiste käitusprotseduuride ja ülesannete konkreetsete aspektidega seonduvaid teadmisi ja nende mõistmist;
- ii) üksusekoolituse lõppetapina töökohakoolituse etapp, mille jooksul praktiseeritakse pädeva töökohakoolituse juhendaja (OJTI) järelevalve all eelnevalt omandatud rutiinseid tööolukordi ja -oskusi toimuva lennuliikluse olukorras;
- iii) lisaks alapunktides i ja ii sätestatule nõutakse üksuse oskumärke/oskumärgete puhul keeruliste ja tiheda liiklusega olukordade käsitlemiseks töökohal toimuva koolituse etapile eelnevat etappi, mis täiustaks eelnevalt omandatud pädevusmärgete rutiine ja -oskusi ning valmistaks ette selles üksuses tõenäoliselt tekkivateks lennuliikluse olukordadeks;

(3) jätkukoolitus eesmärgiga säilitada loa oskumärgete kehtivus, mis koosneb järgmisest:

- i) täienduskoolitus;
- ii) ümberõpe, kui on asjakohane.

(b) Lisaks alapunktis a osutatud koolitusliikidele võivad lennujuhid läbida järgmised koolitusliigid:

- (1) praktiliste oskuste instruktori koolitus, mille läbimine võimaldab töökohakoolituse juhendaja (OJTI) või treeningseadme instruktori (STDl) oskumärke välja anda, taastada või pikendada selle kehtivust;
- (2) tasemetestijakoolitus, mille läbimine võimaldab tasemetestija oskumärke välja anda, taastada või pikendada selle kehtivust.

2. JAOTIS

Algkoolituse nõuded

ATCO.D.010 Algkoolituse sisu

(a) Algkoolitus, mis on mõeldud lennujuhiõpilase loa taotlejale või mille läbimine võimaldab välja anda täiendava pädevusmärke ja/või (vajaduse korral) oskumärke, koosneb järgmisest:

- (1) baaskoolitus, mis koosneb I lisa 2. liite kõikidest ainetest, teemadest ja allteemadest;
- (2) pädevuskoolitus, mis koosneb vähemalt ühe järgmise aspekti ainetest, teemadest ja allteemadest:
 - i) lennujuhtimine visuaallennuväljal (ADV), määratletud I lisa 3. liites;
 - ii) lähilennujuhtimine instrumentaallennuväljal (ADI) (TWR), määratletud I lisa 4. liites;
 - iii) protseduuriline lähenemislennujuhtimine (APP), määratletud I lisa 5. liites;
 - iv) protseduuriline piirkondlik lennujuhtimine (ACP), määratletud I lisa 6. liites;
 - v) seirega lähenemislennujuhtimine (APS), määratletud I lisa 7. liites;
 - vi) seirega piirkondlik lennujuhtimine (ACS), määratletud I lisa 8. liites.

(b) Täiendava pädevusmärke koolitus koosneb alapunkti a alapunktis 2 sätestatud vähemalt ühe pädevusmärke ainetest, teemadest ja allteemadest.

- (c) Koolitus, mis kavandatakse pädevusmärke reaktiveerimiseks punkti ATCO.B.010 alapunkti b kohase eelneva pädevuse ebaeduka hindamise järel, kohandatakse nimetatud hindamise tulemusega.
- (d) Muu kui punkti ATCO.B.015 alapunkti a alapunktis 3 osutatud oskusmärke koolitus koosneb koolitusorganisatsiooni väljatöötatud ainetest, teemadest ja allteemadest, mis on koolituskursuse osana heaks kiidetud.
- (e) Baas- ja/või pädevuskoolitust võib täiendada ainete, teemade ja allteemadega, mis on spetsiifilised funktsionaalsele õhuruumiosale või riiklikule keskkonnale.

ATCO.D.015 Algkoolituse kava

Koolitusorganisatsioon kehtestab algkoolituse kava ja pädev asutus kiidab selle heaks. See sisaldab vähemalt järgmist:

- (a) punkti ATCO.D.010 kohaselt korraldatava algkoolituse sisu;
- (b) punkti ATCO.D.020 alapunkti b kohaselt korraldatava algkoolituse struktuur;
- (c) algkoolituse kursuse korraldamise protsess;
- (d) koolitusmeetodid;
- (e) algkoolituse kursuse minimaalne ja maksimaalne kestus;
- (f) edukalt läbitud baaskoolituse kursust korraldajate arvesse võttes algkoolituse kursuse korraldamise protsess punkti ATCO.D.010 alapunkti b kontekstis;
- (g) punktide ATCO.D.025 ja ATCO.D.035 kohased eksami- ja hindamisprotsessid ning punktide ATCO.D.030 ja ATCO.D.040 kohased tegevuseesmärgid;
- (h) koolituspersonali kvalifikatsioon, rollid ja kohustused;
- (i) koolituse varajase lõpetamise protsess;
- (j) kaebemenetlused;
- (k) algkoolituse puhul selle kohaste säilitatavate andmete kindlaksmääramine;
- (l) algkoolituse kava läbivaatamise ja muutmise menetlus ja põhjused ning selle esitamine pädevale asutusele. Algkoolituse kava vaadatakse läbi vähemalt kord kolme aasta tagant.

ATCO.D.020 Baas- ja pädevuskoolituse kursused

- (a) Baas- ja pädevuskoolitus korraldatakse kas eraldiseisvate või integreeritud kursustena.
- (b) Baas- ja pädevuskoolituse kursused või integreeritud algkoolituse kursuse töötavad välja ja korraldavad koolitusorganisatsioonid ja pädev asutus kiidab need heaks.
- (c) Kui algkoolitus korraldatakse integreeritud kursusena, eristatakse selgelt eksameid ja hindamisi, mis on tehtud:
 - (1) baaskoolituse ja
 - (2) iga pädevuskoolituse raames.
- (d) Algkoolituse või täiendavaks pädevusmärke väljaandmiseks vajaliku koolituse edukat lõpetamist tõendab koolitusorganisatsiooni väljastatav tunnistus.
- (e) Baaskoolituse edukat lõpetamist tõendab taotleja nõudmisel koolitusorganisatsiooni väljastatav tunnistus.

ATCO.D.025 Baaskoolituse eksamid ja hindamised

- (a) Baaskoolituse kursused sisaldavad teooria eksamit ja hindamist/teoreetilisi eksameid ja hindamisi.
- (b) Teooriaeksam(id) loetakse sooritatuteks, kui taotleja on konkreetsel eksamil kogunud vähemalt 75 % võimalikest punktidest.
- (c) Punktis ATCO.D.030 loetletud tegevuseesmärkide hindamine/hindamised tehakse osaliste funktsioonidega treening-seadmete või imitaatori põhjal.
- (d) Hindamine (hindamised) loetakse edukalt läbituks, kui taotleja tõendab pidevalt lennujuhtimisteenuste raames punkti ATCO.D.030 kohast nõutavat tegevust ja ohutu käitumise kohast käitumist.

ATCO.D.030 Baaskoolituse tegevuseesmärgid

Hindamine/hindamised sisaldavad järgmiste tegevuseesmärkide hindamist:

- (a) tööpositsiooni seadmete kontrollimine ja kasutamine;
- (b) olukorrast teadlikkuse arendamine ja selle säilitamine lennuliikluse jälgimise ja vajaduse korral õhusõidukite tuvastamise kaudu;
- (c) lennuinfo näidikusteemi(de) andmete jälgimine ja ajakohastamine;
- (d) asjakohasel sagedusel pideva kuulamisvalve säilitamine;
- (e) lennuliikluse kontekstis asjakohaste lennulubade, juhiste ja teabe esitamine;
- (f) heakskiidetud fraseoloogia kasutamine;
- (g) tõhus suhtlus;
- (h) hajutuse rakendamine;
- (i) vajaduse korral koordineerimine;
- (j) simuleeritava õhuruumi suhtes ettenähtud korra rakendamine;
- (k) õhusõidukite vahelise potentsiaalse konflikti tuvastamine;
- (l) tegevuste prioriteetsuse mõistmine;
- (m) asjakohaste hajutusmeetodite valik.

ATCO.D.035 Pädevuskoolituse eksamid ja hindamised

- (a) Pädevuskoolituse kursused sisaldavad teoreetilist eksamit ja hindamist/teoreetilisi eksameid ja hindamisi.
- (b) Teooriaeksam(id) loetakse sooritatuks, kui taotleja on konkreetsel eksamil kogunud vähemalt 75 % võimalikest punktidest.
- (c) Hindamine/hindamised tuginevad punktis ATCO.D.040 kirjeldatud pädevuskoolituse tegevuseesmärkidele.
- (d) Hindamine/hindamised tehakse imitaatori abil.
- (e) Hindamine(d) loetakse edukalt läbituks siis, kui taotleja tõendab pidevalt lennujuhtimisteenuste raames punktis ATCO.D.040 kirjeldatu kohast nõutavat tegevust ja ohutu käitumise kohast käitumist.

ATCO.D.040 Pädevuskoolituse tegevuseesmärgid

- (a) Iga pädevuskoolituse kursuse kohta määratletakse pädevuskoolituse tegevuseesmärgid ja asjakohased ülesanded.
- (b) Pädevuskoolituse tegevuseesmärkides nõutakse taotlejalt:
- (1) võimekust juhtida lennuliiklust viisil, mis tagab ohutud, korrapäraseid ja kiired teenused ning
 - (2) keeruliste ja tiheda liiklusega olukordadega toimetulekut.
- (c) Lisaks alapunktis b sätestatule tagatakse visuaallennuväljal lennujuhtimise (ADV) ja instrumentaallennuväljal lähilennujuhtimise (ADI) pädevusmärke koolituse tegevuseesmärkide kaudu, et taotlejad:
- (1) tulevad töökoormusega toime ja osutavad lennuliiklusteenuseid lennuvälja vastutusalas;
 - (2) rakendavad lennuvälja liikluse puhul lennujuhtimismeetodeid ja käitamismenetlusi.
- (d) Lisaks alapunktile b tagatakse protseduurilise lähenemislennujuhtimise (APP) pädevusmärke koolituse eesmärkide kaudu, et taotlejad:
- (1) tulevad töökoormusega toime ja osutavad lennuliiklusteenuseid lähenemislennujuhtimise kindlaksmääratud vastutusalas;
 - (2) rakendavad saabuva, ootava, lahkuva ja ülelendava lennuliikluse puhul protseduurilist lähenemislennujuhtimist (APP), planeerimismeetodeid ja käitamismenetlusi.
- (e) Lisaks alapunktile b tagatakse seirega lähenemislennujuhtimise (APS) pädevusmärke koolituse tegevuseesmärkide kaudu, et taotlejad:
- (1) tulevad töökoormusega toime ja osutavad lennuliiklusteenuseid lähenemislennujuhtimise kindlaksmääratud vastutusalas;
 - (2) rakendavad saabuva, ootava, lahkuva ja ülelendava lennuliikluse puhul seirega lähenemislennujuhtimist (APS), planeerimismeetodeid ja käitamismenetlusi.
- (f) Lisaks alapunktile b tagatakse protseduurilise piirkondliku lennujuhtimise (ACP) pädevusmärke koolituse tegevuseesmärkide kaudu, et taotlejad:
- (1) tulevad töökoormusega toime ja osutavad lennuliiklusteenuseid lennujuhtimispiirkonna kindlaksmääratud vastutusalas ning
 - (2) rakendavad piirkonna lennuliikluse puhul protseduurilist piirkondlikku lennujuhtimist, planeerimismeetodeid ja käitamismenetlusi.
- (g) Lisaks alapunktile b tagatakse seirega piirkondliku lennujuhtimise (ACS) pädevusmärke koolituse tegevuseesmärkide kaudu, et taotlejad:
- (1) tulevad töökoormusega toime ja osutavad lennuliiklusteenuseid lennujuhtimispiirkonna kindlaksmääratud vastutusalas ning
 - (2) rakendavad piirkonna lennuliikluse puhul seirega piirkondlikku lennujuhtimist, planeerimismeetodeid ja käitamismenetlusi.

3. JAOTIS**Üksusekoolituse nõuded****ATCO.D.045 Üksusekoolituse sisu**

- (a) Üksusekoolitus koosneb üksuse koolituskava kohaselt lennujuhtimisüksuses kehtestatud iga üksuse oskusmärke koolituskursus(t)est.
- (b) Üksuse oskusmärke kursuse(d) töötavad välja ja korraldavad koolitusorganisatsioonid punkti ATCO.D.060 kohaselt ja pädev asutus kiidab selle (need) heaks.

(c) Üksusekoolitus hõlmab järgmist koolitust:

- (1) käitusprotseduurid;
- (2) ülesannetepõhised aspektid;
- (3) ebatavalised ja hädaolukorrad;
- (4) inimtegurid.

ATCO.D.050 Üksusekoolituse eeltingimused

Üksusekoolitusega võivad alustada vaid isikud, kellel on:

- (a) asjakohase pädevusmärkega ja vastavalt vajadusele oskumärkega lennujuhiõpilase luba või
- (b) asjakohase pädevusmärkega ja vastavalt vajadusele oskumärkega lennujuhi luba,

tingimusel et täidetud on punkti ATCO.B.001 alapunktis d ja punkti ATCO.B.010 alapunktis b sätestatud nõuded.

ATCO.D.055 Üksuse koolituskava

- (a) Üksuse koolituskava kehtestab koolitusorganisatsioon iga lennujuhtimisüksuse puhul ja pädev asutus kiidab selle heaks.
- (b) Üksuse koolituskava sisaldab vähemalt järgmist:
 - (1) pädevus- ja oskumärked, mille koolitus läbitakse;
 - (2) üksusekoolituse struktuur;
 - (3) punkti ATCO.D.060 kohas(t)e üksuse oskumärke kursus(t)e nimekiri;
 - (4) üksuse oskumärke kursus(t)e korraldamise protsess;
 - (5) koolitusmeetodid;
 - (6) üksuse oskumärke kursus(t)e minimaalne kestus;
 - (7) omandatud pädevus- ja/või oskumärkeid ning taotlejate kogemusi (kui kohaldatakse) korraldajalt arvesse võttev üksuse oskumärke kursus(t)e kohandamise protsess;
 - (8) punkti ATCO.D.065 kohaselt teoreetiliste teadmiste ja mõistmise tõendamise protsessid, sh eksamite arv, sagedus ja liik ning edukaks sooritamiseks vajalik punktide arv, mis on eksamil saadavatest võimalikest punktidest vähemalt 75 %;
 - (9) punkti ATCO.D.070 kohased hindamisprotsessid, sh hindamiste arv ja sagedus;
 - (10) koolituspersonali kvalifikatsioon, rollid ja kohustused;
 - (11) koolituse varajase lõpetamise protsess;
 - (12) kaebemenetlused;
 - (13) üksusekoolituse asjakohaste säilitatavate andmete kindlaksmääramine;
 - (14) iga üksusekoolituse konkreetsete tuvastatud ebatavaliste ja hädaolukordade nimekiri;
 - (15) üksusekoolituse kava läbivaatamise ja muutmise menetlus ja põhjused ning selle esitamine pädevale asutusele. Üksusekoolituse kava vaadatakse läbi vähemalt kord kolme aasta tagant.

ATCO.D.060 Üksuse oskumärke kursus

- (a) Üksuse oskumärke kursus on loas sisalduva üksuse oskumärke väljaandmiseks või selle kehtivuse taastamiseks vajalike asjakohaste üksusekoolituse etappide kombinatsioon. Iga kursus sisaldab järgmist:

- (1) üleminekukoolituse etapp;
- (2) töökohakoolituse etapp.

Punkti ATCO.D.005 alapunkti a alapunkti 2 kohaselt hõlmatakse vajaduse korral ka töökohakoolituse eelne etapp.

- (b) Alapunktis a esitatud üksusekoolituse etapid korraldatakse kas eraldi või integreeritult.
- (c) Üksuse oskumärke kursusel on punkti ATCO.D.045 alapunktile c vastav õppekava ja tegevuseesmärgid, mis teostatakse üksuse koolituskava kohaselt.
- (d) Üksuse oskumärke kursuseid, mis sisaldavad punkti ATCO.B.015 kohast pädevuse oskumärke/oskumärgete koolitust, täiendatakse lisakoolitusega, mis võimaldab omandada asjakohasest oskumärkest tulenevad oskused.
- (e) Muu kui punkti ATCO.B.015 alapunkti a alapunkti 3 osutatud oskumärke koolitus koosneb koolitusorganisatsiooni väljatöötatud ainetest, ainete eesmärkidest, teemadest ja allteemadest, mis on koolituskursuse osana heaks kiidetud.
- (f) Loa vahetamisele järgnevad üksuse oskumärke kursused kohandatakse nii, et need sisaldavad funktsionaalse õhuruumiosa või riikliku keskkonna spetsiifilisi algkoolituse elemente.

ATCO.D.065 Teoreetiliste teadmiste ja mõistmise tõendamine

Teoreetilisi teadmisi ja mõistmist tõendatakse eksamite kaudu.

ATCO.D.070 Üksuse oskumärke kursuste ajal toimuvad hindamised

- (a) Taotlejat hinnatakse tavapäraste tegevustingimustega töökeskkonnas vähemalt üks kord töökohakoolituse lõpus.
- (b) Kui üksuse oskumärke kursus sisaldab töökohakoolituse eelset etappi, hinnatakse taotleja oskusi treeningseadmel vähemalt nimetatud etapi lõpus.
- (c) Olenemata alapunktist a võidakse treeningseadet kasutada üksuse oskumärke hindamise jooksul, et tõendada nende õpetatud protseduuride rakendamist, millega töökeskkonnas hindamise jooksul kokkupuude puudus.

4. JAOTIS**Jätkukoolituse nõuded****ATCO.D.075 Jätkukoolitus**

Jätkukoolitus koosneb täienduskoolituse ja ümberõppe kursustest ja need korraldatakse punkti ATCO.B.025 kohases üksuse pädevuskavas sisalduvate nõuete kohaselt.

ATCO.D.080 Täienduskoolitus

- (a) Täienduskoolituse kursuse(d) töötavad välja ja korraldavad koolitusorganisatsioonid ja pädev asutus kiidab selle/need heaks.
- (b) Täienduskoolituse eesmärk on vaadata läbi, tugevdada või täiustada lennujuhtide olemasolevaid teadmisi ja oskusi, mis on vajalikud lennuliikluse ohutu, korrapärase ja kiire voo tagamiseks, ning see sisaldab vähemalt järgmist:
- (1) tavapraktika ja protseduuride koolitus, kasutades heakskiidetud fraseoloogiat ja tõhusat suhtlust;
 - (2) ebatavalisi ja hädaolukordi käsitlev koolitus, kasutades heakskiidetud fraseoloogiat ja tõhusat suhtlust ning

(3) inimtegurid.

- (c) Täienduskoolituse õppekava töötatakse välja ja kui isik täiendab lennujuhi oskusi, töötatakse välja ka tegevuseesmärgid.

ATCO.D.085 Ümberõpe

- (a) Ümberõppe kursuse(d) töötavad välja ja korraldavad koolitusorganisatsioonid ja pädev asutus kiidab selle/need heaks.
- (b) Ümberõppe eesmärk on tagada töökeskkonna muutmise suhtes asjakohased teadmised ja oskused; ümberõpet korraldavad koolitusorganisatsioonid, kui muutuste ohutushindamise käigus järeldatakse, et selline koolitus on vajalik.
- (c) Ümberõppe koolituskursuste jaoks määratakse kindlaks:
- (1) kursuse asjakohane koolitusmeetod ja selle kestus, võttes arvesse muutuste laadi ja ulatust, ning
 - (2) ümberõppe eksami- ja/või hindamismeetodid.
- (d) Ümberõppe korraldatakse enne seda, kui lennujuhid hakkavad muudetud töökeskkonnas oma loast tulenevaid õigusi kasutama.

5. JAOTIS

Väljaõppejuhendajate ja tasemetestijate koolitus

ATCO.D.090 Praktiliste oskuste instruktorite koolitus

- (a) Praktiliste oskuste instruktorite koolituse arendavad välja ja korraldavad koolitusorganisatsioonid ja see koosneb järgmisest:
- (1) töökohakoolituse juhendaja (OJTI) ja/või treeningseadme instruktori (STDI) praktiliste õpetamismeetodite kursus, sh hindamine;
 - (2) praktilisi õpetamismeetodeid käsitlev täienduskoolituse kursus;
 - (3) praktiliste oskuste instruktorite pädevuse hindamise meetod(id).
- (b) Pädev asutus peab punktis a viidatud koolituskursused ja hindamismeetodid heaks kiitma.

ATCO.D.095 Tasemetestijate koolitus

- (a) Tasemetestijate koolituse arendavad välja ja korraldavad koolitusorganisatsioonid ja see koosneb järgmisest:
- (1) tasemetestijate koolituskursus, sh hindamine;
 - (2) hindamisoskuseid käsitlev täienduskoolituse kursus;
 - (3) tasemetestijate pädevuse hindamise meetod(id).
- (b) Pädev asutus peab punktis a viidatud koolituskursused ja hindamismeetodi heaks kiitma.
-

KEELEOSKUSTASEMETE SKAALA – KEELEOSKUSNÕUDED
Keeleoskustasemete skaala: eksperttase, edasijõudnu tase ja kutsetase

Tase	Hääldus Kasutab lennundusvaldkonnas arusaadavat dialekti või aktsenti	Struktuur Grammatilised struktuurid ja lause ülesehitus sõltuvad ülesandele vastavast keelefunktsioonist	Sõnavara	Ladusus	Arusaamine	Suhtlemine
Eksperttase 6	Hääldus, rõhk, rütm ja intonatsioon võivad olla mõjutatud emakeelest või piirkondlikest erinevustest, aga see ei takista peaaegu kunagi arusaamist.	Valdab võrdselt hästi nii grammatilisi põhistruktuure kui ka keerukamaid konstruktsioone ja lauseehitust.	Sõnavara ulatus ja täpsus on piisavad tõhusaks suhtlemiseks nii tuntud kui ka tundmatutel teemadel. Sõnavara on idiomatiline, nüansirikas ja registritundlik.	Võimeline rääkima pikka aega loomulikult ning pingutuseta. Varieerib kõnevoolu stilistilise mõju saavutamiseks, näiteks mõne mõtte rõhutamiseks. Kasutab spontaanselt sobivaid abi-, määr- ja sidesõnu.	Mõistab kõnet ühtviisi hästi paljudes erinevates olukordades ning märkab keelelisi ja kultuurilisi peensusi.	Suudab pingutuseta suhelda peaaegu kõikides olukordades. Mõistab verbaalseid ja mitteverbaalseid märguandeid ja vastab nendele asjakohaselt.
Edasijõudnute tase 5	Hääldus, rõhk, rütm ja intonatsioon võivad olla mõjutatud emakeelest või piirkondlikest erinevustest, aga see ei takista peaaegu kunagi arusaamist.	Valdab hästi nii grammatilisi põhistruktuure kui ka keerukamaid konstruktsioone ning lauseehitust. Püüab moodustada keerulisi struktuure, kuid mõnikord võib sellega seoses esineda arusaamist takistavaid vigu.	Sõnavara ulatus ja täpsus on piisavad tõhusaks suhtlemiseks üldistel, konkreetsetel ja tööga seotud teemadel. Oskab lauseid pidevalt ja edukalt ümber sõnastada. Mõnikord kasutab idiomatilisi väljendeid.	Võimeline rääkima pikka aega ja erilise pingutuseta tuntud teemadel, samas ei tarvitse kasutada kõnevoolu varieerimist stilistilise vahendina. Oskab kasutada sobivaid abi-, määr- ja sidesõnu.	Mõistab hästi kõnet üldistel, konkreetsetel ja tööga seotud teemadel ning reageerib üldjuhul õigesti keelest, keerulisest olukorrast või ootamatutest sündmustest põhjustatud probleemidele. Suudab mõista kõne eri variante (nt dialekte ja/või aktsente) või stiile.	Vastused on kiired, asjakohased ja informatiivsed. Suudab rääkija/kuulaja rolle hästi täita.

Tase	Hääldus Kasutab lennundusvaldkonnas arusaadavat dialekti või aktsenti	Struktuur Grammatilised struktuurid ja lause ülesehitus sõltuvad ülesandele vastavast keelefunktsioonist	Sõnavara	Ladusus	Arusaamine	Suhtlemine
Kutsetase 4	Hääldus, rõhk, rütm ja intonatsioon on mõjutatud emakeelest või piirkondlikest erinevustest, mis mõnikord takistavad arusaamist.	Kasutab põhilisi grammatilisi struktuure ja lausekonstruktsioone loominguks ja üldiselt õigesti. Võib teha vigu eelkõige ebaharilikes või ootamatutes olukordades, kuid enamasti ei takista need arusaamist.	Sõnavara ulatus ja täp-sus on piisavad tõhusaks suhtlemiseks üldistel, konkreetsetel ja tööga seotud teemadel. Oskab lauseid sageli edukalt ümber sõnastada, kui sõnavara peaks ebaharilike või ootamatute olukordade puhul ebapiisavaks osutama.	Kasutab rääkides sobivat tempot. Kohati võib esineda kõne takerdumist, kui sisseharjunud või kinnistunud fraasidest koosnevalt kõnelt minnakse üle spontaansele vestlusele, aga see ei takista tõhusat suhtlemist. Oskab kasutada piiratud hulgal abi-, määr- ja sidesõnu. Täitesõnade kasutamine ei ole häiriv.	Mõistab enamasti õigesti kõnet üldistel, konkreetsetel ja tööga seotud teemadel, kui vestluskaas-lase aktsent või dialekt on rahvusvahelise kogukonna jaoks piisavalt hästi mõistetav. Keelest, keerulisest olukorrast või ootamatutest sündmustest põhjustatud probleemide puhul võib kõnest arusaamine olla aeglasem või nõuda selgitava strateegia kasutamist.	Vastused on üldiselt kiired, asjakohased, ja informatiivsed. Algatab ja hoiab ülal vestlust ka ootamatutes olukordades. Tuleb piisavalt hästi toime ilmse väärtimõistmiste lahendamise-ga kontrollküsimuste esitamise ning kinnituste või selgituste abil.

Keeleoskustasemete skaala: kutsetaseme-eelne tase, algtase ja algtaseme-eelne tase

Tase	Hääldus Kasutab lennunduse valdkonnas arusaadavat dialekti või aktsenti	Struktuur Asjakohased grammatilised struktuurid ja lausekonstruktsioonid sõltuvad ülesande täitmisel kasutatavast keelest	Sõnavara	Ladusus	Arusaamine	Suhtlemine
Kutsetaseme-eelne tase 3	Hääldus, rõhk, rütm ja intonatsioon on mõjutatud emakeelest või piirkondlikest erinevustest, mis sageli takistavad arusaamist.	Ei valda alati hästi ennustatavates olukordades kasutatavaid grammatilisi struktuure ja lausekonstruktsioone. Vead takistavad sageli arusaamist.	Sõnavara ulatus ja täp-sus on tihti piisavad suhtlemiseks üldistel, konkreetsetel või tööga seotud teemadel, ent sõnavara on piiratud ja sõnavaralik tihti sobimatu. Sõnavara puudumise korral ei suuda lauseid edukalt ümber sõnastada.	Oskab rääkida, kuid väljendid ja pausid on tihti sobimatud. Sobiva sõna otsimine ja keelekasutuse aeglus võib takistada tõhusat suhtlemist. Täitesõnade kasutamine on mõnikord häiriv.	Enamasti mõistab kõnet üldistel, konkreetsetel ja tööga seotud teemadel, kui vestluskaas-lase aktsent või dialekt on rahvusvahelise kogukonna jaoks piisavalt hästi mõistetav. Ei tarvitse mõista keele või olukorra keerukusest või ootamatutest sündmustest põhjustatud probleeme.	Vastused on mõnikord kiired, asjakohased ja informatiivsed. Võib erilise pingutuseta algatada ja ülal hoida vestlust tuttavatel teemadel ja ennustatavates olukordades. Ootamatutest sündmustest põhjustatud probleemide lahendamise-ga üldjuhul toime ei tule.

Tase	Hääldus Kasutab lennunduse valdkonnas arusaadavat dialekti või aktsenti	Struktuur Asjakohased grammatilised struktuurid ja lausekonstruktsioonid sõltuvad ülesande täitmisel kasutatavast keelest	Sõnavara	Ladusus	Arusaamine	Suhtlemine
Algtase 2	Hääldus, rõhk, rütm ja intonatsioon on tugevalt mõjutatud emakeelest või piirkondlikest erinevustest, mis sageli takistavad arusaamist.	Suudab kasutada vaid piiratud hulgal lihtsaid päheõpitud grammatilisi struktuure ja lausekonstruktsioone	Piiratud sõnavara, mis koosneb ainult üksikutest sõnadest ja päheõpitud fraasidest.	Suudab kasutada väga lühikesi, üksikuid, päheõpitud lausungeid, teeb tihti pause või kasutab sobivate väljendite otsimisel ja vähem tuntud sõnade hääldamisel häirivalt tihti täitesõnu.	Arusaamine piirdub üksikute ja päheõpitud fraasidega, mida hääldatakse hoolikalt ja aeglaselt.	Vastamisaeg on pikk ja vastused ei ole sageli asjakohased. Suhtlemine piirdub lihtsate rutiinsete teadete vahetamisega.
Algtaseme-eelne tase 1	Vastab algtaseme-eelsele tasemele.	Vastab algtaseme-eelsele tasemele	Vastab algtaseme-eelsele tasemele	Vastab algtaseme-eelsele tasemele.	Vastab algtaseme-eelsele tasemele.	Vastab algtaseme-eelsele tasemele.

*I lisa 2. liide***BAASKOOLITUS**

(Viide: I lisa — ATCO-osa D-alajao 2. jaotise punkti ATCO.D.010 alapunkti a alapunkt 1)

SISUKORD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE
2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS
3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE
4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA
5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON
6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID
7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID
8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID
9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE

TEEMA INTRB 1 – KURSUSE JUHTIMINE

Allteema INTRB 1.1 – Kursuse tutvustus

Allteema INTRB 1.2 – Kursuse administreerimine

Allteema INTRB 1.3 – Õppematerjalid ja koolitusdokumendid

TEEMA INTRB 2 – SISSEJUHATUS LENNUJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSSE

Allteema INTRB 2.1 – Kursuse sisu ja ülesehitus

Allteema INTRB 2.2 – Koolituse põhimõtted

Allteema INTRB 2.3 – Hindamisprotsess

TEEMA INTRB 3. – SISSEJUHATUS ATCO TULEVIKKU

Allteema INTRB 3.1– Tööalased väljaanded

2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS

TEEMA LAWB 1 – SISSEJUHATUS LENNUNDUSÕIGUSESSE

Allteema LAWB 1.1 – Lennundusõiguse olulisus

TEEMA LAWB 2 – RAHVUSVAHELISED ORGANISATSIOONID

Allteema LAWB 2.1 – ICAO

Allteema LAWB 2.2 – Euroopa ja muud asutused

Allteema LAWB 2.3 – Lennundusliidud

TEEMA LAWB 3 – RIIKLIKUD ORGANISATSIOONID

Allteema LAWB 3.1 – Eesmärk ja funktsioon

Allteema LAWB 3.2 – Riiklikud menetlused

Allteema LAWB 3.3 – Pädev asutus

Allteema LAWB 3.4 – Riiklikud lennundusliidud

TEEMA LAWB 4 – LENNULIIKLUSTEENUSTE OHUTUSJUHTIMINE

Allteema LAWB 4.1 – Ohutuseeskirjad

Allteema LAWB 4.2 – Ohutusjuhtimise süsteem

TEEMA LAWB 5. – EESKIRJAD JA MÄÄRUSED

Allteema LAWB 5.1 – Mõõtühikud

Allteema LAWB 5.2 – ATCO litsentseerimine/sertifitseerimine

Allteema LAWB 5.3 – Ülevaade aeronavigatsiooniteenustest ja lennuliiklusteenustest

Allteema LAWB 5.4 – Lennureeglid

Allteema LAWB 5.5 – Õhuruum ja ATS-marsruudid

Allteema LAWB 5.6 – Lennuplaan

Allteema LAWB 5.7 – Lennuväljad

Allteema LAWB 5.8 – Instrumentaallennureeglite järgi toimuvate lendude (IFR-lendude) protseduurid ootetsoonis

Allteema LAWB 5.9 – Visuaallennureeglite järgi toimuvate lendude (IFR-lendude) protseduurid ootetsoonis

3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE**TEEMA ATMB 1. – LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE**

Allteema LAWB 1.1 – Mõõtühikute kasutamine

Allteema ATMB 1.2 – Lennujuhtimisteenus

Allteema ATMB 1.3 – Lennuinfoteenus (FIS)

Allteema ATMB 1.4 – Häireteenus (ALRS)

Allteema ATMB 1.5 – Lennuliikluse nõustamisteenus

Allteema ATMB 1.6 – Lennuliiklusteenuste süsteemi võimsus ja lennuliiklusvoogude juhtimine

Allteema ATMB 1.7 – Õhuruumi korraldamine

TEEMA ATMB 2 – KÕRGUSE MÕÕTMINE JA LENNUTASANDITE JAOTAMINE

Allteema ATMB 2.1 – Kõrguse mõõtmine

Allteema ATMB 2.2 – Üleminekutasand

Allteema ATMB 2.3 – Lennutasandite jaotamine

TEEMA ATMB 3 – RAADIOSIDE (RT)

Allteema ATMB 3.1 – Üldine töökord seoses raadiosidega

TEEMA ATMB 4 – LENNUJUHTIMISÜKSUSE LOAD JA LENNUJUHTIMISÜKSUSE JUHISED

Allteema ATMB 4.1 – Lennujuhtimisüksuse lubade liigid ja sisu

Allteema ATMB 4.2 – Lennujuhtimisüksuse juhised

TEEMA ATMB 5 – KOORDINEERIMINE

Allteema ATMB 5.1 – Koordineerimise põhimõtted, liigid ja sisu

Allteema ATMB 5.2 – Koordineerimise vajalikkus

Allteema ATMB 5.3 – Koordineerimisvahendid

TEEMA ATMB 6 – ANDMETE KUVAMINE

Allteema ATMB 6.1 – Andmetest väljavõtete tegemine

Allteema ATMB 6.2 – Andmehaldus

TEEMA ATMB 7 – HAJUTAMINE

Allteema ATMB 7.1 – Vertikaalne hajutus ja protseduurid

Allteema ATMB 7.2 – Horisontaalne hajutus ja protseduurid

Allteema ATMB 7.3 – Visuaalne hajutus

Allteema ATMB 7.4 – Hajutus lennuväljadel ja protseduurid

Allteema ATMB 7.5 – Lennujuhtimise seiresüsteemidel põhinev hajutus

Allteema ATMB 7.6 – Keerisjälje hajutus

TEEMA ATMB 8 – ÕHUKOKKUPÕRKE VÄLTIMISE SÜSTEEMID JA MAAPEALSED OHUTUSABINÕUD

Allteema ATMB 8.1 – Õhukokkupõrke vältimise süsteemid

Allteema ATMB 8.2 – Maapealsed ohutusabinõud

TEEMA ATMB 9 – PRAKTILISED PÕHIOSKUSED

Allteema ATMB 9.1 – Liikluse korraldamise protsess

Allteema ATMB 9.2 – Kõikide pädevusmärgete puhul nõutavad praktilised põhioskused

Allteema ATMB 9.3 – Lennuväljadega seoses nõutavad praktilised põhioskused

Allteema ATMB 9.4 – Seire puhul nõutavad praktilised põhioskused

4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA

TEEMA METB 1 – SISSEJUHATUS METEOROLOOGIASSE

Allteema METB 1.1 – Mõõtühikute kasutamine

Allteema METB 1.2 – Lennundus ja meteoroloogia

Allteema METB 1.3 – Meteoroloogiateeninduse korraldus

TEEMA METB 2 – ATMOSFÄÄR

Allteema METB 2.1 – Koostis ja struktuur

Allteema METB 2.2 – Standardatmosfäär

Allteema METB 2.3 – Soojus ja temperatuur

Allteema METB 2.4 – Atmosfääris sisalduv vesi

Allteema METB 2.5 – Õhurõhk

TEEMA METB 3 – LIIKUMISED ATMOSFÄÄRIS

Allteema METB 3.1 – Üldine õhuringlus

Allteema METB 3.2 – Õhumassid ja frontide süsteem

Allteema METB 3.3 – Mesosüsteemid

Allteema METB 3.4 – Tuul

TEEMA METB 4 – ILMASTIKUNÄHTUSED

Allteema METB 4.1 – Pilved

Allteema METB 4.2 – Sademete liigid

Allteema METB 4.3 – Nähtavus

Allteema METB 4.4 – Ilmastikuohud

TEEMA METB 5 – METEOROLOOGIATEAVE LENNUNDUSE JAOKS

Allteema METB 5.1 – Teated ja andmed

5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON**TEEMA NAVB 1 – SISSEJUHATUS NAVIGATSIOONI**

Allteema NAVB 1.1 – Mõõtühikute kasutamine

Allteema NAVB 1.2 – Navigatsiooni eesmärk ja kasutamine

TEEMA NAVB 2 – MAA

Allteema NAVB 2.1 – Koht ja Maa liikumine

Allteema NAVB 2.2 – Koordinaatide, suundade ja vahemaade süsteem

Allteema NAVB 2.3 – Magnetväli

TEEMA NAVB 3 – KAARDID JA AERONAVIGATSIOONILISED SKEEMID

Allteema NAVB 3.1 – Kaartide koostamine ja projektsioonid

Allteema NAVB 3.2 – Lennunduses kasutatavad kaardid ja skeemid

TEEMA NAVB 4 – NAVIGATSIOONI PÕHIALUSED

Allteema NAVB 4.1 – Tuule mõju

Allteema NAVB 4.2 – Kiirus

Allteema NAVB 4.3 – Visuaalnavigatsioon

Allteema NAVB 4.4 – Lennu planeerimise navigatsiooniaspektid

TEEMA NAVB 5 – INSTRUMENTAALNAVIGATSIOON

Allteema NAVB 5.1 – Maapealsed süsteemid

Allteema NAVB 5.2 – Inertsiaalnavigatsiooni süsteemid

Allteema NAVB 5.3 – Satelliidipõhised süsteemid

Allteema NAVB 5.4 – Instrumentaallähenemise protseduurid

TEEMA NAVB 6 – SUUTLIKKUSEL PÕHINEV NAVIGATSIOON

Allteema NAVB 6.1 – Piirkondliku navigatsiooni põhimõtted ja eelised

Allteema NAVB 6.2 – Sissehatus suutlikkusel põhinevasse navigatsiooni

Allteema NAVB 6.3 – Suutlikkusel põhineva navigatsiooni kasutamine

TEEMA NAVB 7 – NAVIGATSIOONI ARENGUSUUNAD

Allteema NAVB 7.1 – Edasised arengusuunad

6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID

TEEMA ACFTB 1 – SISSEJUHATUS ÕHUSÕIDUKITESSE

Allteema ACFTB 1.1 – Mõõtühikute kasutamine

Allteema ACFTB 1.2 – Lennundus ja õhusõidukid

TEEMA ACFTB 2 – AERODÜNAAMIKA ALUSED

Allteema ACFTB 2.1 – Õhusõidukile mõjuvad jõud

Allteema ACFTB 2.2 – Õhusõiduki konstruktsioonikomponendid ja juhtimine

Allteema ACFTB 2.3 – Lennurežiimide diapasoon

TEEMA ACFTB 3 – ÕHUSÕIDUKITE KATEGOORIAD

Allteema ACFTB 3.1 – Õhusõidukite kategooriad

Allteema ACFTB 3.2 – Keerisjälje kategooriad

Allteema ACFTB 3.3 – ICAO lähenemise kategooriad

Allteema ACFTB 3.4 – Keskkonnakategooriad

TEEMA ACFTB 4 – ÕHUSÕIDUKI NÄITAJAD

Allteema ACFTB 4.1 – Tuvastamine

Allteema ACFTB 4.2 – Tehnilised andmed

TEEMA ACFTB 5 – ÕHUSÕIDUKITE MOOTORID

Allteema ACFTB 5.1 – Kolbmootorid

Allteema ACFTB 5.2 – Reaktiivmootorid

Allteema ACFTB 5.3 – Turbopropellerimootorid

Allteema ACFTB 5.4 – Lennukikütused

TEEMA ACFTB 6 – ÕHUSÕIDUKITE SÜSTEEMID JA MÕÕTERIISTAD

Allteema ACFTB 6.1 – Lennumõõteriistad

Allteema ACFTB 6.2 – Navigeerimismõõteriistad

Allteema ACFTB 6.3 – Mootorite mõõteriistad

Allteema ACFTB 6.4 – Õhusõidukite süsteemid

TEEMA ACFTB 7 – ÕHUSÕIDUKI SUUTLIKKUST MÕJUTAVAD TEGURID

Allteema ACFTB 7.1 – Stardiga seotud tegurid

Allteema ACFTB 7.2 – Tõusuga seotud tegurid

Allteema ACFTB 7.3 – Reisiga seotud tegurid

Allteema ACFTB 7.4 – Laskumise ja alglähenemisega seotud tegurid

Allteema ACFTB 7.5 – Lõpplähenemise ja maandumisega seotud tegurid

Allteema ACFTB 7.6 – Majanduslikud tegurid

Allteema ACFTB 7.7 – Keskkonnategurid

7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID**TEEMA HUMB 1 – SISSEJUHATUS INIMTEGURITESSE**

Allteema HUMB 1.1 – Õppetehnikad

Allteema HUMB 1.2 – Inimtegurite tähtsus lennujuhtimise jaoks

Allteema HUMB 1.3 – Inimtegurid ja lennujuhtimine

TEEMA HUMB 2 – INIMVÕIMED

Allteema HUMB 2.1 – Isiklik käitumine

Allteema HUMB 2.2 – Ohutuskultuur ja ametialane käitumine

Allteema HUMB 2.3 – Tervis ja heaolu

Allteema HUMB 2.4 – Meeskonnatöö

Allteema HUMB 2.5 – Inimeste põhivajadused töökohal

Allteema HUMB 2.6 – Stress

TEEMA HUMB 3 – INIMLIK VIGA

Allteema HUMB 3.1 – Vigadega kaasnevad ohud

Allteema HUMB 3.2 – Inimliku vea määratlus

Allteema HUMB 3.3 – Inimliku vea liigitused

Allteema HUMB 3.4 – Riskianalüüs ja riskijuhtimine

TEEMA HUMB 4 – TEABEVAHETUS

Allteema HUMB 4.1 – Tõhusa teabevahetuse tähtsus lennujuhtimises

Allteema HUMB 4.2 – Teabe vahetamise protsess

Allteema HUMB 4.3 – Teabe vahetamise viisid

TEEMA HUMB 5 – TÖÖKESKKOND

Allteema HUMB 5.1 – Ergonoomika ja vajadus hea kavandamise järele

Allteema HUMB 5.2 – Seadmed ja vahendid

Allteema HUMB 5.3 – Automatiseerimine

8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID

TEEMA EQPSB 1 – LENNUJUHTIMISSEADMED

Allteema EQPSB 1.1 – Lennujuhtimisseadmete põhiliigid

TEEMA EQPSB 2 – RAADIO

Allteema EQPSB 2.1 – Raadioside teooria

Allteema EQPSB 2.2 – Peilimine

TEEMA EQPSB 3 – SIDEVAHENDID

Allteema EQPSB 3.1 – Raadioside

Allteema EQPSB 3.2 – Lennuliiklusteeninduse üksuste/positsioonide vaheline kõneside

Allteema EQPSB 3.3 – Andmeside

Allteema EQPSB 3.4 – Sidepidamine lennuettevõtjaga

TEEMA EQPSB 4 – SISSEJUHATUS SEIRESSE

Allteema EQPSB 4.1 – Seire kontseptsioon lennuliiklusteenustes

TEEMA EQPSB 5 – RADAR

Allteema EQPSB 5.1 – Radari põhimõtted

Allteema EQPSB 5.2 – Primaarradar

Allteema EQPSB 5.3 – Sekundaarradar

Allteema EQPSB 5.4 – Radarite kasutamine

Allteema EQPSB 5.5 – S-režiim

TEEMA EQPSB 6 – AUTOMAATNE SÕLTUV SEIRE

Allteema EQPSB 6.1 – Automaatse sõltuva seire põhimõtted

Allteema EQPSB 6.2 – Automaatse sõltuva seire kasutamine

TEEMA EQPSB 7 – MULTILATERATSIOON

Allteema EQPSB 7.1 – Multilateratsiooni põhimõtted

Allteema EQPSB 7.2 – Multilateratsiooni kasutamine

TEEMA EQPSB 8 – SEIREANDMETE TÖÖTLEMINE

Allteema EQPSB 8.1 – Seireandmete võrk

Allteema EQPSB 8.2 – Seireandmete võrgu tööpõhimõtted

TEEMA EQPSB 9 – TULEVIKUSEADMED

Allteema EQPSB 9.1 – Uued arengusuunad

TEEMA EQPSB 10 – LENNULIIKLUSTEENUSTE AUTOMATISEERIMINE

Allteema EQPSB 10.1 – Automatiseerimise põhimõtted

Allteema EQPSB 10.2 – Aeronavigatsiooniline fikseeritud elekterside võrk (AFTN)

Allteema EQPSB 10.3 – Pidev andmevahetus

Allteema EQPSB 10.4 – Teabe automaatseks levitamiseks kasutatavad süsteemid

TEEMA EQPSB 11 – TÖÖKOHAD

Allteema EQPSB 11.1 – Töökohtadel kasutatavad seadmed

Allteema EQPSB 11.2 – Lähilennujuhtimine

Allteema EQPSB 11.3 – Lähenemislennujuhtimine

Allteema EQPSB 11.4 – Piirkondlik lennujuhtimine

9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND**TEEMA PENB 1 – TUTVUSTAMINE**

Allteema PENB 1.1 – Lennuliiklusteenused ja lennuvälja rajatised

TEEMA PENB 2 – ÕHURUUMI KASUTAJAD

Allteema PENB 2.1 – Tsiviillennundus

Allteema PENB 2.2 – Kaitselendundus

Allteema PENB 2.3 – Pilootidele seatud ootused ja nõuded

TEEMA PENB 3 – KLIENDISUHTED

Allteema PENB 3.1 – Kliendisuhed

TEEMA PENB 4 – KESKKONNAKAITSE

Allteema PENB 4.1 – Keskkonnakaitse

*I lisa 3. liide***LENNUJUHTIMINE VISUAALLENNUVÄLJAL (ADV)**

(Viide: I lisa – ATCO-osa D-alajao 2. jaotise punkt ATCO.D.010 alapunkti a alapunkti 2 alapunkt i)

SISUKORD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE
2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS
3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE
4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA
5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON
6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID
7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID
8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID
9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND
10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD
11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE

TEEMA INTR 1 – KURSUSE JUHTIMINE

Allteema INTR 1.1 – Kursuse tutvustus

Allteema INTR 1.2 – Kursuse administreerimine

Allteema INTR 1.3 – Õppematerjal ja koolitusdokumendid

TEEMA INTR 2 – SISSEJUHATUS LENNUJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSESSE

Allteema INTR 2.1 – Kursuse sisu ja korraldus

Allteema INTR 2.2 – Koolituse põhimõtted

Allteema INTR 2.3 – Hindamisprotsess

2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS

TEEMA LAW 1 – LENNUJUHI LUBADE VÄLJAANDMINE/PÄDEVUSTUNNISTUS

Allteema LAW 1.1 – Õigused ja tingimused

TEEMA LAW 2 – EESKIRJAD JA MÄÄRUSED

Allteema LAW 2.1 – Aruanded

Allteema LAW 2.2 – Õhuruum

TEEMA LAW 3 – OHUTUSJUHTIMINE LENNUJUHTIMISEL

Allteema LAW 3.1 – Tagasiside andmise protsess

Allteema LAW 3.2 – Ohutusalsed uurimised

3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE

TEEMA ATM 1 – TEENUSTE OSUTAMINE

Allteema ATM 1.1 – Lähilennujuhtimisteenus

Allteema ATM 1.2 – Lennuinfoteenus (FIS)

Allteema ATM 1.3 – Häireteenus (ALRS)

Allteema ATM 1.4 – Lennuliiklusteenuste süsteemi võimsus ja lennuliiklusvoogude juhtimine

TEEMA ATM 2 – SIDE

Allteema ATM 2.1 – Tõhus side

TEEMA ATM 3 – LENNUJUHTIMISÜKSUSE LOAD JA LENNUJUHTIMISÜKSUSE JUHISED

Allteema ATM 3.1 – Lennujuhtimisüksuse load

Allteema ATM 3.2 – Lennujuhtimisüksuse juhised

TEEMA ATM 4 – KOORDINEERIMINE

Allteema ATM 4.1 – Koordineerimise vajalikkus

Allteema ATM 4.2 – Koordineerimisvahendid ja -meetodid

Allteema ATM 4.3 – Koordineerimisprotseduurid

TEEMA ATM 5 – KÕRGUSE MÕÕTMINE JA LENNUTASANDITE JAOTAMINE

Allteema ATM 5.1 – Kõrguse mõõtmine

TEEMA ATM 6 – HAJUTAMINE

Allteema ATM 6.1 – Väljuvate õhusõidukite vaheline hajutus

Allteema ATM 6.2 – Maanduvate õhusõidukite ja eelnevalt maandunud või väljuvate õhusõidukite vaheline hajutus

Allteema ATM 6.3 – Keerisjälje ajapõhine pikihajutus

Allteema ATM 6.4 – Vähendatud hajutusmiinimumid

TEEMA ATM 7 – ÕHUKOKKUPÕRKE VÄLTIMISE SÜSTEEMID JA MAAPEALSED OHUTUSABINÕUD

Allteema ATM 7.1 – Õhukokkupuõrke vältimise süsteemid

Allteema ATM 7.2 – Maapealsed ohutusabinõud

TEEMA ATM 8 – ANDMETE KUVAMINE

Allteema ATM 8.1 – Andmehaldus

TEEMA ATM 9 – KÄITAMISKESKKOND (SIMULEERITUD)

Allteema ATM 9.1 – Käitamiskeskonna terviklikkus

Allteema ATM 9.2 – Käitamisprotseduuride toimivuse kontrollimine

Allteema ATM 9.3 – Üleandmine/ülevõtmine

TEEMA ATM 10 – LÄHILENNUJUHTIMISTEENUSE OSUTAMINE

Allteema ATM 10.1 – Vastutus teenuse osutamise eest

Allteema ATM 10.2 – Lähilennujuhtimisüksuse funktsioonid

Allteema ATM 10.3 – Liikluse korraldamise protsess

Allteema ATM 10.4 – Maapealsed navigatsioonituled

Allteema ATM 10.5 – Lennujuhtimisüksuse poolt õhusõidukile edastatav teave

Allteema ATM 10.6 – Lennuväljaliikluse juhtimine

Allteema ATM 10.7 – Liikluse juhtimine lennuväljaringil

Allteema ATM 10.8 – Kasutusel olev lennurada

4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA

TEEMA MET 1 – ILMASTIKUNÄHTUSED

Allteema MET 1.1 – Ilmastikunähtused

TEEMA MET 2 – METEOROLOOGILISTE ANDMETE ALLIKAD

Allteema MET 2.1 – Meteoroloogilised mõõteriistad

Allteema MET 2.2 – Muud meteoroloogiliste andmete allikad

5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON

TEEMA NAV 1 – KAARDID JA AERONAVIGATSIOONILISED SCHEEMID

Allteema NAV 1.1 – Kaardid ja skeemid

TEEMA NAV 2 – INSTRUMENTAALNAVIGATSIOON

Allteema NAV 2.1 – Navigatsioonisüsteemid

Allteema NAV 2.2 – Stabiliseeritud lähenemine

6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID

TEEMA ACFT 1 – ÕHUSÕIDUKITE MÕÕTERIISTAD

Allteema ACFT 1.1 – Õhusõidukite mõõteriistad

TEEMA ACFT 2 – ÕHUSÕIDUKITE KATEGOORIAD

Allteema ACFT 2.1 – Keerisjälg

TEEMA ACFT 3 – ÕHUSÕIDUKI SUUTLIKKUST MÕJUTAVAD TEGURID

Allteema ACFT 3.1 – Stardiga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.2 – Tõusuga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.3 – Lõpplähenemise ja maandumisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.4 – Majanduslikud tegurid

Allteema ACFT 3.5 – Keskkonnategurid

TEEMA ACFT 4 – ÕHUSÕIDUKI NÄITAJAD

Allteema ACFT 4.1 – Õhusõiduki liigi väljaselgitamine

Allteema ACFT 4.2 – Tehnilised andmed

7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID**TEEMA HUM 1 – PSÜHHOLOOGILISED TEGURID**

Allteema HUM 1.1 – Kognitiivsed tegurid

TEEMA HUM 2 – MEDITSIINILISED JA PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 2.1 – Väsimus

Allteema HUM 2.2 – Tervise seisund

TEEMA HUM 3 – SOTSIAALSED JA ORGANISATSIOONILISED TEGURID

Allteema HUM 3.1 – Meeskonnatöö korraldamine (TRM)

Allteema HUM 3.2 – Meeskonnatöö ja rollid meeskonnas

Allteema HUM 3.3 – Vastutustundlik käitumine

TEEMA HUM 4 – STRESS

Allteema HUM 4.1 – Stress

Allteema HUM 4.2 – Stressijuhtimine

TEEMA HUM 5 – INIMLIK VIGA

Allteema HUM 5.1 – Inimlik viga

Allteema HUM 5.2 – Eeskirjade rikkumine

TEEMA HUM 6 – KOOSTÖÖ

Allteema HUM 6.1 – Teavevahetus

Allteema HUM 6.2 – Koostöö ühe ja sama vastutusala piires

Allteema HUM 6.3 – Koostöö eri vastutusvaldkondade vahel

Allteema HUM 6.4 – Lennujuhi/piloodi koostöö

8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID

TEEMA EQPS 1 – KÕNESIDE

Allteema EQPS 1.1 – Raadioside

Allteema EQPS 1.2 – Muu kõneside

TEEMA EQPS 2 – LENNULIIKLUSTEENUSTE AUTOMATISEERIMINE

Allteema EQPS 2.1 – Aeronavigatsiooniline fikseeritud elekterside võrk (AFTN)

Allteema EQPS 2.2 – Automaatne andmevahetus

TEEMA EQPS 3 – LENNUJUHI TÖÖKOHT

Allteema EQPS 3.1 – Seadmete käitamine ja jälgimine

Allteema EQPS 3.2 – Kuvarid olukorra jälgimiseks ja infosüsteemid

Allteema EQPS 3.3 – Lennuandmete süsteemid

TEEMA EQPS 4 – TULEVIKUSEADMED

Allteema EQPS 4.1 – Uued arengusuunad

TEEMA EQPS 5 – SEADMETE JA SÜSTEEMIDE PIIRANGUD JA NENDE KASUTUSVÕIMALUSTE HALVENEMINE

Allteema EQPS 5.1 – Piirangutele reageerimine

Allteema EQPS 5.2 – Sideseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.3 – Navigatsiooniseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND

TEEMA PEN 1 – TUTVUSTAMINE

Allteema PEN 1.1 – Õppekülastus lennuväljale

TEEMA PEN 2 – ÕHURUUMI KASUTAJAD

Allteema PEN 2.1 – Tsiviilvaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

Allteema PEN 2.2 – Kaitsevaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

TEEMA PEN 3 – KLIENDISUHTED

Allteema PEN 3.1 – Teenuste osutamine ja nõuded kasutajatele

TEEMA PEN 4 – KESKKONNAKAITSE

Allteema PEN 4.1 – Keskkonnakaitse

10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

TEEMA ABES 1 – EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

Allteema ABES 1.1 – Ülevaade ebatavalistest ja hädaolukordadest

TEEMA ABES 2 – OSKUSTE PARANDAMINE

Allteema ABES 2.1 – Side tõhusus

Allteema ABES 2.2 – Vaimse ülekoormuse vältimine

Allteema ABES 2.3 – Õhk-maa-koostöö

TEEMA ABES 3 – EBATAVALISTE JA HÄDAOLUKORDADE PROTSEDUURID

Allteema ABES 3.1 – Ebatavaliste ja hädaolukordade protseduuride kasutamine

Allteema ABES 3.2 – Raadioside katkemine

Allteema ABES 3.3 – Ebaseaduslik sekkumine ja pommiähvardus õhusõidukile

Allteema ABES 3.4 – Eksinud või tundmatu õhusõiduk

Allteema ABES 3.5 – Lennuraja loata hõivamine

11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

TEEMA AGA 1 – LENNUVÄLJA ANDMED, PLAAN JA KOORDINEERIMINE

Allteema AGA 1.1 – Mõisted

Allteema AGA 1.2 – Koordineerimine

TEEMA AGA 2 – LIIKLUSALA

Allteema AGA 2.1 – Liiklusala

Allteema AGA 2.2 – Manööverdusala

Allteema AGA 2.3 – Lennurajad

TEEMA AGA 3 – TAKISTUSED

Allteema AGA 3.1 – Takistusvaba ala lennuväljade ümber

TEEMA AGA 4 – MITMESUGUSED SEADMED

Allteema AGA 4.1 – Asukoht

*I lisa 4. liide***LÄHILENNUJUHTIMINE INSTRUMENTAALLENNUVÄLJAL (ADI) (TWR)**

(Viide: I lisa – ATCO-osa D-alajao 2. jaotise punkti ATCO.D.010 alapunkti a alapunkti 2 alapunkt ii)

SISUKORD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE
2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS
3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE
4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA
5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON
6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID
7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID
8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID
9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND
10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD
11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE

TEEMA INTR 1 – KURSUSE JUHTIMINE

Allteema INTR 1.1 – Kursuse tutvustus

Allteema INTR 1.2 – Kursuse administreerimine

Allteema INTR 1.3 – Õppematerjal ja koolitusdokumendid

TEEMA INTR 2 – SISSEJUHATUS LENNUJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSESSE

Allteema INTR 2.1 – Kursuse sisu ja korraldus

Allteema INTR 2.2 – Koolituse põhimõtted

Allteema INTR 2.3 – Hindamisprotsess

2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS

TEEMA LAW 1 – LENNUJUHI LUBADE VÄLJAANDMINE/PÄDEVUSTUNNISTUS

Allteema LAW 1.1 – Õigused ja tingimused

TEEMA LAW 2 – EESKIRJAD JA MÄÄRUSED

Allteema LAW 2.1 – Aruanded

Allteema LAW 2.2 – Õhuruum

TEEMA LAW 3 – OHUTUSJUHTIMINE LENNUJUHTIMISEL

Allteema LAW 3.1 – Tagasiside andmise protsess

Allteema LAW 3.2 – Ohutusalased uurimised

3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE

TEEMA ATM 1 – TEENUSTE OSUTAMINE

Allteema ATM 1.1 – Lähilennujuhtimisteenus

Allteema ATM 1.2 – Lennuinfoteenus (FIS)

Allteema ATM 1.3 – Häireteenus (ALRS)

Allteema ATM 1.4 – Lennuliiklusteenuste süsteemi võimsus ja lennuliiklusvoogude juhtimine

TEEMA ATM 2 – SIDE

Allteema ATM 2.1 – Tõhus side

TEEMA ATM 3 – LENNUJUHTIMISÜKSUSE LOAD JA LENNUJUHTIMISÜKSUSE JUHISED

Allteema ATM 3.1 – Lennujuhtimisüksuse load

Allteema ATM 3.2 – Lennujuhtimisüksuse juhised

TEEMA ATM 4 – KOORDINEERIMINE

Allteema ATM 4.1 – Koordineerimise vajalikkus

Allteema ATM 4.2 – Koordineerimisvahendid ja -meetodid

Allteema ATM 4.3 – Koordineerimisprotseduurid

TEEMA ATM 5 – KÕRGUSE MÕÕTMINE JA LENNUTASANDITE JAOTAMINE

Allteema ATM 5.1 – Kõrguse mõõtmine

Allteema ATM 5.2 – Takistustevaba kõrgus

TEEMA ATM 6 – HAJUTAMINE

Allteema ATM 6.1 – Väljuvate õhusõidukite vaheline hajutus

Allteema ATM 6.2 – Väljuvate õhusõidukite hajutus saabuvatest õhusõidukitest

Allteema ATM 6.3 – Maanduvate õhusõidukite ja eelnevalt maandunud või väljuvate õhusõidukite vaheline hajutus

Allteema ATM 6.4 – Keerisjälje ajapõhine pikihajutus

Allteema ATM 6.5 – Vähendatud hajutusmiinimumid

TEEMA ATM 7 – ÕHUKOKKUPÕRKE VÄLTIMISE SÜSTEEMID JA MAAPEALSED OHUTUSABINÕUD

Allteema ATM 7.1 – Õhukokkupuurke vältimise süsteemid

Allteema ATM 7.2 – Maapealsed ohutusabinõud

TEEMA ATM 8 – ANDMETE KUVAMINE

Allteema ATM 8.1 – Andmehaldus

TEEMA ATM 9 – KÄITAMISKESKKOND (SIMULEERITUD)

Allteema ATM 9.1 – Käitamiskeskonna terviklikkus

Allteema ATM 9.2 – Käitamisprotseduuride toimivuse kontrollimine

Allteema ATM 9.3 – Üleandmine/ülevõtmine

TEEMA ATM 10 – LÄHILENNUJUHTIMISTEENUSE OSUTAMINE

Allteema ATM 10.1 – Vastutus teenuse osutamise eest

Allteema ATM 10.2 – Lähilennujuhtimisüksuse funktsioonid

Allteema ATM 10.3 – Liikluse korraldamise protsess

Allteema ATM 10.4 – Maapealsed navigatsioonituled

Allteema ATM 10.5 – Lennujuhtimisüksuse poolt õhusõidukile edastatav teave

Allteema ATM 10.6 – Lennuväljaliikluse juhtimine

Allteema ATM 10.7 – Liikluse juhtimine lennuväljaringil

Allteema ATM 10.8 – Kasutusel olev lennurada

TEEMA ATM 11 – LÄHILENNUJUHTIMISTEENUSE OSUTAMINE – INSTRUMENTAALLENNUVÄLJAD

Allteema ATM 11.1 – Lennud halva nähtavusega ja erivisuaallennu eeskirjad

Allteema ATM 11.2 – Väljuvad lennud

Allteema ATM 11.3 – Saabuvad lennud

Allteema ATM 11.4 – Lähilennujuhtimisteenus, mida toetavad kõrgetasemelised süsteemid

4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA

TEEMA MET 1 – ILMASTIKUNÄHTUSED

Allteema MET 1.1 – Ilmastikunähtused

TEEMA MET 2 – METEOROLOOGILISTE ANDMETE ALLIKAD

Allteema MET 2.1 – Meteoroloogilised mõõteriistad

Allteema MET 2.2 – Muud meteoroloogiliste andmete allikad

5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON

TEEMA NAV 1 – KAARDID JA AERONAVIGATSIOONILISED SKEEMID

Allteema NAV 1.1 – Kaardid ja skeemid

TEEMA NAV 2 – INSTRUMENTAALNAVIGATSIOON

Allteema NAV 2.1 – Navigatsioonisüsteemid

Allteema NAV 2.2 – Stabiliseeritud lähenemine

Allteema NAV 2.3 – Instrumentaalväljumised ja -saabumised

Allteema NAV 2.4 – Satelliidipõhised süsteemid

Allteema NAV 2.5 – Suutlikkusel põhineva navigatsiooni kasutamine

6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID**TEEMA ACFT 1 – ÕHUSÕIDUKITE MÕÕTERIISTAD**

Allteema ACFT 1.1 – Õhusõidukite mõõteriistad

TEEMA ACFT 2 – ÕHUSÕIDUKITE KATEGOORIAD

Allteema ACFT 2.1 – Keerisjalg

Allteema ACFT 2.2 – ICAO lähenemise kategooriate kasutamine

TEEMA ACFT 3 – ÕHUSÕIDUKI SUUTLIKKUST MÕJUTAVAD TEGURID

Allteema ACFT 3.1 – Stardiga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.2 – Tõusuga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.3 – Lõpplähenemise ja maandumisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.4 – Majanduslikud tegurid

Allteema ACFT 3.5 – Keskkonnategurid

TEEMA ACFT 4 – ÕHUSÕIDUKI NÄITAJAD

Allteema ACFT 4.1 – Õhusõiduki liigi väljaselgitamine

Allteema ACFT 4.2 – Tehnilised andmed

7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID**TEEMA HUM 1 – PSÜHHOLOOGILISED TEGURID**

Allteema HUM 1.1 – Kognitiivsed tegurid

TEEMA HUM 2 – MEDITSIINILISED JA PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 2.1 – Väsimus

Allteema HUM 2.2 – Tervise seisund

TEEMA HUM 3 – SOTSIAALSED JA ORGANISATSIOONILISED TEGURID

Allteema HUM 3.1 – Meeskonnatöö korraldamine (TRM)

Allteema HUM 3.2 – Meeskonnatöö ja rollid meeskonnas

Allteema HUM 3.3 – Vastutustundlik käitumine

TEEMA HUM 4 – STRESS

Allteema HUM 4.1 – Stress

Allteema HUM 4.2 – Stressijuhtimine

TEEMA HUM 5 – INIMLIK VIGA

Allteema HUM 5.1 – Inimlik viga

Allteema HUM 5.2 – Eeskirjade rikkumine

TEEMA HUM 6 – KOOSTÖÖ

Allteema HUM 6.1 – Teavevahetus

Allteema HUM 6.2 – Koostöö ühe ja sama vastutusalala piires

Allteema HUM 6.3 – Koostöö eri vastutusalade vahel

Allteema HUM 6.4 – Lennujuhi/piloodi koostöö

8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID

TEEMA EQPS 1 – KÕNESIDE

Allteema EQPS 1.1 – Raadioside

Allteema EQPS 1.2 – Muu kõneside

TEEMA EQPS 2 – LENNULIIKLUSTEENUSTE AUTOMATISEERIMINE

Allteema EQPS 2.1 – Aeronavigatsiooniline fikseeritud elekterside võrk (AFTN)

Allteema EQPS 2.2 – Automaatne andmevahetus

TEEMA EQPS 3 – LENNUJUHI TÖÖKOHT

Allteema EQPS 3.1 – Seadmete käitamine ja jälgimine

Allteema EQPS 3.2 – Kuvarid olukorra jälgimiseks ja infosüsteemid

Allteema EQPS 3.3 – Lennuandmete süsteemid

TEEMA EQPS 4 – TULEVIKUSEADMED

Allteema EQPS 4.1 – Uued arengusuunad

TEEMA EQPS 5 – SEADMETE JA SÜSTEEMIDE PIIRANGUD JA NENDE KASUTUSVÕIMALUSTE HALVENEMINE

Allteema EQPS 5.1 – Piirangutele reageerimine

Allteema EQPS 5.2 – Sideseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.3 – Navigatsiooniseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND

TEEMA PEN 1 – TUTVUSTAMINE

Allteema PEN 1.1 – Õppekõlastus lennukväljale

TEEMA PEN 2 – ÕHURUUMI KASUTAJAD

Allteema PEN 2.1 – Tsiviilvaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

Allteema PEN 2.2 – Kaitsevaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

TEEMA PEN 3 – KLIENDISUHTED

Allteema PEN 3.1 – Teenuste osutamine ja nõuded kasutajatele

TEEMA PEN 4 – KESKKONNAKAITSE

Allteema PEN 4.1 – Keskkonnakaitse

10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

TEEMA ABES 1 – EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

Allteema ABES 1.1 – Ülevaade ebatavalistest ja hädaolukordadest

TEEMA ABES 2 – OSKUSTE PARANDAMINE

Allteema ABES 2.1 – Side tõhusus

Allteema ABES 2.2 – Vaimse ülekoormuse vältimine

Allteema ABES 2.3 – Õhk-maa-koostöö

TEEMA ABES 3 – EBATAVALISTE JA HÄDAOLUKORDADE PROTSEDUURID

Allteema ABES 3.1 – Ebatavaliste ja hädaolukordade protseduuride kasutamine

Allteema ABES 3.2 – Raadioside katkemine

Allteema ABES 3.3 – Ebaseaduslik sekkumine ja pommiähvardus õhusõidukile

Allteema ABES 3.4 – Eksinud või tundmatu õhusõiduk

Allteema ABES 3.5 – Lennuraja loata hõivamine

11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

TEEMA AGA 1 – LENNUVÄLJA ANDMED, PLAAN JA KOORDINEERIMINE

Allteema AGA 1.1 – Mõisted

Allteema AGA 1.2 – Koordineerimine

TEEMA AGA 2 – LIIKLUSALA

Allteema AGA 2.1 – Liiklusala

Allteema AGA 2.2 – Manööverdusala

Allteema AGA 2.3 – Lennurajad

TEEMA AGA 3 – TAKISTUSED

Allteema AGA 3.1 – Takistusvaba ala lennuväljade ümber

TEEMA AGA 4 – MITMESUGUSED SEADMED

Allteema AGA 4.1 – Asukoht

*I lisa 5. liide***PROTSEDUURILINE LÄHENEMISLENNUJUHTIMINE (APP)**

(Viide: I lisa – ATCO-osa D-alajao 2. jaotise punkti ATCO.D.010 alapunkti a alapunkti 2 alapunkt iii)

SISUKORD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE
2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS
3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE
4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA
5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON
6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID
7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID
8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID
9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND
10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD
11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE

TEEMA INTR 1 – KURSUSE JUHTIMINE

Allteema INTR 1.1 – Kursuse tutvustus

Allteema INTR 1.2 – Kursuse administreerimine

Allteema INTR 1.3 – Õppematerjal ja koolitusdokumendid

TEEMA INTR 2 – SISSEJUHATUS LENNUJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSESSE

Allteema INTR 2.1 – Kursuse sisu ja korraldus

Allteema INTR 2.2 – Koolituse põhimõtted

Allteema INTR 2.3 – Hindamisprotsess

2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS

TEEMA LAW 1 – LENNUJUHI LUBADE VÄLJAANDMINE/PÄDEVUSTUNNISTUS

Allteema LAW 1.1 – Õigused ja tingimused

TEEMA LAW 2 – EESKIRJAD JA MÄÄRUSED

Allteema LAW 2.1 – Aruanded

Allteema LAW 2.2 – Õhuruum

TEEMA LAW 3 – OHUTUSJUHTIMINE LENNUJUHTIMISEL

Allteema LAW 3.1 – Tagasiside andmise protsess

Allteema LAW 3.2 – Ohutusalsed uurimised

3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE

TEEMA ATM 1 – TEENUSTE OSUTAMINE

Allteema ATM 1.1 – Lennujuhtimisteenus

Allteema ATM 1.2 – Lennuinfoteenus (FIS)

Allteema ATM 1.3 – Häireteenus (ALRS)

Allteema ATM 1.4 – Lennuliiklusteenuste süsteemi võimsus ja lennuliiklusvoogude juhtimine

Allteema ATM 1.5 – Õhuruumi korraldamine (ASM)

TEEMA ATM 2 – SIDE

Allteema ATM 2.1 – Tõhus side

TEEMA ATM 3 – LENNUJUHTIMISÜKSUSE LOAD JA LENNUJUHTIMISÜKSUSE JUHISED

Allteema ATM 3.1 – Lennujuhtimisüksuse load

Allteema ATM 3.2 – Lennujuhtimisüksuse juhised

TEEMA ATM 4 – KOORDINEERIMINE

Allteema ATM 4.1 – Koordineerimise vajalikkus

Allteema ATM 4.2 – Koordineerimisvahendid ja -meetodid

Allteema ATM 4.3 – Koordineerimisprotseduurid

TEEMA ATM 5 – KÕRGUSE MÕÕTMINE JA LENNUTASANDITE JAOTAMINE

Allteema ATM 5.1 – Kõrguse mõõtmine

Allteema ATM 5.2 – Takistustevaba kõrgus

TEEMA ATM 6 – HAJUTAMINE

Allteema ATM 6.1 – Vertikaalne hajutus

Allteema ATM 6.2 – Horisontaalne hajutus

Allteema ATM 6.3 – Hajutamise delegeerimine

TEEMA ATM 7 – ÕHUKOKKUPÕRKE VÄLTIMISE SÜSTEEMID JA MAAPEALSED OHUTUSABINÕUD

Allteema ATM 7.1 – Õhukokkupuõrke vältimise süsteemid

TEEMA ATM 8 – ANDMETE KUVAMINE

Allteema ATM 8.1 – Andmehaldus

TEEMA ATM 9 – KÄITAMISKESKKOND (SIMULEERITUD)

Allteema ATM 9.1 – Käitamiskeskonna terviklikkus

Allteema ATM 9.2 – Käitamisprotseduuride toimivuse kontrollimine

Allteema ATM 9.3 – Üleandmine/ülevõtmine

TEEMA ATM 10 – LENNUJUHTIMISTEENUSE OSUTAMINE

Allteema ATM 10.1 – Vastutus ja teabe töötlemine

Allteema ATM 10.2 – Lähenedislennujuhtimine

Allteema ATM 10.3 – Liikluse korraldamise protsess

Allteema ATM 10.4 – Liikluse haldamine

TEEMA ATM 11 – OOTAMINE

Allteema ATM 11.1 – Üldised ootamisprotseduurid

Allteema ATM 11.2 – Lähenevad õhusõidukid

4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA**TEEMA MET 1 – ILMASTIKUNÄHTUSED**

Allteema MET 1.1 – Ilmastikunähtused

TEEMA MET 2 – METEOROLOOGILISTE ANDMETE ALLIKAD

Allteema MET 2.1 – Meteoroloogilise teabe allikad

5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON**TEEMA NAV 1 – KAARDID JA AERONAVIGATSIOONILISED SKEEMID**

Allteema NAV 1.1 – Kaardid ja skeemid

TEEMA NAV 2 – INSTRUMENTAALNAVIGATSIOON

Allteema NAV 2.1 – Navigatsioonisüsteemid

Allteema NAV 2.2 – Stabiliseeritud lähenemine

Allteema NAV 2.3 – Instrumentaalväljumised ja -saabumised

Allteema NAV 2.4 – Navigatsiooniabi

Allteema NAV 2.5 – Satelliidipõhised süsteemid

Allteema NAV 2.6 – Suutlikkusel põhineva navigatsiooni kasutamine

6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID**TEEMA ACFT 1 – ÕHUSÕIDUKITE MÕÕTERIISTAD**

Allteema ACFT 1.1 – Õhusõidukite mõõteriistad

TEEMA ACFT 2 – ÕHUSÕIDUKITE KATEGOORIAD

Allteema ACFT 2.1 – Keerisjalg

Allteema ACFT 2.2 – ICAO lähenemise kategooriate kasutamine

TEEMA ACFT 3 – ÕHUSÕIDUKI SUUTLIKKUST MÕJUTAVAD TEGURID

Allteema ACFT 3.1 – Tõusuga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.2 – Reisiga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.3 – Laskumise ja alglähenemisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.4 – Lõpplähenemise ja maandumisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.5 – Majanduslikud tegurid

Allteema ACFT 3.6 – Keskkonnategurid

TEEMA ACFT 4 – ÕHUSÕIDUKI NÄITAJAD

Allteema ACFT 4.1 – Tehnilised andmed

7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID

TEEMA HUM 1 – PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 1.1 – Kognitiivsed tegurid

TEEMA HUM 2 – MEDITSINILISED JA PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 2.1 – Väsimus

Allteema HUM 2.2 – Tervise seisund

TEEMA HUM 3 – SOTSIAALSED JA ORGANISATSIOONILISED TEGURID

Allteema HUM 3.1 – Meeskonnatöö korraldamine (TRM)

Allteema HUM 3.2 – Meeskonnatöö ja rollid meeskonnas

Allteema HUM 3.3 – Vastutustundlik käitumine

TEEMA HUM 4 – STRESS

Allteema HUM 4.1 – Stress

Allteema HUM 4.2 – Stressijuhtimine

TEEMA HUM 5 – INIMLIK VIGA

Allteema HUM 5.1 – Inimlik viga

Allteema HUM 5.2 – Eeskirjade rikkumine

TEEMA HUM 6 – KOOSTÖÖ

Allteema HUM 6.1 – Teabevahetus

Allteema HUM 6.2 – Koostöö ühe ja sama vastutusalala piires

Allteema HUM 6.3 – Koostöö eri vastutusalade vahel

Allteema HUM 6.4 – Lennujuhi/piloodi koostöö

8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID

TEEMA EQPS 1 – KÕNESIDE

Allteema EQPS 1.1 – Raadioside

Allteema EQPS 1.2 – Muu kõneside

TEEMA EQPS 2 – LENNULIIKLUSTEENUSTE AUTOMATISEERIMINE

Allteema EQPS 2.1 – Aeronavigatsiooniline fikseeritud elekterside võrk (AFTN)

Allteema EQPS 2.2 – Automaatne andmevahetus

TEEMA EQPS 3 – LENNUJUHI TÖÖKOHT

Allteema EQPS 3.1 – Seadmete käitamine ja jälgimine

Allteema EQPS 3.2 – Kuvarid olukorra jälgimiseks ja infosüsteemid

Allteema EQPS 3.3 – Lennuandmete süsteemid

TEEMA EQPS 4 – TULEVIKUSEADMED

Allteema EQPS 4.1 – Uued arengusuunad

TEEMA EQPS 5 – SEADMETE JA SÜSTEEMIDE PIIRANGUD JA NENDE KASUTUSVÕIMALUSTE HALVENEMINE

Allteema EQPS 5.1 – Piirangutele reageerimine

Allteema EQPS 5.2 – Sideseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.3 – Navigatsiooniseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND

TEEMA PEN 1 – TUTVUSTAMINE

Allteema PEN 1.1 – Õppekülastus lähenemisjuhtimisüksusesse

TEEMA PEN 2 – ÕHURUUMI KASUTAJAD

Allteema PEN 2.1 – Tsiviilvaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

Allteema PEN 2.2 – Kaitsevaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

TEEMA PEN 3 – KLIENDISUHTED

Allteema PEN 3.1 – Teenuste osutamine ja nõuded kasutajatele

TEEMA PEN 4 – KESKKONNAKAITSE

Allteema PEN 4.1 – Keskkonnakaitse

10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

TEEMA ABES 1 – EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

Allteema ABES 1.1 – Ülevaade ebatavalistest ja hädaolukordadest

TEEMA ABES 2 – OSKUSTE PARANDAMINE

Allteema ABES 2.1 – Side tõhusus

Allteema ABES 2.2 – Vaimse ülekoormuse vältimine

Allteema ABES 2.3 – Õhk-maa-koostöö

TEEMA ABES 3 – EBATAVALISTE JA HÄDAOLUKORDADE PROTSEDUURID

Allteema ABES 3.1 – Ebatavaliste ja hädaolukordade protseduuride kasutamine

Allteema ABES 3.2 – Raadioside katkemine

Allteema ABES 3.3 – Ebaseaduslik sekkumine ja pommiähvardus õhusõidukile

Allteema ABES 3.4 – Eksinud või tundmatu õhusõiduk

Allteema ABES 3.5 – Kõrvalekalded

11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

TEEMA AGA 1 – LENNUVÄLJA ANDMED, PLAAN JA KOORDINEERIMINE

Allteema AGA 1.1 – Mõisted

Allteema AGA 1.2 – Koordineerimine

TEEMA AGA 2 – LIIKLUSALA

Allteema AGA 2.1 – Liiklusala

Allteema AGA 2.2 – Manööverdusala

Allteema AGA 2.3 – Lennurajad

TEEMA AGA 3 – TAKISTUSED

Allteema AGA 3.1 – Takistusvaba ala lennuväljade ümber

TEEMA AGA 4 – MITMESUGUSED SEADMED

Allteema AGA 4.1 – Asukoht

*I lisa 6. liide***PROTSEDUURILINE PIIRKONDLIK LENNUJUHTIMINE (ACP)**

(Viide: I lisa – ATCO-osa D-alajao 2. jaotise punkti ATCO.D.010 alapunkti a alapunkti 2 alapunkt iv)

SISUKORD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE
2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS
3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE
4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA
5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON
6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID
7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID
8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID
9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND
10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE

TEEMA INTR 1 – KURSUSE JUHTIMINE

Allteema INTR 1.1 – Kursuse tutvustus

Allteema INTR 1.2 – Kursuse administreerimine

Allteema INTR 1.3 – Õppematerjal ja koolitusdokumendid

TEEMA INTR 2 – SISSEJUHATUS LENNUJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSESSE

Allteema INTR 2.1 – Kursuse sisu ja korraldus

Allteema INTR 2.2 – Koolituse põhimõtted

Allteema INTR 2.3 – Hindamisprotsess

2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS

TEEMA LAW 1 – LENNUJUHI LUBADE VÄLJAANDMINE/PÄDEVUSTUNNISTUS

Allteema LAW 1.1 – Õigused ja tingimused

TEEMA LAW 2 – EESKIRJAD JA MÄÄRUSED

Allteema LAW 2.1 – Aruanded

Allteema LAW 2.2 – Õhuruum

TEEMA LAW 3 – OHUTUSJUHTIMINE LENNUJUHTIMISEL

Allteema LAW 3.1 – Tagasiside andmise protsess

Allteema LAW 3.2 – Ohutusalased uurimised

3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE

TEEMA ATM 1 – TEENUSTE OSUTAMINE

Allteema ATM 1.1 – Lennujuhtimisteenus

Allteema ATM 1.2 – Lennuinfoteenus (FIS)

Allteema ATM 1.3 – Häireteenus (ALRS)

Allteema ATM 1.4 – Lennuliiklusteenuste süsteemi võimsus ja lennuliiklusvoogude juhtimine

Allteema ATM 1.5 – Õhuruumi korraldamine (ASM)

TEEMA ATM 2 – SIDE

Allteema ATM 2.1 – Tõhus side

TEEMA ATM 3 – LENNUJUHTIMISÜKSUSE LOAD JA LENNUJUHTIMISÜKSUSE JUHISED

Allteema ATM 3.1 – Lennujuhtimisüksuse load

Allteema ATM 3.2 – Lennujuhtimisüksuse juhised

TEEMA ATM 4 – KOORDINEERIMINE

Allteema ATM 4.1 – Koordineerimise vajalikkus

Allteema ATM 4.2 – Koordineerimisvahendid ja -meetodid

Allteema ATM 4.3 – Koordineerimisprotseduurid

TEEMA ATM 5 – KÕRGUSE MÕÕTMINE JA LENNUTASANDITE JAOTAMINE

Allteema ATM 5.1 – Kõrguse mõõtmine

Allteema ATM 5.2 – Takistustevaba kõrgus

TEEMA ATM 6 – HAJUTAMINE

Allteema ATM 6.1 – Vertikaalne hajutus

Allteema ATM 6.2 – Horisontaalne hajutus

TEEMA ATM 7 – ÕHUKOKKUPÕRKE VÄLTIMISE SÜSTEEMID JA MAAPEALSED OHUTUSABINÕUD

Allteema ATM 7.1 – Õhukokkupuurke vältimise süsteemid

TEEMA ATM 8 – ANDMETE KUVAMINE

Allteema ATM 8.1 – Andmehaldus

TEEMA ATM 9 – KÄITAMISKESKKOND (SIMULEERITUD)

Allteema ATM 9.1 – Käitamiskeskkonna terviklikkus

Allteema ATM 9.2 – Käitamisprotseduuride toimivuse kontrollimine

Allteema ATM 9.3 – Üleandmine/ülevõtmine

TEEMA ATM 10 – LENNUJUHTIMISTEENUSE OSUTAMINE

Allteema ATM 10.1 – Vastutus ja teabe töötlemine

Allteema ATM 10.2 – Piirkondlik lennujuhtimine

Allteema ATM 10.3 – Liikluse korraldamise protsess

Allteema ATM 10.4 – Lennuliikluse haldamine

TEEMA ATM 11 – OOTAMINE

Allteema ATM 11.1 – Üldised protseduurid ootetsoonis

Allteema ATM 11.2 – Ootavad õhusõidukid

4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA

TEEMA MET 1 – ILMASTIKUNÄHTUSED

Allteema MET 1.1 – Ilmastikunähtused

TEEMA MET 2 – METEOROLOOGILISTE ANDMETE ALLIKAD

Allteema MET 2.1 – Meteoroloogilise teabe allikad

5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON

TEEMA NAV 1 – KAARDID JA AERONAVIGATSIOONILISED SKEEMID

Allteema NAV 1.1 – Kaardid ja skeemid

TEEMA NAV 2 – INSTRUMENTAALNAVIGATSIOON

Allteema NAV 2.1 – Navigatsioonisüsteemid

Allteema NAV 2.2 – Navigatsiooniabi

Allteema NAV 2.3 – Suutlikkusel põhineva navigatsiooni kasutamine

6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID

TEEMA ACFT 1 – ÕHUSÕIDUKITE MÕÕTERIISTAD

Allteema ACFT 1.1 – Õhusõidukite mõõteriistad

TEEMA ACFT 2 – ÕHUSÕIDUKITE KATEGOORIAD

Allteema ACFT 2.1 – Keerisjalg

TEEMA ACFT 3 – ÕHUSÕIDUKI SUUTLIKKUST MÕJUTAVAD TEGURID

Allteema ACFT 3.1 – Tõusuga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.2 – Reisiga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.3 – Laskumisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.4 – Majanduslikud tegurid

Allteema ACFT 3.5 – Keskkonnategurid

TEEMA ACFT 4 – ÕHUSÕIDUKI NÄITAJAD

Allteema ACFT 4.1 – Tehnilised andmed

7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID

TEEMA HUM 1 – PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 1.1 – Kognitiivsed tegurid

TEEMA HUM 2 – MEDITSIINILISED JA PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 2.1 – Väsimus

Allteema HUM 2.2 – Tervises seisund

TEEMA HUM 3 – SOTSIAALSED JA ORGANISATSIOONILISED TEGURID

Allteema HUM 3.1 – Meeskonnatöö korraldamine (TRM)

Allteema HUM 3.2 – Meeskonnatöö ja rollid meeskonnas

Allteema HUM 3.3 – Vastutustundlik käitumine

TEEMA HUM 4 – STRESS

Allteema HUM 4.1 – Stress

Allteema HUM 4.2 – Stressijuhtimine

TEEMA HUM 5 – INIMLIK VIGA

Allteema HUM 5.1 – Inimlik viga

Allteema HUM 5.2 – Eeskirjade rikkumine

TEEMA HUM 6 – KOOSTÖÖ

Allteema HUM 6.1 – Teabevahetus

Allteema HUM 6.2 – Koostöö ühe ja sama vastutusalala piires

Allteema HUM 6.3 – Koostöö eri vastutusalade vahel

Allteema HUM 6.4 – Lennujuhi/piloodi koostöö

8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID

TEEMA EQPS 1 – KÕNESIDE

Allteema EQPS 1.1 – Raadioside

Allteema EQPS 1.2 – Muu kõneside

TEEMA EQPS 2 – LENNULIIKLUSTEENUSTE AUTOMATISEERIMINE

Allteema EQPS 2.1 – Aeronavigatsiooniline fikseeritud elekterside võrk (AFTN)

Allteema EQPS 2.2 – Automaatne andmevahetus

TEEMA EQPS 3 – LENNUJUHI TÖÖKOHT

Allteema EQPS 3.1 – Seadmete käitamine ja jälgimine

Allteema EQPS 3.2 – Kuvarid olukorra jälgimiseks ja infosüsteemid

Allteema EQPS 3.3 – Lennuandmete süsteemid

TEEMA EQPS 4 – TULEVIKUSEADMED

Allteema EQPS 4.1 – Uued arengusuunad

TEEMA EQPS 5 – SEADMETE JA SÜSTEEMIDE PIIRANGUD JA NENDE KASUTUSVÕIMALUSTE HALVENEMINE

Allteema EQPS 5.1 – Piirangutele reageerimine

Allteema EQPS 5.2 – Sideseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.3 – Navigatsiooniseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND

TEEMA PEN 1 – TUTVUSTAMINE

Allteema PEN 1.1 – Õppekülastus piirkondlikku juhtimiskeskusesse

TEEMA PEN 2 – ÕHURUUMI KASUTAJAD

Allteema PEN 2.1 – Tsiviilvaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

Allteema PEN 2.2 – Kaitsevaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

TEEMA PEN 3 – KLIENDISUHTED

Allteema PEN 3.1 – Teenuste osutamine ja nõuded kasutajatele

TEEMA PEN 4 – KESKKONNAKAITSE

Allteema PEN 4.1 – Keskkonnakaitse

10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

TEEMA ABES 1 – EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

Allteema ABES 1.1 – Ülevaade ebatavalistest ja hädaolukordadest

TEEMA ABES 2 – OSKUSTE PARANDAMINE

Allteema ABES 2.1 – Side tõhusus

Allteema ABES 2.2 – Vaimse ülekoormuse vältimine

Allteema ABES 2.3 – Õhk-maa-koostöö

TEEMA ABES 3 – EBATAVALISTE JA HÄDAOLUKORDADE PROTSEDUURID

Allteema ABES 3.1 – Ebatavaliste ja hädaolukordade protseduuride kasutamine

Allteema ABES 3.2 – Raadioside katkemine

Allteema ABES 3.3 – Ebaseaduslik sekkumine ja pommiähvardus õhusõidukile

Allteema ABES 3.4 – Eksinud või tundmatu õhusõiduk

Allteema ABES 3.5 – Kõrvalekalded

*I lisa 7. liide***SEIREGA LÄHENEMISLENNUJUHTIMINE (APS)**

(Viide: I lisa – ATCO-osa D-alajao 2. jaotise punkti ATCO.D.010 alapunkti a alapunkti 2 alapunkt v)

SISUKORD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE
2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS
3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE
4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA
5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON
6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID
7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID
8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID
9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND
10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD
11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE

TEEMA INTR 1 – KURSUSE JUHTIMINE

Allteema INTR 1.1 – Kursuse tutvustus

Allteema INTR 1.2 – Kursuse administreerimine

Allteema INTR 1.3 – Õppematerjal ja koolitusdokumendid

TEEMA INTR 2 – SISSEJUHATUS LENNUJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSESSE

Allteema INTR 2.1 – Kursuse sisu ja korraldus

Allteema INTR 2.2 – Koolituse põhimõtted

Allteema INTR 2.3 – Hindamisprotsess

2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS

TEEMA LAW 1 – LENNUJUHI LUBADE VÄLJAANDMINE/PÄDEVUSTUNNISTUS

Allteema LAW 1.1 – Õigused ja tingimused

TEEMA LAW 2 – EESKIRJAD JA MÄÄRUSED

Allteema LAW 2.1 – Aruanded

Allteema LAW 2.2 – Õhuruum

TEEMA LAW 3 – OHUTUSJUHTIMINE LENNUJUHTIMISEL

Allteema LAW 3.1 – Tagasiside andmise protsess

Allteema LAW 3.2 – Ohutusalased uurimised

3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE

TEEMA ATM 1 – TEENUSTE OSUTAMINE

Allteema ATM 1.1 – Lennujuhtimisteenus

Allteema ATM 1.2 – Lennuinfoteenus (FIS)

Allteema ATM 1.3 – Häireteenus (ALRS)

Allteema ATM 1.4 – Lennuliiklusteenuste süsteemi võimsus ja lennuliiklusvoogude juhtimine

Allteema ATM 1.5 – Õhuruumi korraldamine (ASM)

TEEMA ATM 2 – SIDE

Allteema ATM 2.1 – Tõhus side

TEEMA ATM 3 – LENNUJUHTIMISÜKSUSE LOAD JA LENNUJUHTIMISÜKSUSE JUHISED

Allteema ATM 3.1 – Lennujuhtimisüksuse load

Allteema ATM 3.2 – Lennujuhtimisüksuse juhised

TEEMA ATM 4 – KOORDINEERIMINE

Allteema ATM 4.1 – Koordineerimise vajalikkus

Allteema ATM 4.2 – Koordineerimisvahendid ja -meetodid

Allteema ATM 4.3 – Koordineerimisprotseduurid

TEEMA ATM 5 – KÕRGUSE MÕÕTMINE JA LENNUTASANDITE JAOTAMINE

Allteema ATM 5.1 – Kõrguse mõõtmine

Allteema ATM 5.2 – Takistustevaba kõrgus

TEEMA ATM 6 – HAJUTAMINE

Allteema ATM 6.1 – Vertikaalne hajutus

Allteema ATM 6.2 – Pikihajutus seire korral

Allteema ATM 6.3 – Hajutamise delegeerimine

Allteema ATM 6.4 – Keerisjälje vahemaapõhine pikihajutus

Allteema ATM 6.5 – Lennujuhtimise seiresüsteemidel põhinev hajutus

TEEMA ATM 7 – ÕHUKOKKUPÕRKE VÄLTIMISE SÜSTEEMID JA MAAPEALSED OHUTUSABINÕUD

Allteema ATM 7.1 – Õhukokkupuurke vältimise süsteemid

Allteema ATM 7.2 – Maapealsed ohutusabinõud

TEEMA ATM 8 – ANDMETE KUVAMINE

Allteema ATM 8.1 – Andmehaldus

TEEMA ATM 9 – KÄITAMISKESKKOND (SIMULEERITUD)

Allteema ATM 9.1 – Käitamiskeskonna terviklikkus

Allteema ATM 9.2 – Käitamisprotseduuride toimivuse kontrollimine

Allteema ATM 9.3 – Üleandmine/ülevõtmine

TEEMA ATM 10 – LENNUJUHTIMISTEENUSE OSUTAMINE

Allteema ATM 10.1 – Vastutus ja teabe töötlemine

Allteema ATM 10.2 – Lennujuhtimise seireteenus

Allteema ATM 10.3 – Liikluse korraldamise protsess

Allteema ATM 10.4 – Lennuliikluse haldamine

Allteema ATM 10.5 – Lennujuhtimisteenus, mida toetavad kõrgetasemelised süsteemid

TEEMA ATM 11 – OOTAMINE

Allteema ATM 11.1 – Üldised protseduurid ootetsoonis

Allteema ATM 11.2 – Lähenevad õhusõidukid

Allteema ATM 11.3 – Ootamine seire korral

TEEMA ATM 12 – TUNNUS

Allteema ATM 12.1 – Tunnuse kindlakstegemine

Allteema ATM 12.2 – Tunnuse säilitamine

Allteema ATM 12.3 – Tunnuse kaotamine

Allteema ATM 12.4 – Asukohateated

Allteema ATM 12.5 – Tunnuse üleandmine

4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA**TEEMA MET 1 – ILMASTIKUNÄHTUSED**

Allteema MET 1.1 – Ilmastikunähtused

TEEMA MET 2 – METEOROLOOGILISTE ANDMETE ALLIKAD

Allteema MET 2.1 – Meteoroloogilise teabe allikad

5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON**TEEMA NAV 1 – KAARDID JA AERONAVIGATSIOONILISED SKEEMID**

Allteema NAV 1.1 – Kaardid ja skeemid

TEEMA NAV 2 – INSTRUMENTAALNAVIGATSIOON

Allteema NAV 2.1 – Navigatsioonisüsteemid

Allteema NAV 2.2 – Stabiliseeritud lähenemine

Allteema NAV 2.3 – Instrumentaalväljumised ja -saabumised

Allteema NAV 2.4 – Navigatsiooniabi

Allteema NAV 2.5 – Satelliidipõhised süsteemid

Allteema NAV 2.6 – Suutlikkusel põhineva navigatsiooni kasutamine

6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID

TEEMA ACFT 1 – ÕHUSÕIDUKITE MÕÕTERIISTAD

Allteema ACFT 1.1 – Õhusõidukite mõõteriistad

TEEMA ACFT 2 – ÕHUSÕIDUKITE KATEGOORIAD

Allteema ACFT 2.1 – Keerisjälg

Allteema ACFT 2.2 – ICAO lähenemise kategooriate kasutamine

TEEMA ACFT 3 – ÕHUSÕIDUKI SUUTLIKKUST MÕJUTAVAD TEGURID

Allteema ACFT 3.1 – Tõusuga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.2 – Reisiga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.3 – Laskumise ja alglähenemisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.4 – Lõpplähenemise ja maandumisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.5 – Majanduslikud tegurid

Allteema ACFT 3.6 – Keskkonnategurid

TEEMA ACFT 4 – ÕHUSÕIDUKI NÄITAJAD

Allteema ACFT 4.1 – Tehnilised andmed

7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID

TEEMA HUM 1 – PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 1.1 – Kognitiivsed tegurid

TEEMA HUM 2 – MEDITSIINILISED JA PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 2.1 – Väsimus

Allteema HUM 2.2 – Tervise seisund

TEEMA HUM 3 – SOTSIAALSED JA ORGANISATSIOONILISED TEGURID

Allteema HUM 3.1 – Meeskonnatöö korraldamine (TRM)

Allteema HUM 3.2 – Meeskonnatöö ja rollid meeskonnas

Allteema HUM 3.3 – Vastutustundlik käitumine

TEEMA HUM 4 – STRESS

Allteema HUM 4.1 – Stress

Allteema HUM 4.2 – Stressijuhtimine

TEEMA HUM 5 – INIMLIK VIGA

Allteema HUM 5.1 – Inimlik viga

Allteema HUM 5.2 – Eeskirjade rikkumine

TEEMA HUM 6 – KOOSTÖÖ

Allteema HUM 6.1 – Teabevahetus

Allteema HUM 6.2 – Koostöö ühe ja sama vastutusalala piires

Allteema HUM 6.3 – Koostöö eri vastutusalade vahel

Allteema HUM 6.4 – Lennujuhi/piloodi koostöö

8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID**TEEMA EQPS 1 – KÕNESIDE**

Allteema EQPS 1.1 – Raadioside

Allteema EQPS 1.2 – Muu kõneside

TEEMA EQPS 2 – LENNULIIKLUSTEENUSTE AUTOMATISEERIMINE

Allteema EQPS 2.1 – Aeronavigatsiooniline fikseeritud elekterside võrk (AFTN)

Allteema EQPS 2.2 – Automaatne andmevahetus

TEEMA EQPS 3 – LENNUJUHI TÖÖKOHT

Allteema EQPS 3.1 – Seadmete käitamine ja jälgimine

Allteema EQPS 3.2 – Kuvarid olukorra jälgimiseks ja infosüsteemid

Allteema EQPS 3.3 – Lennuandmete süsteemid

Allteema EQPS 3.4 – Lennujuhtimise seiresüsteemi kasutamine

Allteema EQPS 3.5 – Kõrgetasemelised süsteemid

TEEMA EQPS 4 – TULEVIKUSEADMED

Allteema EQPS 4.1 – Uued arengusuunad

TEEMA EQPS 5 – SEADMETE JA SÜSTEEMIDE PIIRANGUD JA NENDE KASUTUSVÕIMALUSTE HALVENEMINE

Allteema EQPS 5.1 – Piirangutele reageerimine

Allteema EQPS 5.2 – Sideseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.3 – Navigatsiooniseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.4 – Seireseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.5 – Lennujuhtimise töötlemissüsteemi kasutusvõimaluste halvenemine

9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND**TEEMA PEN 1 – TUTVUSTAMINE**

Allteema PEN 1.1 – Õppekülastus lähenemisjuhtimisüksusesse

TEEMA PEN 2 – ÕHURUUMI KASUTAJAD

Allteema PEN 2.1 – Tsiviilvaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

Allteema PEN 2.2 – Kaitsevaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

TEEMA PEN 3 – KLIENDISUHTED

Allteema PEN 3.1 – Teenuste osutamine ja nõuded kasutajatele

TEEMA PEN 4 – KESKKONNAKAITSE

Allteema PEN 4.1 – Keskkonnakaitse

10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

TEEMA ABES 1 – EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

Allteema ABES 1.1 – Ülevaade ebatavalistest ja hädaolukordadest

TEEMA ABES 2 – OSKUSTE PARANDAMINE

Allteema ABES 2.1 – Side tõhusus

Allteema ABES 2.2 – Vaimse ülekoormuse vältimine

Allteema ABES 2.3 – Õhk-maa-koostöö

TEEMA ABES 3 – EBATAVALISTE JA HÄDAOLUKORDADE PROTSEDUURID

Allteema ABES 3.1 – Ebatavaliste ja hädaolukordade protseduuride kasutamine

Allteema ABES 3.2 – Raadioside katkemine

Allteema ABES 3.3 – Ebaseaduslik sekkumine ja pommiähvardus õhusõidukile

Allteema ABES 3.4 – Eksinud või tundmatu õhusõiduk

Allteema ABES 3.5 – Kõrvalekalded

Allteema ABES 3.6 – Transpondri rike

11. ÕPPEAINE: LENNUVÄLJAD

TEEMA AGA 1 – LENNUVÄLJA ANDMED, PLAAN JA KOORDINEERIMINE

Allteema AGA 1.1 – Mõisted

Allteema AGA 1.2 – Koordineerimine

TEEMA AGA 2 – LIIKLUSALA

Allteema AGA 2.1 – Liiklusala

Allteema AGA 2.2 – Manööverdusala

Allteema AGA 2.3 – Lennurajad

TEEMA AGA 3 – TAKISTUSED

Allteema AGA 3.1 – Takistusvaba ala lennuväljade ümber

TEEMA AGA 4 – MITMESUGUSED SEADMED

Allteema AGA 4.1 – Asukoht

*I lisa 8. liide***SEIREGA PIIRKONDLIK LENNUJUHTIMINE (ACS)**

(Viide: I lisa – ATCO-osa D-alajao 2. jaotise punkti ATCO.D.010 alapunkti a alapunkti 2 alapunkt vi)

SISUKORD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE
2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS
3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE
4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA
5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON
6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID
7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID
8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID
9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND
10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

1. ÕPPEAINE: SISSEJUHATUS KURSUSESSE

TEEMA INTR 1 – KURSUSE JUHTIMINE

Allteema INTR 1.1 – Kursuse tutvustus

Allteema INTR 1.2 – Kursuse administreerimine

Allteema INTR 1.3 – Õppematerjal ja koolitusdokumendid

TEEMA INTR 2 – SISSEJUHATUS LENNUJUHTIMISE KOOLITUSKURSUSESSE

Allteema INTR 2.1 – Kursuse sisu ja korraldus

Allteema INTR 2.2 – Koolituse põhimõtted

Allteema INTR 2.3 – Hindamisprotsess

2. ÕPPEAINE: LENNUNDUSÕIGUS

TEEMA LAW 1 – LENNUJUHI LUBADE VÄLJAANDMINE/PÄDEVUSTUNNISTUS

Allteema LAW 1.1 – Õigused ja tingimused

TEEMA LAW 2 – EESKIRJAD JA MÄÄRUSED

Allteema LAW 2.1 – Aruanded

Allteema LAW 2.2 – Õhuruum

TEEMA LAW 3 – OHUTUSJUHTIMINE LENNUJUHTIMISEL

Allteema LAW 3.1 – Tagasiside andmise protsess

Allteema LAW 3.2 – Ohutusalsed uurimised

3. ÕPPEAINE: LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE

TEEMA ATM 1 – TEENUSTE OSUTAMINE

Allteema ATM 1.1 – Lennujuhtimisteenus

Allteema ATM 1.2 – Lennuinfoteenus (FIS)

Allteema ATM 1.3 – Häireteenus (ALRS)

Allteema ATM 1.4 – Lennuliiklusteenuste süsteemi võimsus ja lennuliiklusvoogude juhtimine

Allteema ATM 1.5 – Õhuruumi korraldamine (ASM)

TEEMA ATM 2 – SIDE

Allteema ATM 2.1 – Tõhus side

TEEMA ATM 3 – LENNUJUHTIMISÜKSUSE LOAD JA LENNUJUHTIMISÜKSUSE JUHISED

Allteema ATM 3.1 – Lennujuhtimisüksuse load

Allteema ATM 3.2 – Lennujuhtimisüksuse juhised

TEEMA ATM 4 – KOORDINEERIMINE

Allteema ATM 4.1 – Koordineerimise vajalikkus

Allteema ATM 4.2 – Koordineerimisvahendid ja -meetodid

Allteema ATM 4.3 – Koordineerimisprotseduurid

TEEMA ATM 5 – KÕRGUSE MÕÕTMINE JA LENNUTASANDITE JAOTAMINE

Allteema ATM 5.1 – Kõrguse mõõtmine

Allteema ATM 5.2 – Takistustevaba kõrgus

TEEMA ATM 6 – HAJUTAMINE

Allteema ATM 6.1 – Vertikaalne hajutus

Allteema ATM 6.2 – Pikihajutus seire korral

Allteema ATM 6.3 – Keerisjälje vahemaapõhine pikihajutus

Allteema ATM 6.4 – Lennujuhtimise seiresüsteemidel põhinev hajutus

TEEMA ATM 7 – ÕHUKOKKUPÕRKE VÄLTIMISE SÜSTEEMID JA MAAPEALSED OHUTUSABINÕUD

Allteema ATM 7.1 – Õhukokkupuurke vältimise süsteemid

Allteema ATM 7.2 – Maapealsed ohutusabinõud

TEEMA ATM 8 – ANDMETE KUVAMINE

Allteema ATM 8.1 – Andmehaldus

TEEMA ATM 9 – KÄITAMISKESKKOND (SIMULEERITUD)

Allteema ATM 9.1 – Käitamiskeskonna terviklikkus

Allteema ATM 9.2 – Käitamisprotseduuride toimivuse kontrollimine

Allteema ATM 9.3 – Üleandmine/ülevõtmine

TEEMA ATM 10 – LENNUJUHTIMISTEENUSE OSUTAMINE

Allteema ATM 10.1 – Vastutus ja teabe töötlemine

Allteema ATM 10.2 – Lennujuhtimise seireteenus

Allteema ATM 10.3 – Liikluse korraldamise protsess

Allteema ATM 10.4 – Lennuliikluse haldamine

Allteema ATM 10.5 – Lennujuhtimisteenus, mida toetavad kõrgetasemelised süsteemid

TEEMA ATM 11 – OOTAMINE

Allteema ATM 11.1 – Üldised protseduurid ootetsoonis

Allteema ATM 11.2 – Ootavad õhusõidukid

Allteema ATM 11.3 – Ootamine seire korral

TEEMA ATM 12 – TUNNUS

Allteema ATM 12.1 – Tunnuse kindlakstegemine

Allteema ATM 12.2 – Tunnuse säilitamine

Allteema ATM 12.3 – Tunnuse kaotamine

Allteema ATM 12.4 – Asukohateated

Allteema ATM 12.5 – Tunnuse üleandmine

4. ÕPPEAINE: METEOROLOOGIA**TEEMA MET 1 – ILMASTIKUNÄHTUSED**

Allteema MET 1.1 – Ilmastikunähtused

TEEMA MET 2 – METEOROLOOGILISTE ANDMETE ALLIKAD

Allteema MET 2.1 – Meteoroloogilise teabe allikad

5. ÕPPEAINE: NAVIGATSIOON**TEEMA NAV 1 – KAARDID JA AERONAVIGATSIOONILISED SKEEMID**

Allteema NAV 1.1 – Kaardid ja skeemid

TEEMA NAV 2 – INSTRUMENTAALNAVIGATSIOON

Allteema NAV 2.1 – Navigatsioonisüsteemid

Allteema NAV 2.2 – Navigatsiooniabi

Allteema NAV 2.3 – Suutlikkusel põhineva navigatsiooni kasutamine

6. ÕPPEAINE: ÕHUSÕIDUKID

TEEMA ACFT 1 – ÕHUSÕIDUKITE MÕÕTERIISTAD

Allteema ACFT 1.1 – Õhusõidukite mõõteriistad

TEEMA ACFT 2 – ÕHUSÕIDUKITE KATEGOORIAD

Allteema ACFT 2.1 – Keerisjälg

TEEMA ACFT 3 – ÕHUSÕIDUKI SUUTLIKKUST MÕJUTAVAD TEGURID

Allteema ACFT 3.1 – Tõusuga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.2 – Reisiga seotud tegurid

Allteema ACFT 3.3 – Laskumisega seotud tegurid

Allteema ACFT 3.4 – Majanduslikud tegurid

Allteema ACFT 3.5 – Keskkonnategurid

TEEMA ACFT 4 – ÕHUSÕIDUKI NÄITAJAD

Allteema ACFT 4.1 – Tehnilised andmed

7. ÕPPEAINE: INIMTEGURID

TEEMA HUM 1 – PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 1.1 – Kognitiivsed tegurid

TEEMA HUM 2 – MEDITSIINILISED JA PSÜHHOLOOGILISED TEGURID

Allteema HUM 2.1 – Väsimus

Allteema HUM 2.2 – Tervise seisund

TEEMA HUM 3 – SOTSIAALSED JA ORGANISATSIOONILISED TEGURID

Allteema HUM 3.1 – Meeskonnatöö korraldamine (TRM)

Allteema HUM 3.2 – Meeskonnatöö ja rollid meeskonnas

Allteema HUM 3.3 – Vastutustundlik käitumine

TEEMA HUM 4 – STRESS

Allteema HUM 4.1 – Stress

Allteema HUM 4.2 – Stressijuhtimine

TEEMA HUM 5 – INIMLIK VIGA

Allteema HUM 5.1 – Inimlik viga

Allteema HUM 5.2 – Eeskirjade rikkumine

TEEMA HUM 6 – KOOSTÖÖ

Allteema HUM 6.1 – Teabevahetus

Allteema HUM 6.2 – Koostöö ühe ja sama vastutusalala piires

Allteema HUM 6.3 – Koostöö eri vastutusalade vahel

Allteema HUM 6.4 – Lennujuhi/piloodi koostöö

8. ÕPPEAINE: SEADMED JA SÜSTEEMID

TEEMA EQPS 1 – KÕNESIDE

Allteema EQPS 1.1 – Raadioside

Allteema EQPS 1.2 – Muu kõneside

TEEMA EQPS 2 – LENNULIIKLUSTEENUSTE AUTOMATISEERIMINE

Allteema EQPS 2.1 – Aeronavigatsiooniline fikseeritud elekterside võrk (AFTN)

Allteema EQPS 2.2 – Automaatne andmevahetus

TEEMA EQPS 3 – LENNUJUHI TÖÖKOHT

Allteema EQPS 3.1 – Seadmete käitamine ja jälgimine

Allteema EQPS 3.2 – Kuvarid olukorra jälgimiseks ja infosüsteemid

Allteema EQPS 3.3 – Lennuandmete süsteemid

Allteema EQPS 3.4 – Lennujuhtimise seiresüsteemi kasutamine

Allteema EQPS 3.5 – Kõrgetasemelised süsteemid

TEEMA EQPS 4 – TULEVIKUSEADMED

Allteema EQPS 4.1 – Uued arengusuunad

TEEMA EQPS 5 – SEADMETE JA SÜSTEEMIDE PIIRANGUD JA NENDE KASUTUSVÕIMALUSTE HALVENEMINE

Allteema EQPS 5.1 – Piirangutele reageerimine

Allteema EQPS 5.2 – Sideseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.3 – Navigatsiooniseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.4 – Seireseadmete kasutusvõimaluste halvenemine

Allteema EQPS 5.5 – Lennujuhtimise töötlemissüsteemi kasutusvõimaluste halvenemine

9. ÕPPEAINE: KUTSEKESKKOND

TEEMA PEN 1 – TUTVUSTAMINE

Allteema PEN 1.1 – Õppekülastus piirkondlikku juhtimiskeskusesse

TEEMA PEN 2 – ÕHURUUMI KASUTAJAD

Allteema PEN 2.1 – Tsiviilvaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

Allteema PEN 2.2 – Kaitsevaldkonna lennuliiklusteenuste ositamisel osalejad

TEEMA PEN 3 – KLIENDISUHTED

Allteema PEN 3.1 – Teenuste osutamine ja nõuded kasutajatele

TEEMA PEN 4 – KESKKONNAKAITSE

Allteema PEN 4.1 – Keskkonnakaitse

10. ÕPPEAINE: EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

TEEMA ABES 1 – EBATAVALISED JA HÄDAOLUKORRAD

Allteema ABES 1.1 – Ülevaade ebatavalistest ja hädaolukordadest

TEEMA ABES 2 – OSKUSTE PARANDAMINE

Allteema ABES 2.1 – Side tõhusus

Allteema ABES 2.2 – Vaimse ülekoormuse vältimine

Allteema ABES 2.3 – Õhk-maa-koostöö

TEEMA ABES 3 – EBATAVALISTE JA HÄDAOLUKORDADE PROTSEDUURID

Allteema ABES 3.1 – Ebatavaliste ja hädaolukordade protseduuride kasutamine

Allteema ABES 3.2 – Raadioside katkemine

Allteema ABES 3.3 – Ebaseaduslik sekkumine ja pommiähvardus õhusõidukile

Allteema ABES 3.4 – Eksinud või tundmatu õhusõiduk

Allteema ABES 3.5 – Kõrvalekalded

Allteema ABES 3.6 – Transpondri rike

II LISA

ATCO.AR-OSA

PÄDEVATELE ASUTUSTELE ESITATAVAD NÕUDED

A-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

ATCO.AR.A.001 Reguleerimisala

Käesoleva lisa selles osas kehtestatakse lennujuhtide lubade, pädevus- ja oskumärgete ning tervisetõendite väljaandmise, säilitamise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohustusega pädevate asutuste haldusnõuded ning koolitusorganisatsioonide ja lennundusmeditsiinikeskuste sertifitseerimise ja järelevalve sätted.

ATCO.AR.A.005 Töötajad

- (a) Pädevad asutused koostavad ja ajakohastavad iga kahe aasta järel hinnangu inimressursside kohta, mida on vaja käesoleva määrusega ettenähtud menetluste analüüsil põhineva järelevalve tegemiseks ja kõnealuste menetluste rakendamiseks.
- (b) Töötajad, keda pädev asutus volitab sertifitseerimis- ja/või järelevalveülesandeid täitma, peavad omama õigust täita vähemalt järgmisi ametiülesandeid:
 - (1) kontrollida dokumente, sh lubasid, sertifikaate, andmeid, menetlusi ja kõiki muid nõutava ülesande täitmise suhtes asjakohaseid materjale;
 - (2) teha nendest dokumentidest, andmetest, eeskirjadest ja muudest materjalidest koopiaid või väljavõtteid;
 - (3) nõuda selgitusi;
 - (4) siseneda asjakohastesse ruumidesse ja käitamisobjektidele;
 - (5) teha auditeid ja kontrolli, sh etteteatamiseta kontrollkäike;
 - (6) võtta või algatada vajalikke jõustamismeetmeid.
- (c) Pädev asutus võib lubada oma töötajatel teha üksuse oskumärke väljaandmiseks, selle kehtivuse pikendamiseks ja taastamiseks vajalikke hindamisi, tingimusel et nad täidavad punktis ATCO.C.045, välja arvatud selle alapunkti d alapunktis 1 sätestatud nõudeid. Töötajad peavad siiski olema tuttavad hinnatava üksuse ajakohase käituspraktika ja käitamisprotseduuridega.

ATCO.AR.A.010 Pädevate asutuste ülesanded

- (a) Pädevate asutuste ülesanded hõlmavad järgmist:
 - (1) lubade, pädevus- ja oskumärgete ning tervisetõendite väljaandmist, peatamist või kehtetuks tunnistamist;
 - (2) punkti ATCO.C.025 kohane ajutiste töökohakoolituse juhendaja oskumärkega (OJTI) lubade väljaandmist;
 - (3) punkti ATCO.C.065 kohane tasemetestija ajutiste lubade väljaandmist;
 - (4) oskumärgete pikendamist ja nende kehtivuse taastamist;
 - (5) lennundusarstide (AME) või lennundusmeditsiinikeskuste (AeMC) vastava teate järgselt tervisetõendite pikendamist, taastamist ja piiramist;
 - (6) lennundusarstide (AME) tunnistuste väljaandmist, kehtivuse pikendamist, taastamist, peatamist, kehtetuks tunnistamist, piiramist ja muutmist;
 - (7) koolitusorganisatsioonide sertifikaatide ja lennundusmeditsiinikeskuste (AeMC) tunnistuste väljaandmist, kehtivuse peatamist, kehtetuks tunnistamist ja piiramist;

- (8) koolituskursuste, -kavade ja üksuse pädevuskavade heakskiitmist ning vastavaid hindamismeetodeid;
- (9) keeleoskuse tõendamise hindamise meetodi heakskiitmine ja keeleoskuse hindamise asutustele punkti ATCO.B.040 kohaselt nõuete kehtestamist;
- (10) punkti ATCO.B.030 alapunkti d kohaselt kõrgendatud keeleoskusetaseme (5. tase) vajaduse heakskiitmist;
- (11) koolitusorganisatsioonide, sh nende koolituskursuste ja -kavade järelevalvet;
- (12) üksuse pädevuskavade heakskiitmist ja järelevalvet;
- (13) asjakohaste kaebemenetluste ja teavitamismehhanismide kehtestamist;
- (14) lubade tunnustamise ja vahetamise edendamist, sh lennujuhtide andmete edastamist ja vanade lubade tagastamist vastavalt punktile ATCO.A.010 neid välja andnud pädevale asutusele;
- (15) koolitusorganisatsioonide sertifikaatide ja kursuste heakskiitmiste tunnustamise hõlbustamist.

ATCO.AR.A.015 Nõuete täitmise meetodid

- (a) Amet töötab välja nõuete täitmise aktsepteeritud meetodid, mida võib kasutada määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade täitmise kontrollimiseks. Kui nõuete täitmise aktsepteeritud meetodeid järgitakse, on seonduvad rakenduseeskirjade nõuded täidetud.
- (b) Rakenduseeskirjade vastavuse tagamiseks võib kasutada nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid.
- (c) Selleks et pidevalt hinnata enda või oma järelevalvealuste organisatsioonide ja isikute kasutatavate kõikide nõuete täitmise alternatiivsete meetodite vastavust määrusele (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadele, kehtestab pädev asutus hindamise süsteemi.
- (d) Pädev asutus hindab kõikide organisatsiooni kavandatavate nõuete täitmise alternatiivsete meetodite vastavust punktile ATCO.OR.B.005, analüüsides esitatud dokumentatsiooni ning tehes vajadusel organisatsiooni kontrolli.

Kui pädev asutus leiab, et nõuete täitmise alternatiivsed meetodid vastavad rakenduseeskirjadele, teavitab ta viivitamata:

- (1) taotlejat, et nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid võib rakendada, ning vajaduse korral muudab vastavalt taotleja tunnistust või sertifikaati;
 - (2) ametit nende sisust, lisades kõigi asjasse puutuvate dokumentide koopiad;
 - (3) muid liikmesriike nõuete täitmise aktsepteeritud alternatiivsetest meetoditest.
- (e) Kui pädev asutus ise kasutab määrusele (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadele vastavuse tagamiseks nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid:
 - (1) teeb ta need kättesaadavaks kõikidele oma järelevalvealustele organisatsioonidele ja isikutele;
 - (2) teatab ta neist viivitamata ametile.

Pädev asutus esitab ametile nõuete täitmise alternatiivsete meetodite täieliku kirjelduse, sealhulgas kõik asjasse puutuvad muudatused protseduurides, ning rakenduseeskirjade täitmist kinnitava hinnangu.

ATCO.AR.A.020 Ameti teavitamine

- (a) Pädev asutus teavitab ametit viivitamata kõikidest määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse rakendamisega seotud olulistest probleemidest.
- (b) Pädev asutus esitab ametile kogu talle laekunud juhtumiaruannetes sisalduva ohutuse seisukohalt olulise teabe.

ATCO.AR.A.025 Viivitatata reageerimine ohutusprobleemile

- (a) Ilma et see mõjutaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 376/2014 ⁽¹⁾ kohaldamist, rakendab pädev asutus süsteemi ohutusalase teabe nõuetekohaseks kogumiseks, analüüsimiseks ja levitamiseks.
- (b) Amet rakendab süsteemi saadud ohutusalase teabe nõuetekohaseks analüüsimiseks ning liikmesriikidele ja komisjonile viivitatamatult kogu teabe, sealhulgas soovitude ja võetavate parandusmeetmete edastamiseks, mida neil on vaja määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade alla kuuluvate toodete, osade, seadmete, isikute või organisatsioonidega seotud ohutusprobleemidele aegsasti reageerimiseks.
- (c) Punktides a ja b nimetatud teabe saamisel võtab pädev asutus nõuetekohased meetmed ohutusprobleemi lahendamiseks.
- (d) Punkti c alusel võetavad meetmed tehakse viivitatata teatavaks kõikidele isikutele ja organisatsioonidele, kes vastavalt määrusele (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadele peavad neid täitma. Pädev asutus teeb meetmed teatavaks ka ametile ning ühise tegutsemise vajalikkuse korral teistele asjaomastele liikmesriikidele.

B-ALAJAGU

JUHTIMINE**ATCO.AR.B.001 Juhtimissüsteem**

- (a) Pädev asutus kehtestab ja säilitab juhtimissüsteemi, mis hõlmab vähemalt järgmist:
 - (1) dokumenteeritud põhimõtted ja menetlused, mis kirjeldavad tema organisatsiooni, vahendeid ja meetodeid määrusele (EÜ) nr 216/2008 ja käesolevale määrusele vastavuse saavutamiseks. Menetlused peavad olema ajakohased ja neid kasutatakse asutuses alusdokumentidena kõikide seonduvate ülesannete puhul;
 - (2) piisav arv töötajaid (sh litsentsimis- ja sertifitseerimisinspektorid) ülesannete ja kohustuste täitmiseks. Nimetatud töötajad peavad olema neile määratud ülesannete täitmiseks kvalifitseeritud ning jätkuva pädevuse tagamiseks vajalike teadmiste ja kogemustega, läbinud algkoolituse, töökohal toimuva koolituse ja korduvkoolituse. Kõikide seonduvate ülesannete nõuetekohase täitmise tagamiseks on nõutav töötajate kättesaadavuse planeerimise süsteem;
 - (3) nõuetekohased töövahendid ja büroopinnad ettenähtud ülesannete täitmiseks;
 - (4) ülesanded, millega jälgitakse juhtimissüsteemi vastavust vastavatele nõuetele ning menetluste asjakohasust, sealhulgas siseauditi korra ja ohutusriskide juhtimise korra kehtestamist. Vastavuse jälgimine peab hõlmama auditi tulemuste pädeva asutuse juhtkonnale tagasisideandmise süsteemi, et tagada vajaduse korral parandusmeetmete rakendamine;
 - (5) isik või isikuterühm, kes on vastavuse jälgimise ülesannete kontekstis vastutavad otse pädeva asutuse juhtkonna ees.
- (b) Pädev asutus määrab juhtimissüsteemi iga tegevusvaldkonna jaoks ühe või mitu isikut, kes vastutavad üldiselt asjasse puutuvate ülesannete juhtimise eest.
- (c) Pädev asutus kehtestab menetlused muude asjaomaste pädevate asutustega kogu vajaliku teabe ja abi vastastikusel vahetamises osalemiseks, sealhulgas liikmesriigi territooriumil tegutsevate, ent muu liikmesriigi või ameti pädeva asutuse sertifitseeritud isikute ja organisatsioonide tuvastatud probleemide, järelevalve tulemuste ja järeelmeetmete kohase teabe vahetamise kontekstis.
- (d) Ametile tehakse juhtimissüsteemiga seotud menetluste ja nende muudatuste koopia standardimise eesmärgil kättesaadavaks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 376/2014, 3. aprill 2014, mis käsitleb tsiviilennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järeelmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 996/2010 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/42/EÜ ja komisjoni määrused (EÜ) nr 1321/2007 ja (EÜ) nr 1330/2007 (ELT L 122, 24.4.2014, lk 18–43).

ATCO.AR.B.005 Ülesannete andmine kvalifitseeritud üksustele

- (a) Kui pädev asutus annab määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjadega hõlmatud isikute või organisatsioonide esmase sertifitseerimise või pideva järelevalvega seotud ülesandeid, võib ta need anda ainult kvalifitseeritud üksustele. Ülesannete andmisel tagab pädev asutus järgmise:
- (1) ta on välja töötanud süsteemi, millega antakse nii esmane kui ka jooksev hinnang selle kohta, kas kvalifitseeritud üksus vastab määruse (EÜ) nr 216/2008 V lisa nõuetele.
- Süsteem ja hindamistulemused dokumenteeritakse;
- (2) nimetatud kvalifitseeritud üksusele kehtib mõlema osalise asjakohasel juhtimistasandil heaks kiidetud dokumenteeritud kokkulepe, milles on selgelt sätestatud:
 - i) täidetavad ülesanded;
 - ii) esitatavad deklaratsioonid, aruanded ja dokumendid;
 - iii) ülesannete täitmise tehnilised tingimused;
 - iv) seonduv vastutus;
 - v) ülesannete täitmise käigus saadud andmete kaitse.
- (b) Pädev asutus tagab, et punkti ATCO.AR.B.001 alapunkti a alapunktiga 4 ette nähtud siseauditimenetlus ja ohutusriskide juhtimise kord hõlmab kõiki tema nimel täidetavaid sertifitseerimis- või järelevalve ülesandeid.

ATCO.AR.B.010 Juhtimissüsteemi muudatused

- (a) Pädeval asutusel peab olema olemas süsteem muudatuste kindlakstegemiseks, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EÜ) nr 216/2008 ja käesolevas määruses määratletud ülesandeid ja kohustusi. See peab võimaldama tal vastavalt vajadusele astuda samme oma juhtimissüsteemi sobivuse ja tõhususe säilitamiseks.
- (b) Tõhusa rakendamise tagamiseks ajakohastab pädev asutus oma juhtimissüsteemi vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse muudatustele.
- (c) Pädev asutus teavitab ametit muudatustest, mis mõjutavad tema suutlikkust täita määruses (EÜ) nr 216/2008 ja käesolevas määruses määratletud vastavaid ülesandeid ja kohustusi.

ATCO.AR.B.015 Andmete säilitamine

- (a) Pädevad asutused peavad pidama nimekirja kõikidest väljastatud organisatsioonisertifikaatidest ja personali lubadest.
- (b) Pädev asutus võtab kasutusele andmete säilitamise süsteemi, mis võimaldab järgmiste andmete nõuetekohast säilitamist, juurdepääsu ja usaldusväärset jälgitavust:
- (1) juhtimissüsteemi dokumenteeritud põhimõtted ja protseduurid;
 - (2) töötajate koolitus, kvalifikatsioon ja volitused;
 - (3) ülesannete jaotus, mis hõlmab punktis ATCO.AR.B.005 nõutavaid elemente, ning määratud ülesannete üksikasjad;
 - (4) sertifitseerimismenetlused ning sertifitseeritud organisatsioonide pidev järelevalve;
 - (5) koolitusorganisatsioonide esitatavad kursuste üksikasjad;
 - (6) lubade, pädevus- ja oskumärgete ning sertifikaatide väljaandmise menetlused ning nende lubade, pädevus- ja oskumärgete ning sertifikaatide omanike pidev järelevalve;
 - (7) liikmesriigi territooriumil tegutsevate, ent muu liikmesriigi pädeva asutuse pideva sertifitseeritud isikute ja organisatsioonide pidev järelevalve vastavalt nende asutuste vahelisele kokkuleppele;
 - (8) puudused, parandusmeetmed ja meetmete lõpuleviimise kuupäev;

- (9) võetud jõustamismeetmed;
 - (10) ohutusteabega seonduvad ja järelmeetmed;
 - (11) paindlikkussätete kasutamine vastavalt määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklile 14;
 - (12) organisatsioonide välja pakutavate ning pädeva asutuse enda kasutatavate nõuete täitmise alternatiivsete meetodite hindamine ja ametile teatavakstegemine.
- (c) Kohaldatavate andmekaitseseaduste kohaselt säilitatakse andmeid vähemalt viis aastat ning personali lubade andmeid vähemalt kümme aastat pärast loa oskumärke kehtivuse lõppemist.

C-ALAJAGU

JÄRELEVALVE JA JÕUSTAMINE

ATCO.AR.C.001 Järelevalve

- (a) Pädev asutus kontrollib järgmist:
- (1) organisatsioonidele ja isikutele kohaldatavatele nõuetele vastavust enne organisatsioonisertifikaadi või personali loa, sertifikaadi, pädevus- või oskumärke väljaandmist (kui kohaldatakse);
 - (2) jätkuvat vastavust koolitusorganisatsiooni sertifikaadi suhtes kohaldatavatele nõuetele ja tingimustele, samuti tema heakskiidetud koolituskursuste, -kavade ja -skeemide suhtes kehtivatele nõuetele ning töötajatele kehtivatele nõuetele;
 - (3) asjakohaste ohutusmeetmete rakendamist, mida pädev asutus nõuab vastavalt punkti ATCO.AR.A.025 alapunktides c ja d sätestatule.
- (b) Nimetatud kontrollimise suhtes kohaldatakse järgmist:
- (1) kontrollimist toetavad dokumendid, mis on ette nähtud ohutusjärelevalve eest vastutavate töötajate juhendamiseks nende tööülesannete täitmisel;
 - (2) asjaomastele isikutele ja organisatsioonidele antakse ohutusjärelevalve tulemuste kohta teavet;
 - (3) kontrollimise aluseks on auditid ja inspekteerimised, sealhulgas vajaduse korral etteteatamiseta kontrollkäigud;
 - (4) pädevale asutusele antakse vajalikud tõendid, kui on vaja edasisi meetmeid, sealhulgas punktide ATCO.AR.C.010 ja ATCO.AR.E.015 kohaseid meetmeid.
- (c) Järelevalve ulatus määratakse kindlaks varasema järelevalvetegevuse ja ohutusprioriteetide ulatust ja tulemusi arvesse võttes.
- (d) Ilma et see mõjutaks liikmesriikide pädevusi, määratakse muus liikmesriigis asuvate või elavate isikute või organisatsioonide poolt liikmesriigi territooriumil elluviidavate tegevuste järelevalve ulatus ja tulemused kindlaks ohutuse prioriteetide ning varasema järelevalvetegevuse alusel.
- (e) Kui isiku või organisatsiooni tegevusega on seotud mitu liikmesriiki, võib alapunktide a–c kohase järelevalve eest vastutav pädev asutus muu(de) pädeva(te) asutus(t)ega kokku leppida konkreetse alternatiivse järelevalve suhtes. Sellise kokkuleppega hõlmatud isikut või organisatsiooni teavitatakse kokkuleppe olemasolust ja kohaldamisalast.

ATCO.AR.C.005 Järelevalveprogramm

- (a) Pädev asutus kehtestab ja säilitab punkti ATCO.AR.C.001 kaudu ette nähtud järelevalvetegevust hõlmava järelevalveprogrammi.
- (b) Pädeva asutuse sertifitseeritud organisatsioonide jaoks töötatakse välja järelevalveprogramm, võttes arvesse organisatsiooni konkreetset olemust, tegevuse keerukust ning varasema sertifitseerimise ja/või järelevalvetegevuse tulemusi. Programm sisaldab iga järelevalve planeerimistsükli kohta:
- (1) vajaduse korral auditit ja kontrolli, sealhulgas etteteatamiseta kontrollkäike (kui on vajalik);

(2) koolitusorganisatsiooni juhtkonna ja pädeva asutuse vahelisi kohtumisi, et tagada mõlema pidev informeeritus olulistest küsimustest.

(c) Pädeva asutuse sertifitseeritud organisatsioonide suhtes kohaldatakse kuni 24kuulist järelevalve planeerimise tsüklit.

Järelevalve planeerimise tsüklit võib lühendada, kui tõendite kohaselt on organisatsiooni ohutustase halvenenud.

Järelevalve planeerimistsüklit võib pikendada kuni 36 kuuni, kui pädev asutus on kindlaks teinud, et eelnenud 24 kuu jooksul:

(1) on organisatsioon tõhusalt tuvastanud lennundusohutusega seotud ohte ja juhtinud seonduvaid riske;

(2) on organisatsioon punkti ATCO.OR.B.015 kohaselt järjekindlalt tõendanud, et kõik muudatused on tema täieliku kontrolli all;

(3) ei ole tuvastatud 1. astme puudusi;

(4) kõik parandusmeetmed on rakendatud pädeva asutuse kinnitatud või pikendatud aja jooksul vastavalt punktile ATCO.AR.E.015.

Järelevalve planeerimise tsüklit võib täiendavalt pikendada kuni 48 kuuni, kui lisaks eespool loetletule on organisatsioon kehtestanud ja pädev asutus heaks kiitnud tõhusa süsteemi, kuidas pädevale asutusele pidevalt aru anda ohutustasemest ja organisatsiooni nõuetele vastavuse kontrollist.

(d) Koolitusorganisatsioonide järelevalve programm sisaldab koolitusstandardite järelevalvet, sealhulgas koolituse korraldamise valimit (vajaduse korral).

(e) Pädeva asutuse väljastatud loa, pädevus- või oskumärke omaniku puhul hõlmab järelevalveprogramm kontrollimist, sealhulgas vajaduse korral etteteatamiseta kontrollkäike.

ATCO.AR.C.010 Töötajate puudused ja täitemeetmed

(a) Kui punkti ATCO.AR.C.001 kohaselt järelevalve eest vastutav pädev asutus leiab järelevalve käigus või muude vahendite abil tõendeid selle kohta, et käesoleva määruse kohaselt välja antud luba omav isik ei vasta kohaldatavatele nõuetele, selgitab pädev asutus välja puuduse, registreerib selle ning edastab selle kirjalikult loa omanikule ning tööandvale organisatsioonile (vajaduse korral).

(b) Kui puuduse leidnud pädev asutus on loa väljaandmise eest vastutav pädev asutus,

(1) võib ta vastavalt vajadusele loa, pädevus- või oskumärke peatada või kehtetuks tunnistada, kui on tuvastatud ohutusprobleem;

(2) võtab ta kõik vajalikud täiendavad jõustamismeetmed, et takistada mittevastavuse jätkumist.

(c) Kui puuduse leidnud pädev asutus ei ole loa väljaandmise eest vastutav pädev asutus, teavitab ta nimetatud probleemist loa väljaandmise eest vastutavat pädevat asutust. Sel juhul tegutseb loa välja andnud pädev asutus vastavalt punktile b ja teavitab puuduse leidnud pädevat asutust.

D-ALAJAGU

LUBADE NING PÄDEVUS- JA OSKUMÄRGETE VÄLJAANDMINE, PIKENDAMINE, TAASTAMINE JA PEATAMINE NING NENDE KEHTETUKS TUNNISTAMINE

ATCO.AR.D.001 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete väljaandmise, pikendamise ja taastamise menetlus

(a) Pädev asutus kehtestab lubade taotlemise, väljaandmise ja vahetamise, pädevus- ja oskumärgete väljaandmise ning ka oskumärgete kehtivuse pikendamise ja taastamise menetluse. Nimetatud menetlused võivad hõlmata:

(1) töökohakoolituse juhendaja (OJTI) ajutise oskumärke ja tasemetestija ajutise loa väljastamist ning

(2) kui see on asjakohane, võivad tasemetestijate volitused hõlmata üksuse oskumärgete kehtivuse pikendamist ja taastamist, mille puhul tasemetestijad esitavad nimetatud menetluse raames kindlaks määratud andmed, aruanded ja muu teabe pädevale asutusele.

- (b) Taotluse ja (vajaduse korral) alusdokumentide laekumisel kontrollib pädev asutus taotluse täielikkust ja seda, kas taotleja vastab I lisas sätestatud nõuetele.
- (c) Kui taotleja vastab kohaldatavatele nõuetele, annab pädev asutus välja loa, pädevus- ja oskumärke(d) ning vajaduse korral pikendab selle kehtivust või taastab selle, kasutades II lisa 1. liites esitatud loavormi. Töökohakoolituse juhendaja (OJT) ajutine oskumärge, millele on osutatud punktis ATCO.C.025, ja tasemetestija ajutine luba, millele on osutatud punktis ATCO.C.065, antakse välja eraldi dokumendina, milles määratakse kindlaks dokumendi omaniku õigused ja loa kehtivuse aeg.
- (d) Tarbetu halduskoormuse vähendamiseks võib pädev asutus kehtestada menetluse, mille abil on võimalik kehtestada mitmele oskumärkele üks kehtivuse kuupäev. Asjakohaste oskumärgete kehtivusperioode ei pikendata.
- (e) Pädev asutus asendab lennujuhi loa, kui see on halduslikel põhjustel vajalik ning kui loa punkti XII alapunkti a ja kõik muud nõuded on täidetud. Pädevus- ja oskumärgete esmase väljaandmise kuupäev kantakse üle uuele loale.

ATCO.AR.D.005 Lubade ning pädevus- ja oskumärgete kehtetuks tunnistamine ja peatamine

- (a) Punkti ATCO.A.020 kohaldamisel kehtestab pädev asutus lubade, pädevus- ja oskumärgete kehtetuks tunnistamise ja peatamise haldusmenetluse.
- (b) Pädev asutus võib loa kehtivuse peatada sellise ajutise võimetuse puhul, mis ei ole punktis ATCO.A.015(e) viidatud menetluse kohaselt lõpetatud.
- (c) Pädev asutus kas peatab või tunnistab kehtetuks punkti ATCO.AR.C.010 kohaselt loa, pädevus- või oskumärke, tehes seda eelkõige järgmistel juhtudel:
 - (1) loast tulenevate õiguste kasutamine, kui loa omanik ei vasta enam käesoleva määrusega sätestatud nõuetele;
 - (2) lennujuhiõpilase või lennujuhi loa, pädevus- või oskumärke või tunnistuse omandamine võltsdokumentide alusel;
 - (3) loa või tunnistuse andmete võltsimine;
 - (4) loa, pädevus- või oskumärke/-märgete õiguste kasutamine psühhoaktiivsete ainete mõju all.
- (d) Lubade, pädevus- ja oskumärgete kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise korral teavitab pädev asutus loaomanikku kirjalikult oma otsusest ja vastavast edasikaebamise õigusest punkti ATCO.AR.A.010 alapunkti a alapunktis 14 sätestatud menetluse kohaselt. Tasemetestija oskumärke peatamisest või kehtetuks tunnistamisest tuleb teavitada ka asjakohast aeronavigatsiooniteenuse osutajat.
- (e) Pädev asutus võib loa, pädevus- või oskumärke peatada või kehtetuks tunnistada ka loa omaniku kirjaliku taotluse alusel.

E-ALAJAGU

LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDE SERTIFIITSEERIMISE KORD JA KOOLITUSKURSUSTE HEAKSKIITMINE

ATCO.ARE.001 Taotlemis- ja sertifitseerimismenetlus koolitusorganisatsioonide puhul

- (a) Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmise taotluse saamisel kontrollib pädev asutus koolitusorganisatsiooni vastavust III lisas sätestatud nõuetele.
- (b) Kui taotlev koolitusorganisatsioon vastab kohaldatavatele nõuetele, väljastab pädev asutus sertifikaadi, kasutades selleks II lisa 2. liites kehtestatud vormi.
- (c) Et võimaldada organisatsioonil teha punkti ATCO.OR.B.015 ja punkti ATCO.ARE.010 alapunkti c kohaselt muudatusi pädeva asutuse eelneva heakskiiduta, kiidab pädev asutus heaks koolitusorganisatsiooni esitatud menetluse, millega määratakse kindlaks kõnealuste muudatuste ulatus ning kirjeldatakse muudatuste juhtimist ja neist teatamist.

ATCO.ARE.005 Koolituskursuste ja -plaanide heakskiitmine

- (a) Pädev asutus peab punkti ATCO.OR.D.001 nõuete kohaselt välja töötatud koolituskursused ja -plaanid heaks kiitma.
- (b) Pärast punkti ATCO.A.010 kohast loa vahetamist peab pädev asutus punkti ATCO.B.020 alapunktide b ja c kohaselt kehtestatud üksuse oskumärke kursuse hiljemalt kuue nädala jooksul pärast kursuse heakskiitmise taotluse esitamist heaks kiitma või tagasi lükkama ning tagama mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtete järgmise.

ATCO.ARE.010 Koolitusorganisatsioonide muudatused

- (a) Punkti ATCO.OR.B.015 kohaselt eelnevat heakskiitu eeldava muudatuse taotluse laekumisel kontrollib pädev asutus enne heakskiidu andmist koolitusorganisatsiooni vastavust III lisas sätestatud nõuetele.

Pädev asutus kiidab heaks tingimused, mil organisatsioon võib kõnealuste muudatuste tegemise ajal tegutseda, välja arvatud juhul, kui pädev asutus teeb kindlaks, et muudatuse tegemine on võimatu.

Pärast seda, kui pädev asutus on kontrollinud, kas koolitusorganisatsioon vastab kohaldatavatele nõuetele, kiidab pädev asutus muudatuse heaks.

- (b) Ilma et see mõjutaks punkti ATCO.ARE.015 kohaste täiendavate jõustamismeetmete kohaldamist, viib pädev asutus viivitamata ellu asjakohased tegevused, kui organisatsioon rakendab pädeva asutuse eelnevat heakskiitu nõudvaid muudatusi alapunktis a määratletud pädeva asutuse heakskiiduta.
- (c) Eelnevat heakskiitu mittenõudvate muudatuste puhul kiidab pädev asutus koolitusorganisatsiooni väljatöötatud menetluse heaks punkti ATCO.OR.B.015 kohaselt, määrates kindlaks nende muudatuste ulatuse ning vastava juhtimis- ja teavitamismehhanismi. Pädeva järelevalve protsessi käigus hindab pädev asutus teates esitatud teavet eesmärgiga kontrollida, kas ellu viidud tegevused vastavad heakskiidetud menetlustele ja kohaldatavatele nõuetele.

ATCO.ARE.015 Puudused ja parandusmeetmed

- (a) Pädeval ametil peab olema süsteem puuduste ohutusalse tähtsuse analüüsimiseks.
- (b) Pädev asutus väljastab 1. astme puuduse teatise siis, kui tehakse kindlaks oluline ohutust vähendav või tõsiselt ohustav ja/või osutatud koolituse tulemusi oluliselt halvendav mittevastavus määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse nõuete, koolitusorganisatsioonide menetluste ja käsiraamatute, koolitusliikide ja/või osutatavate teenuste või sertifikaatide suhtes.

1. astme puudused on järgmised (loetelu ei ole ammendav):

- (1) pädevale asutusele pärast kaht kirjalikku palvet punkti ATCO.OR.B.025 kohaselt koolitusorganisatsiooni ruumide tavalisel tööajal külastamise loa andmata jätmine;
- (2) koolitusorganisatsiooni sertifikaadi saamine või selle kehtivuse säilitamine võltsdokumentide alusel;
- (3) tõendid eeskirjade eiramise või koolitusorganisatsiooni sertifikaadi pettuse eesmärgil kasutamise kohta;
- (4) vastutava juhi puudumine.
- (c) Pädev asutus väljastab 2. astme puuduse teatise siis, kui tehakse kindlaks oluline ohutust potentsiaalselt vähendav või tõsiselt ohustav ja/või osutatud koolituse tulemusi potentsiaalselt oluliselt halvendav mittevastavus määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse nõuete, koolitusorganisatsioonide menetluste ja käsiraamatute, koolitusliikide ja/või osutatavate teenuste või sertifikaatide suhtes.
- (d) Kui järelevalve käigus või muul viisil leitakse puudus, teatab pädev asutus nimetatud puudusest kirjalikult koolitusorganisatsioonile ning nõuab kindlakstehtud mittevastavuste osas parandusmeetmete võtmist, ilma et see mõjutaks määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määrusega ette nähtud muid meetmeid.

- (1) 1. astme puuduste korral võtab pädev asutus viivitamata olenevalt puuduse ulatusest asjakohased meetmed tegevuse keelamiseks või piiramiseks ning võtab vajaduse korral meetmed sertifikaadi kehtetuks tunnistamiseks või selle täielikuks või osaliseks peatamiseks, kuni koolitusorganisatsioon on võtnud edukad parandusmeetmed.
- (2) 2. astme puuduste korral pädev asutus:
- i) annab koolitusorganisatsioonile parandusmeetmete võtmiseks tähtaja, mis sisestatakse puuduse iseloomu kohasesse tegevuskavasse;
 - ii) hindab koolitusorganisatsiooni kavandatavaid parandusmeetmeid ja nende rakendamiskorda ning kinnitab need, kui need on hinnangu kohaselt mittevastavus(t)e parandamiseks piisavad.
- (3) Kui koolitusorganisatsioon ei suuda vastuvõetavat parandusmeetmete kava esitada või parandusmeetmeid pädeva asutuse kinnitatud või pikendatud tähtaja jooksul ellu viia, tunnistatakse puudus 1. astme puuduseks ning võetakse meetmed vastavalt punkti d alapunktis 1 sätestatule.
- (e) Pädev asutus registreerib kõik tuvastatud puudused ning vajaduse korral tema kohaldatud jõustamismeetmed ning parandusmeetmed ja puudustega seotud meetmete lõpuleviimise ajad.

F-ALAJAGU

LENNUNDUSMEDITSIIINILISTELE TÕENDITELE ESITATAVAD NÕUDED

1. JAOTIS

Üldnõuded

ATCO.AR.F.001 Lennundusmeditsiinikeskused ja lennundusmeditsiinilised tõendid

Erandina alajagudest A, B ja C kohaldab pädev asutus lennundusmeditsiinikeskuste (AeMCs) ja lennundusmeditsiiniliste tõendite suhtes komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 (õhusõidukite meeskonna määrus), ⁽¹⁾ VI lisa järgmisi sätteid, v.a viited üldarstidele (GMP):

- alajagu ARA.GEN;
- alajagu ARA.AeMC;
- ARA.MED.120 Lennundusmeditsiini ekspertarst;
- ARA.MED.125 Otsuse tegemise delegeerimine lube väljaandvale asutusele;
- ARA.MED.150 Andmete säilitamine;
- ARA.MED.200 Lennundusarsti tunnistuse väljaandmise, pikendamise, taastamise või muutmise menetlus;
- ARA.MED.245 Pidev järelevalve;
- ARA.MED.250 Lennundusarsti tunnistuse peatamine, kehtetuks tunnistamine või sellele piirangute kehtestamine;
- ARA.MED.255 Täitemeetmed;
- ARA.MED.315 Läbivaatuse tulemuste kontroll;
- ARA.MED.325 Täiendav hindamismenetlus.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 1178/2011, 3. november 2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 311, 25.11.2011, lk 1).

2. JAOTIS

Dokumendid**ATCO.AR.F.005 Tervisetõend**

Tervisetõend peab vastama järgmistele spetsifikatsioonidele.

(a) Sisu

- (1) Koht, kus piloodiluba välja anti või sellekohane taotlus esitati (I);
- (2) tervisetõendi klass (II);
- (3) tõendi number, mis algab piloodiluba välja andnud riigi või piloodiluba taotlemise riigi ÜRO riigitähistega, millele järgneb araabia numbritest ja/või ladina tähtedest koosnev kood (III);
- (4) omaniku nimi (IV);
- (5) omaniku kodakondsus (VI);
- (6) omaniku sünniaeg (XIV);
- (7) omaniku allkiri (VII);
- (8) piirang(ud) (XIII);
- (9) 3. klassi tervisetõendi kehtivusaja lõpp (IX);
- (10) arstliku läbivaatuse kuupäev;
- (11) viimase elektrokardiogrammi kuupäev;
- (12) viimase audiogrammi kuupäev;
- (13) tõendi väljastanud lennundusarsti või arstliku kontrolli teostaja allkiri ja väljastamise kuupäev (X);
- (14) pitser või tempel.

(b) Materjal: kasutatav paber või muu materjal peab takistama või selgelt näitama mis tahes muutmist ja kustutamist. Kõik kanded ja kustutamised peavad olema pädeva asutuse selgelt kinnitatud.

(c) Keel: tervisetõendid koostatakse riigikeel(t)es ja inglise keeles ning muudes keeltes, mida pädev asutus vajalikuks peab.

(d) Kõik kuupäevad esitatakse tervisetõendil vormingus pp/kk/aaaa.

ATCO.AR.F.010 Lennundusarsti tunnistus

Pärast seda, kui pädev asutus on kontrollinud, kas lennundusarst vastab kohaldatavatele nõuetele, väljastab ta lennundusarsti tunnistuse või pikendab või muudab seda või taastab selle, kasutades II lisa 3. liites kehtestatud vormi.

ATCO.AR.F.015 Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaat

Pärast seda, kui pädev asutus on kontrollinud, kas lennundusmeditsiinikeskus vastab kohaldatavatele nõuetele, väljastab ta lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadi või muudab seda, kasutades II lisa 4. liites kehtestatud vormi.

ATCO.AR.F.020 Lennundusmeditsiinivormid

Pädev asutus varustab lennundusarstid (AME) ja lennundusmeditsiinikeskused (AeMC) vormidega, mida kasutatakse

- (a) tervisetõendi taotlemisel;
- (b) 3. klassi taotlejate arstliku läbivaatuse tulemuste aruandluse puhul.

II lisa 1. liide

Loavorm

LENNUJUHI LUBA

Käesoleva määruse kohaselt välja antav lennujuhi luba peab vastama järgmistele spetsifikatsioonidele.

- (a) Sis. Esitatud punktide numbrid tuleb alati ära trükkida koos vastavate pealkirjadega. Punktid I–XI on püsipunktid ning XII–XIV muutuvad punktid, mille võib esitada põhivormist eraldi või põhivormist eraldatavas osas, nagu on ette nähtud allpool. Eraldi või eraldatavate osade kuulumine loa juurde peab olema selgelt arusaadav.

1. Püsipunktid:

- I) loa väljaandjariik;
- II) loa nimetus;
- III) loa seerianumber, mis algab loa väljaandjariigi Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) riigitähisega, millele järgneb märges „Lennujuhi(õpilase) luba” ning araabia numbritest ja/või ladina tähtedest koosnev kood;
- IV) loa omaniku täisnimi (ladina tähestikus, isegi kui asjaomase riigi keel(t)es ei kasutata ladina tähestikku);
- IVa) sünnikuupäev;
- V) loa omaniku aadress, kui pädev asutus seda nõuab;
- VI) loa omaniku kodakondsus;
- VII) loa omaniku allkiri;
- VIII) pädev asutus;
- IX) kehtivuse kinnitus ning omistatud õiguste kirjeldus, sealhulgas nende esmakordse andmise kuupäevad;
- X) loa välja andnud ametniku allkiri ja loa väljastamise kuupäev;
- XI) pädeva asutuse pitser või tempel.

2. Muutuvad punktid:

- XII) pädevusmärked ja oskusmärked koos kehtivusaegadega;
- XIII) märkused: keeleoskusmärked ja
- XIV) pädeva asutuse nõutavad muud andmed.

- (b) Loale lisatakse kehtiv tervisetõend, välja arvatud juhul, kui teostatakse üksnes treeningseadme instruktori õigusi.

- (c) Materjal. Kasutada tuleb esimese klassi paberit või muud sobivat materjali, sealhulgas plastkaarte, et takistada või selgelt näidata mis tahes muutmist või kustutamist. Kõik kanded ja kustutamised peavad olema pädeva asutuse poolt selgelt lubatud.

- (d) Keel. Load koostatakse inglise keeles ja, kui liikmesriigid seda nõuavad, riigikeel(t)es ning muudes keeltes, mida peetakse vajalikuks.

Pädeva asutuse nimi ja logo (inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es) EUROPEAN UNION (üksnes inglise keeles) LENNUJUHI(ÕPILASE) LUBA [inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es] Välja antud komisjoni määruse (EL) 2015/340 kohaselt Luba vastab ICAO standarditele [inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es] EASA vorm 152 – versioon 1	Nõuded ⁽¹⁾ ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „European Union” välja jätta Iga lehekülje suurus peab olema üks kaheksandik A4.
--	--

⁽¹⁾ Nõuded:

Leheküljed, mis sisaldavad juhiseid lennujuhi(õpilase) loa täitmise kohta, on mõeldud kasutamiseks pädevale asutusele või hindajale, kellel on konkreetsed volitused üksuse oskumärgete pikendamiseks või nende kehtivuse taastamiseks. Pädevusmärgete, oskumärgete, keeleoskumärgete ning väljaõppejuhendaja või hindaja oskumärke esmase väljaandmise kannab alati sisse pädev asutus. Üksuse oskumärgete pikendamise või nende kehtivuse taastamise kannab sisse pädev asutus või volitatud hindaja.

I	Väljaandjariik:	Nõuded:
II	Loa nimetus:	
III	Loa seerianumber:	Loa seerianumber peab alati algama loa väljaandjariigi ÜRO riigitähisega, millele järgneb märg „Lennujuhi(õpilase) luba“.
IV	Loa omaniku täisnimi:	
IVa	Sünniaeg:	Kasutada standardset kuupäevavormingut, st päev/kuu/täisaasta (nt 31.01.2010)
XIV	Sünnikoht:	
V	Loa omaniku aadress, kui pädev asutus seda soovib: tänav, asula, maakond, postisihnumber	
VI	Loa omaniku kodakondsus:	Märgitakse riigi ÜRO riigitähis
VII	Loa omaniku allkiri:	
VIII	Pädev asutus:	
X	Loa välja andnud ametniku allkiri ja loa väljastamise kuupäev	
XI	Loa välja andnud pädeva asutuse pitser või tempel	

IX

Õiguste kehtivusaeg:

Loa omanik võib teostada järgmiste pädevusmärgete ja oskusmärgetega kaasnevaid õigusi, tingimusel et need märged on kinnitatud:

<i>Pädevusmärke (pädevusmärged)</i>	<i>Esmakordse väljaandmise kuupäev</i>

<i>Oskusmärke (oskusmärged)</i>	<i>Esmakordse väljaandmise kuupäev</i>

Nõuded:

Inglise keeles ning muu(de)s pädeva asutuse määratud keel(t)es.

Pädevusmärke ja/või oskusmärke esmakordse väljaandmise kuupäev on asjaomase pädevusmärke ja/või oskusmärke seisukohast asjakohase koolituse eduka lõpuleviimise kuupäev.

XIIa Kehtivuse lõppkuupäevaga pädevus- ja oskusmärged

Loa omanik võib teostada järgmiste pädevusmärgete ja oskusmärgetega kaasnevaid õigusi nendes lennuliiklusteeninduse üksustes, millel on kehtivad üksuse oskusmärged, nagu on kirjeldatud allpool, üksnes juhul, kui loa omanikul on kehtiv tervisetõend.

Üksus (ICAO tähis) (*)	Sektor/ positsioon (*)	Pädevusmärged/ oskusmärged	Kehtivusaja lõpp (*)	Asutuse allkiri/tempel või hindaja loanumber ja allkiri

(*) Ei kohaldata lennujuhiõpilase lubade suhtes.

Lehekülg 5

XIIb	Muud oskusmärged:	Nõuded: ei kohaldata								
	Loa omanik võib teostada järgmiste oskusmärgetega kaasnevaid õigusi									
	<table><tr><td>Töökohakoolituse juhendaja / treeningseadme instruktori / hindaja oskusmärged</td><td>Kehtivusaja lõpp</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>		Töökohakoolituse juhendaja / treeningseadme instruktori / hindaja oskusmärged	Kehtivusaja lõpp						
	Töökohakoolituse juhendaja / treeningseadme instruktori / hindaja oskusmärged		Kehtivusaja lõpp							

XIII	Märkused: Keeleoskusmärged (keeleoskusmärged) [keel(ed)/tase/kehtivusaeg]	Siia kantakse keeleoskusmärged (keeleoskusmärged), tase ja kehtivusaeg. Siia märgitakse kõik loa andmisega kaasnevad lisaandmed.
-------------	--	---

Lühendid

Lennujuhi pädevusmärked		Nõuded: ei kohaldata
ADV	Aerodrome Control Visual (lennujuhtimine visuaallennuväljal)	
ADI	Aerodrome Control Instrument (lennujuhtimine instrumentaallennuväljal)	
APP	Approach Control Procedural (protseduuriline lähenemislennujuhtimine)	
APS	Approach Control Surveillance (seirega lähenemislennujuhtimine)	
ACP	Area Control Procedural (protseduuriline piirkondlik lennujuhtimine)	
ACS	Area Control Surveillance (seirega piirkondlik lennujuhtimine)	
Oskusmärked		
AIR	Air Control (lennuliikluse õhus juhtimine)	
GMC	Ground Movement Control (maapealse liikluse juhtimine)	
TWR	Tower Control (lähilennujuhtimine)	
GMS	Ground Movement Surveillance (maapealse liikluse seire)	
RAD	Aerodrome Radar Control (lähilennuliikluse radarjuhtimine)	
PAR	Precision Approach Radar (täppislähenemisradar)	
SRA	Surveillance Radar Approach (seireradari abil lähenemine)	
TCL	Terminal Control (lennujuhtimine lähenemisalas)	
OCN	Oceanic Control (ookeanilennujuhtimine)	
Märked loal		
OJTI	On-the-job training instructor (töökohakoolituse juhendaja)	
STDI	Synthetic training device instructor (treeningseadme instruktor)	
Assessor	Assessor (hindaja)	

*II lisa 2. liide***LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDE CERTIFIKAAT****Euroopa Liit ⁽¹⁾****Pädev asutus****LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONI CERTIFIKAAT**

[CERTIFIKAADI NUMBER/VIIDE]

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) 2015/340 ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[KOOLITUSORGANISATSIOONI NIMI]

[KOOLITUSORGANISATSIOONI AADRESS]

on ATCO.OR-osa kohaselt sertifitseeritud koolitusorganisatsioon, millel on õigus viia läbi ATCO-osa koolitusi vastavalt lisatud koolituste sertifikaadile.

Sertifitseerimistingimused ja õigused

Käesolev sertifikaat annab õiguse üksnes sellele lisatud koolituste sertifikaadis loetletud koolituste läbiviimiseks.

Käesolev sertifikaat kehtib tingimusel, et sertifitseeritud organisatsioon täidab jätkuvalt ATCO.OR-osa, ATCO-osa ja muude kohaldatavate eeskirjade nõudeid.

Kui eespool nimetatud sertifitseerimise ja õigustega seotud tingimused on täidetud, on käesolev sertifikaat kehtiv, välja arvatud juhul, kui sertifikaadist on loobutud, see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud, tühistatud või sellele on kehtestatud piirangud.

Väljaandmise kuupäev:

Allkiri:

[pädev asutus]

⁽¹⁾ ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.

LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONI CERTIFIKAAT
KOOLITUSE CERTIFIKAAT

Lisa lennujuhtide koolitusorganisatsiooni sertifikaadile nr:

[CERTIFIKAADI NUMBER/VIIDE]

[KOOLITUSORGANISATSIOONI NIMI]

omab õigust korraldada ja läbi viia järgmist koolitust kooskõlas ATCO-osaga.

KOOLITUSE LIIK (LIIGID)			
Koolituse liik	Kursus	Oskusmärged ⁽²⁾	Märkused ⁽³⁾
☐ Lennujuhtide algkoolitus	☐ Baaskoolitus	ei kohaldata	
	☐ Pädevuskoolitus ⁽⁴⁾		
☐ Lennujuhtide üksusekoolitus	 ⁽⁵⁾		
☐ Lennujuhtide jätkukoolitus	☐ Lennujuhtide täienduskoolitus	ei kohaldata	
	☐ Lennujuhtide ümberõpe ⁽⁶⁾	ei kohaldata	
☐ Praktiliste oskuste instruktori koolitus	ei kohaldata	ei kohaldata	
		ei kohaldata	
☐ Hindajate koolitus	ei kohaldata	ei kohaldata	
		ei kohaldata	

Käesolev koolituskursuse sertifikaat kehtib kuni:

- lennujuhtide koolitusorganisatsiooni sertifikaadist ei ole loobutud, seda ei ole asendatud teise sertifikaadiga, peatatud, tühistatud ja sellele ei ole kehtestatud piiranguid ning
- kõik toimingud tehakse vastavalt ATCO.OR-osale, ATCO-osale ja muudele kohaldatavatele eeskirjadele ning vajaduse korral ATCO.OR-osaga ettenähtud organisatsiooni dokumentide kohastele menetlustele.

Väljaandmise kuupäev:

Allkiri: [pädev asutus]

Liikmesriigi /EASA nimel

⁽²⁾ Kui see on asjakohane, täpsustab pädev asutus kooskõlas punktiga ATCO.B.015 oskusmärged, mille koolitust pakutakse.

⁽³⁾ Vajaduse korral.

⁽⁴⁾ Pädev asutus täpsustab kooskõlas punktiga ATCO.B.010 pädevusmärged, mille koolitust pakutakse.

⁽⁵⁾ Pädev asutus täpsustab üksuse oskusmärged, mille koolitust pakutakse.

⁽⁶⁾ Mitte üldkoolitus; ümberõpet pakutakse sihtotstarbeliselt pärast pädeva asutuse poolset konkreetset sertifitseerimist.

*II lisa 3. liide***LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS ⁽¹⁾****Euroopa Liit ⁽²⁾****Pädev asutus****LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS**

TUNNISTUS [number/VIIDE]

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) 2015/340 ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[LENNUNDUSARSTI NIMI]

[LENNUNDUSARSTI AADRESS]

võib tegutseda lennundusarstina

TINGIMUSED

1. Käesolev tunnistus kehtib üksnes tunnistuse lisas kindlaksmääratud õiguste piires.
2. Käesoleva tunnistuse omanik peab järgima MED-osas ja/või vajaduse korral ATCO.MED-osas kindlaksmääratud rakenduseeskirju ja menetlusi.
3. Käesolev tunnistus kehtib kolm aastat kuni [xx/yy/yyyy ⁽³⁾] tingimusel et MED-osa ja/või vajaduse korral ATCO.MED-osa nõuded on täidetud, välja arvatud juhul kui tunnistusest on loobutud, see on asendatud teise tunnistusega, peatatud või tühistatud.

.....

Väljaandmise kuupäev:

.....

Allkiri: [pädev asutus]

⁽¹⁾ EASA vorm 148 – versioon 1.

⁽²⁾ ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.

⁽³⁾ Kehtivusaja lõpp: päev/kuu/aasta.

LENNUNDUSARSTIDELE VÄLJAANTAV TUNNISTUS

Lisa lennundusarsti tunnistusele nr:

ÕIGUSED JA REGULEERIMISALA

[Lennundusarsti nimi ja akadeemiline kraad] on saanud õiguse(d) teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi ja hindamisi tervisetõendite väljastamiseks vastavalt allpool esitatud tabelile ning anda kõnealuseid tõendeid välja järgmist liiki piloodilubade omanikele.

LAPL	[jah/kuupäev]
2. klass	[jah/kuupäev]
1. klass pikendamine/taastamine	[jah/kuupäev]/[ei]
3. klass pikendamine/taastamine	[jah/kuupäev]/[ei]

.....
Väljaandmise kuupäev:

.....
Allkiri: [pädev asutus]

II lisa 4. liide

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE CERTIFIKAAT ⁽¹⁾Euroopa Liit ⁽²⁾

Pädev asutus

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE CERTIFIKAAT

VIIDE:

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) 2015/340 ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[ORGANISATSIOONI NIMI]

[ORGANISATSIOONI AADRESS]

on ORA-osa kohaselt sertifitseeritud lennundusmeditsiinikeskus, mille õigused ja tegevusalad on loetletud lisatud sertifitseerimistingimustes.

TINGIMUSED:

- (1) Käesolev tunnistus piirdub üksnes sertifitseeritud organisatsiooni käsiraamatu sertifitseerimistingimusi käsitleva jaotise ulatusega.
- (2) Käesoleva tunnistuse puhul tuleb järgida ORA-osaga ette nähtud organisatsioonidokumentides sätestatud menetlusi.
- (3) Käesolev tunnistus kehtib tingimusel, et ORA-osa nõuded on täidetud, välja arvatud juhul kui tunnistusest on loobutud, see on asendatud teise tunnistusega, peatatud või tühistatud.

.....

Väljaandmise kuupäev:

.....

Allkiri: [pädev asutus]

⁽¹⁾ EASA vorm 146 – versioon 1.

⁽²⁾ ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.

III LISA

ATCO.OR-OSA

LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDELE JA LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSTELE ESITATAVAD NÕUDED

A-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

ATCO.OR.A.001 Reguleerimisala

Käesoleva lisa selles osas kehtestatakse nõuded, mida lennujuhtide koolitusorganisatsioonid ja lennundusmeditsiini-keskused peavad täitma määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse kohaselt loa saamiseks ja säilitamiseks.

B-ALAJAGU

LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDELE ESITATAVAD NÕUDED

ATCO.OR.B.001 Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotlemine

- (a) Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotlused esitatakse pädevale asutusele õigeaegselt, et tal oleks aega taotlust hinnata. Taotlus esitatakse vastava ameti kehtestatud korra kohaselt.
- (b) Esmase sertifikaadi taotlejad peavad pädevale asutusele tõendama, kuidas nad täidavad määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid.
- (c) Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotlus sisaldab järgmist teavet:
 - (1) taotleja nimi ja aadress;
 - (2) tegevuskoha/tegevuskohtade aadress(id) (sealhulgas lennujuhtimisüksuste nimekiri (kui kohaldatakse)), kui see erineb/need erinevad punktis a esitatust;
 - (3) järgmiste isikute nimed ja kontaktandmed:
 - i) vastutav juhataja;
 - ii) koolitusorganisatsiooni juhataja, kui see ei ole punktis i nimetatud isik;
 - iii) pädeva asutusega suhtlemiseks koolitusorganisatsiooni kontaktisikuna ametisse määratud isik(ud);
 - (4) kavandatav tegevuse või muudatuste alustamise aeg;
 - (5) koolitusliikide nimekiri ja vähemalt üks koolituskursus korraldatava koolituse iga liigi kohta;
 - (6) vastutav juhataja allkirjastab kohaldatavatele nõuetele vastavuse deklaratsiooni, kinnitades, et koolitusorganisatsioon vastab jätkuvalt nõuetele;
 - (7) juhtimissüsteemi protsessid;
 - (8) taotlemise kuupäev.

ATCO.OR.B.005 Nõuete täitmise meetodid

- (a) Määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse täitmiseks võib organisatsioon peale ameti nõutavate nõuete täitmise aktsepteeritud meetodite kasutada nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid.
- (b) Kui organisatsioon soovib kasutada nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid, peab ta enne nende rakendamist esitama pädevale asutusele nõuete täitmise alternatiivsete meetodite täieliku kirjelduse. Kirjeldus peab sisaldama asjakohaste käsiraamatute ja menetluste mis tahes muudatusi ning määruse (EÜ) nr 216/2008 ja selle rakenduseeskirjade nõuete täitmist tõendavat hinnangut.
- (c) Organisatsioon võib nõuete täitmise nimetatud alternatiivseid meetodeid rakendada pärast pädeva asutuse poolset heakskiitu ning punkti ATCO.AR.A.015 alapunkti d kohase teate saamist.

ATCO.OR.B.010 Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi tunnustamise ja õiguste tingimused

- (a) Koolitusorganisatsioonid peavad järgima organisatsioonisertifikaadile lisatud tunnustamistingimustes määratletud kohaldamisala ja õigusi.
- (b) Selleks et tagada I lisa D-alajao (ATCO-osa) nõuete täitmine, antakse üksusekoolituse ja jätkukoolituse pakkumise õigus üksnes koolitusorganisatsioonidele:

- (1) kellel on lennujuhtimisteenuste osutamise sertifikaat või
- (2) kes on lennujuhtimisteenuste osutajaga sõlminud erikokkuleppe.

ATCO.OR.B.015 Koolitusorganisatsioonide muudatused

- (a) Pädev asutus peab sertifikaati või koolitusorganisatsiooni tunnustamistingimusi mõjutavad koolitusorganisatsioonide muudatused või koolitusorganisatsiooni juhtimissüsteemide olulised elemendid enne rakendamist heaks kiitma.
- (b) Lisaks punktis a sätestatutele lepivad koolitusorganisatsioonid oma pädeva asutusega eelnevat heakskiitu nõudvate muudatuste asjus kokku.
- (c) Kõik muudatused, mis alapunktide a ja b kohaselt tuleb eelnevalt heaks kiita, peab koolitusorganisatsioon esitama pädevale asutusele ja saama vastava heakskiidu. Taotlus tuleb esitada enne muudatuse tegemist, et pädeval asutusel oleks võimalik kontrollida jätkuvat vastavust käesolevale määrusele ning vajaduse korral muuta koolitusorganisatsiooni sertifikaati ja sellele lisatud tunnustamistingimusi.

Koolitusorganisatsioonid peavad pädevale asutusele esitama kõik asjasse puutuvad dokumendid.

Muudatus tehakse alles pärast pädevalt asutuselt punkti ATCO.ARE.010 kohase ametliku heakskiidu saamist.

Muudatuste elluviimise ajal peavad koolitusorganisatsioonid toimima pädeva asutuse poolt ette nähtud tingimustel, kui neid on.

- (d) Asjakohase heakskiidu saamiseks tuleb punktis a esitatud ettenägematutel asjaoludel toimunud elementide muudatustest pädevat asutust viivitamata teavitada.
- (e) Kõik eelnevat heakskiitu mittevajavad muudatused korraldatakse ja tehakse pädevale asutusele teatavaks vastavalt pädeva asutuse poolt punkti ATCO.ARE.010 kohaselt kinnitatud menetlusele.
- (f) Koolitusorganisatsioonid teavitavad pädevat asutust oma tegevuse lõpetamisest.

ATCO.OR.B.020 Kehtivuse jätkuvus

- (a) Koolitusorganisatsiooni sertifikaat kehtib seni, kuni sertifikaadist pole loobutud ja seda pole kehtetuks tunnistatud; selle kehtivus sõltub koolitusorganisatsiooni jätkuvast vastavusest määruse (EÜ) nr 216/2008 ja käesoleva määruse nõuetele, arvestades punkti ATCO.OR.B.030 kohaseid puuduste käsitlemise sätteid.
- (b) Sertifikaadi kehtetuks tunnistamise või sellest loobumise korral tuleb see viivitamata tagastada pädevale asutusele.

ATCO.OR.B.025 Juurdepääs koolitusorganisatsioonide ruumidele ja andmetele

Koolitusorganisatsioonid ja koolitusorganisatsiooni staatuse taotlejad annavad pädeva asutuse volitatud või tema nimel tegutsevale igale isikule juurdepääsu kõikidele vajalikele ruumidele ning võimaldavad kontrollida asjassepuutuvaid dokumente, andmeid, menetlusi ja kõiki muid pädeva asutuse ülesannete täitmisega seonduvaid materjale.

ATCO.OR.B.030 Puudused

Pärast pädeva asutuse väljastatud punkti ATCO.ARE.015 kohase puudusi käsitleva teate saamist koolitusorganisatsioon

- (a) teeb kindlaks puuduse algpõhjuse;
- (b) kehtestab parandusmeetmete kava;
- (c) tõendab parandusmeetmete rakendamist pädevale asutusele vastuvõetaval viisil punktis ATCO.ARE.015 sätestatud asutusega kokkulepitud aja jooksul.

ATCO.OR.B.035 Viivitamata reageerimine ohutusprobleemile

Koolitusorganisatsioon võtab mis tahes ohutusmeetmeid, mille pädev asutus on koolitusorganisatsiooni tegevuse suhtes punkti ATCO.AR.C.001 alapunkti a alapunkti 3 kohaselt sätestanud.

ATCO.OR.B.040 Juhtumitest teatamine

- (a) Töökohal toimuvat koolitust korraldavad koolitusorganisatsioonid teatavad pädevale asutusele ja vajaduse korral muudele organisatsioonidele, kelle teavitamist käitaja asukohariik nõuab, nende elluviidavatest koolitustegevustest tulenevatest kõikidest õnnetustest, tõsistest intsidentidest ja juhtumitest, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 996/2010 ⁽¹⁾ ja määruses (EL) 376/2014.
- (b) Kui seda ei takista erandlikud asjaolud, saadetakse teade võimalikult kiiresti, kuid igal juhul 72 tunni jooksul pärast seda, kui koolitusorganisatsioon on kindlaks teinud seisundi, mille kohta teade saadetakse.
- (c) Vajaduse korral koostavad koolitusorganisatsioonid järelaruanded, et täpsemalt kirjeldada selliste juhtumite vältimiseks tulevikus kavandatavaid meetmeid, niipea kui need meetmed on kindlaks määratud.
- (d) Ilma et see mõjutaks määruse (EL) nr 996/2010 ja määruse (EL) nr 376/2014 kohaldamist, saadetakse alapunktides a–c nimetatud teated pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil ning need peavad sisaldama kõiki koolitusorganisatsioonile vastava seisundi kohta teada olevaid andmeid.

C-ALAJAGU

LENNUJUHTIDE KOOLITUSORGANISATSIOONIDE JUHTIMINE**ATCO.OR.C.001 Koolitusorganisatsioonide juhtimissüsteem**

Koolitusorganisatsioonid kehtestavad, rakendavad ja säilitavad juhtimissüsteemi, mis hõlmab järgmist:

- (a) selgelt määratletud vastutuse käsuliinid kogu organisatsioonis, sealhulgas vastutava juhataja otsene ohutusalane vastutus;
- (b) organisatsiooni üldiste ohutusalaste põhimõtete kirjeldus, millele viidatakse kui ohutuspoliitikale;
- (c) koolitusorganisatsiooni tegevusega kaasnevate lennundusohutust mõjutavate ohtude määratlused, hinnangud ning seonduvate riskide juhtimine, sealhulgas riskivähendusmeetmete võtmine ja nende tõhususe kontroll;
- (d) töötajate hoidmine tööülesannete täitmiseks koolitatuna ja pädevana;
- (e) kõikide juhtimissüsteemi põhiprotsesside dokumentatsioon, sealhulgas töötajatele nende vastutusalade teadvustamise kord ning kõnealuse dokumentatsiooni muutmise menetlus;
- (f) ülesanded, millega jälgitakse organisatsiooni vastavust asjasse puutuvatele nõuetele. Vastavuse jälgimine hõlmab süsteemi, millega antakse vastutavale juhile puuduste kohta tagasisidet, et tagada vajaduse korral tagada tõhusate parandusmeetmete võtmine;
- (g) juhtimissüsteem peab olema organisatsiooni suuruse ning selle tegevusvaldkondade laadiga vastavuses, võttes arvesse nende tegevusega kaasnevaid ohte ja seonduvaid riske.

ATCO.OR.C.005 Allhanketoimingud

- (a) Koolitusorganisatsioonid peavad tagama, et mis tahes oma tegevuse allhankena tellimisel või ostmisel vastab tellitud või ostetud tegevus või selle osa kohaldatavatele nõuetele.
- (b) Kui koolitusorganisatsioon tellib osa oma tegevustest allhankena organisatsioonilt, kes ise ei ole selleks tegevuseks käesoleva määruse kohaselt sertifitseeritud, peab allhankijast organisatsioon töötama allhanget telliva koolitusorganisatsiooni sertifikaadi tunnustuse alusel. Allhanget telliv koolitusorganisatsioon peab tagama pädeva asutuse juurdepääsu allhankijast organisatsioonile, et kontrollida jätkuvat vastavust kohaldatavatele nõuetele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 996/2010, 20. oktoober 2010, tsiviillennunduses toimuvate lennuõnnetuste ja intsidentide uurimise ja ennetamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/56/EÜ (ELT L 295, 12.11.2010, lk 35).

ATCO.OR.C.010 Töötajatele esitatavad nõuded

- (a) Koolitusorganisatsioonid määravad ametisse vastutava juhi.
- (b) Koolitusorganisatsioon nimetab ametisse koolitamise eest vastutava(d) isiku(d). See isik allub/need isikud alluvad otse vastutavale juhile.
- (c) Koolitusorganisatsioonidel peab olema kavandatavateks ülesanneteks ja kohaldatavatele nõuetele vastavateks tegevusteks piisavalt kvalifitseeritud töötajaid.
- (d) Koolitusorganisatsioonid säilitavad asjakohaste kutsekvalifikatsioonide, piisavate teadmiste ja kogemustega teooriaõpetajate ning nende tõenduste, õpetamismeetodite hindamiste ja ainete (mille õpetamise volitused neil on) andmed.
- (e) Koolitusorganisatsioonid kehtestavad teooriaõpetajate pädevuse säilitamise menetluse.
- (f) Koolitusorganisatsioonid tagavad, et praktiliste oskuste instruktorid ja tasemetestijad läbivad vastava oskumärke kehtivuse taastamiseks täienduskoolituse edukalt.
- (g) Koolitusorganisatsioonid säilitavad neid isikuid käsitlevad andmed, kes on pädevad hindama praktiliste oskuste instruktorite ja tasemetestijate pädevust punkti ATCO.C.045 kohaselt asjakohaste oskumärgetega.

ATCO.OR.C.015 Ruumid ja seadmed

- (a) Koolitusorganisatsioonidel peavad olema käesoleva määruse kohaselt kõikide kavandatavate ülesannete ja tegevuste täitmiseks ning juhtimiseks piisavad ruumid.
- (b) Koolitusorganisatsioon peab tagama, et treeningseadmed vastavad ülesande suhtes kehtivatele spetsifikatsioonidele ja nõuetele.
- (c) Töökohal läbitava koolituse korraldamise ajal tagab koolitusorganisatsioon, et väljaõppejuhendajal on täpselt sama teave kui töökohal läbitavat koolitust omandaval isikul, ja kohese sekkumise vahendid.

ATCO.OR.C.020 Andmete säilitamine

- (a) Koolituskursuste kõikidele nõuetele vastavuse tõendamiseks säilitavad koolitusorganisatsioonid koolituse läbinud või seda läbivate isikute andmed.
- (b) Koolitusorganisatsioonid kehtestavad väljaõppejuhendajate ja tasemetestijate asjakohaste kutsekvalifikatsioonide ja õpetamismeetodite ning kui kohaldatakse, ka ainete, mille õpetamise volitused neil on, hindamiste süsteemi ja säilitavad seda.
- (c) Kohaldatavate riiklike andmekaitseaduste kohaselt säilitatakse alapunktides a ja b nõutavaid andmeid vähemalt viis aastat:
 - (1) pärast seda, kui koolitust läbiv isik kursuse läbis, ning
 - (2) pärast seda, kui väljaõppejuhendaja või tasemetestija ei tööta enam koolitusorganisatsiooni heaks (vajaduse korral).
- (d) Andmete vormingut sisaldav andmete arhiveerimise protsess esitatakse koolitusorganisatsiooni juhtimissüsteemis.
- (e) Andmeid säilitatakse turvalisel viisil.

ATCO.OR.C.025 Rahastamine ja kindlustus

Koolitusorganisatsioonid tõendavad, et koolituse korraldamiseks käesoleva määruse kohaselt on olemas piisav rahastus, et tegevusel on korraldatava koolituse laadi kohane piisav kindlustuskate ja et kõiki tegevusi on võimalik ellu viia käesoleva määruse kohaselt.

D-ALAJAGU

KOOLITUSKURSUSTELE JA KOOLITUSPLAANIDELE ESITATAVAD NÕUDED**ATCO.OR.D.001 Koolituskursustele ja koolitusplaanidele esitatavad nõuded**

Koolitusorganisatsioonid arendavad välja järgmise:

- (a) I lisa (ATCO-osa) D-alajaos sätestatud nõuete kohaselt osutatava koolituse liigiga/liikidega seonduvad koolituskursused ja koolitusplaanid;
- (b) I lisas (ATCO-osa) sätestatud nõuete kohased oskumärgete ained, ainete eesmärgid, teemad ja allteemad;
- (c) punkti ATCO.D.090 alapunkti a alapunkti 3 ja punkti ATCO.D.095 alapunkti a alapunkti 3 kohased hindamismeetodid.

ATCO.OR.D.005 Eksamite ja hindamiste tulemused ja tunnistused

- (a) Koolitusorganisatsioon teatab taotlejale tema läbitud eksamite ja hindamiste tulemused ning annab taotleja nõudmisel välja tunnistuse vastavate eksamite ja hindamiste tulemustega.
- (b) Algkoolituse või täiendava pädevusmärke väljaandmise puhul pädevuskoolituse edukal lõpuleviimisel annab koolitusorganisatsiooni välja tunnistuse.
- (c) Baaskoolituse lõpetamise tõend antakse välja taotleja nõudel vaid siis, kui ta on läbinud I lisa 2. liites sisalduvad kõik ained, teemad ja allteemad ja on edukalt teinud eksamid ja hindamised.

E-ALAJAGU

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSTELE ESITATAVAD NÕUDED**ATCO.ORE.001 Lennundusmeditsiinikeskused**

Lennundusmeditsiinikeskused kohaldavad komisjoni määruse (EL) nr 290/2012 ⁽¹⁾, VII lisa alajagude ORA.GEN ja ORA.AeMC sätteid, kusjuures

- (a) kõik viited 1. klassile asendatakse viidetega 3. klassile;
- (b) kõik viited MED osale asendatakse viidetega ATCO.MED-osale.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 290/2012, 30. märts 2012, millega muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviilennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 100, 5.4.2012, lk 1).

IV LISA

ATCO.MED-OSA

LENNUJUHTIDE TERVISENÕUDED

A-ALAJAGU

ÜLDNÕUDED

1. JAOTIS

Üldnõuded

ATCO.MED.A.001 Pädev asutus

Käesoleva osa tähenduses on pädev asutus:

- (a) lennundusmeditsiinikeskuste (AeMC) puhul
 - (1) selle liikmesriigi määratud asutus, kus asub lennundusmeditsiinikeskuse peamine tegevuskoht;
 - (2) Euroopa Lennundusohutusamet, kui lennundusmeditsiinikeskus asub kolmandas riigis;
- (b) lennundusarstide (AME) puhul
 - (1) selle liikmesriigi määratud asutus, kus asub lennundusarsti peamine tegevuskoht;
 - (2) kui lennundusarsti peamine tegevuskoht asub kolmandas riigis, siis liikmesriigi määratud pädev asutus, kellele lennundusarst esitab loa väljaandmise taotluse.

ATCO.MED.A.005 Reguleerimisala

Käesoleva lisa selles osas kehtestatud nõuded käsitlevad:

- (a) lennujuhi või lennujuhiõpilase (v.a treeningseadme instruktori) loast tulenevate õiguste kasutamiseks nõutava tervisetõendi väljaandmist, kehtivust, kehtivuse pikendamist ja taastamist;
- (b) 3. klassi tervisetõendeid välja andvate lennundusarstide (AME) sertifitseerimist.

ATCO.MED.A.010 Mõisted

Käesolevas osas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „akrediteeritud meditsiiniline otsus” – otsus, mille piloodilube väljaandva asutuse üks või mitu tunnustatud meditsiinieksperdi on teinud üksikjuhtumi lahendamiseks, konsulteerides vajaduse korral käitamiseksperdi või mõne muu valdkonna ekspertidega, ning mis põhineb objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel, sisaldades tegevusriskide hindamist;
- b) „lennundusmeditsiinilise kontroll” – taotleja tervise seisundit käsitlev otsus, mis põhineb taotleja terviseandmete hindamisel ja lennundusmeditsiinilistel läbivaatustel vastavalt käesolevale osale ning vajaduse korral meditsiinilistel analüüsidel;
- c) „lennundusmeditsiiniline läbivaatus” – vaatlus, palpatsioon, perkussioon, auskultatsioon vm terviseuuringu viis, mida kasutatakse eelkõige loast tulenevate õiguste kasutamise otstarbel tervise seisundi kindlaksmääramiseks;
- d) „silmaarst” – oftalmoloog või patoloogiliste seisundite väljaõppe saanud optometrist;
- e) „terviseuuringud” – taotleja võimaliku patoloogilise seisundi hindamine läbivaatuse ja analüüside abil, et kontrollida terviseprobleemi esinemist või puudumist;
- f) „piloodilube väljaandev asutus” – liikmesriigi pädev asutus, kes andis välja piloodiluba või kellele isik esitab piloodiluba väljaandmise taotluse, või kui isik ei ole veel piloodiluba väljaandmise taotlust esitanud, siis pädev asutus kooskõlas käesoleva osaga;

- g) „piirang” – tervisetõendile kehtestatud tingimus, mida tuleb täita tegutsemisel loaga kaasnevate õiguste piires;
- h) „refraktsioonihäire” – kõrvalekalle emmetroopiast mõõdetuna dioptrites kõige ametroopsemal meridiaanil, mida mõõdetakse standardmeetodite abil;
- i) „oluline” – terviseprobleemi selline ulatus, mis võib takistada loaga kaasnevate õiguste ohutut kasutamist.

ATCO.MED.A.015 Arstisaladus

Kõik lennundusmeditsiinilise läbivaatuse, lennundusmeditsiinilise kontrolli ja tervisetõendite väljaandmisega seotud isikud peavad alati hoidma arstisaladust.

ATCO.MED.A.020 Tervise seisundi halvenemine

- (a) Loa omanikud ei tohi mingil juhul tegutseda oma loaga kaasnevate õiguste piires, kui nad:
 - (1) on teadlikud oma tervise seisundi mis tahes halvenemisest, mille tagajärjel ei pruugi nad suuta osutatud õiguste piires ohutult tegutseda;
 - (2) manustavad või kasutavad mis tahes retsepti- või käsimüügiravimit, mis võib takistada ohutut tegutsemist asjaomase loaga kaasnevate õiguste piires;
 - (3) saavad mis tahes meditsiinilist, kirurgilist või muud ravi, mis võib mõjutada loaga kaasnevate õiguste kasutamist.
- (b) Peale selle peavad 3. klassi tervisetõendi omanikud viivitamatult ja enne loaga kaasnevate õiguste kasutamist küsima lennundusmeditsiinilist nõu, kui:
 - (1) neile on tehtud kirurgiline operatsioon või invasiivne protseduur;
 - (2) nad on hakanud regulaarselt kasutama mis tahes ravimit;
 - (3) neil on olnud mis tahes oluline vigastus, millega kaasneb suutmatus loaga kaasnevaid õigusi kasutada;
 - (4) neil on olnud mis tahes märkimisväärne haigus, millega kaasneb suutmatus loaga kaasnevaid õigusi kasutada;
 - (5) nad on rasedad;
 - (6) nad on võetud haiglasse või kliinikusse statsionaarsele ravile;
 - (7) nad vajavad esmakordselt korrigeerivaid läätsi.

Neil juhtudel kontrollib lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst loa omaniku või lennujuhiõpilase tervise seisundit ja otsustab, kas nad võivad jätkata tegutsemist oma õiguste piires.

ATCO.MED.A.025 Lennundusmeditsiinikeskuste (AeMC) ja lennundusarstide (AME) kohustused

- (a) Käesolevas osas ette nähtud lennumeditsiinilise läbivaatuse ja lennumeditsiinilise kontrolli käigus peab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst tegema järgmist:
 - (1) tagama, et taotlejaga saab suhelda ilma keelebarjäärita;
 - (2) teavitama taotlejat tema tervise seisundi kohta ebapiisava, ebatäpse või vale teabe esitamise tagajärgedest;
 - (3) teavitama lube välja andvat asutust, kui taotleja esitab oma tervise seisundi kohta ebapiisavat, ebatäpset või vale teavet;
 - (4) teavitama lube välja andvat asutust, kui taotleja võtab tervisetõendi taotlemise protsessi mis tahes etapis taotluse tagasi.
- (b) Pärast lennundusmeditsiinilise läbivaatuse ja tervisekontrolli lõppemist peab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst tegema järgmist:
 - (1) teatama taotlejale, kas ta on sobiv või sobimatu või kas ta suunatakse edasi lube väljaandvasse asutusse;
 - (2) teavitama isikut mis tahes piirangutest, mis tervisetõendisse kantakse;

- (3) teavitama taotlejat edasikaebamise õigusest, kui taotleja on hinnatud sobimatuks;
 - (4) esitama lube väljaandvale asutusele viivitamata käsitsi või elektrooniliselt allkirjastatud aruande, mis sisaldab lennundusmeditsiinilise läbivaatuse ja tervisetõendi väljaandmise otstarbelise hindamise üksikasjalikke tulemusi ning taotlusvormi, läbivaatuse vormi ja tervisetõendi koopiat;
 - (5) teavitama taotlejat tema vastavast kohustusest punktis ATCO.MED.A.020 esitatud tervises seisundi halvenemise puhul.
- (c) Lennundusarstid (AME) ja lennundusmeditsiinikeskused (AeMC) säilitavad lennundusmeditsiinilise läbivaatuse ja tervisekontrolli andmeid käesoleva osa kohaselt ning vastavaid tulemusi vähemalt kümme aastat või vastaval ajavahemikul, kui see on riiklikes õigusaktides ette nähtud pikem.
 - (d) Lennundusarstid (AME) ja lennundusmeditsiinikeskused (AeMC) esitavad pädeva asutuse meditsiinihindajale taotluse korral kõik lennundusmeditsiinilise tervisekontrolli andmed ja aruanded ning muu asjakohase teabe, mis on vajalik
 - (1) tervisetõendite väljaandmiseks;
 - (2) järelevalvefunktsioonideks.

2. JAOTIS

Tervisetõenditele esitatavad nõuded

ATCO.MED.A.030 Tervisetõendid

- (a) Lennujuhi või lennujuhiõpilase loa taotlejail või omanikel peab olema vähemalt 3. klassi tervisetõend.
- (b) Loaomanikul tohib olla ainult üks käesoleva osaga kooskõlas välja antud tervisetõend.

ATCO.MED.A.035 Tervisetõendi taotlemine

- (a) Tervisetõendi saamise taotlused koostatakse pädeva asutuse kehtestatud vormingus.
- (b) Tervisetõendi taotlejad esitavad lennundusmeditsiinikeskusele või lennundusarstile järgmised dokumendid:
 - (1) isikut tõendav dokument;
 - (2) allkirjastatud avaldus, mis sisaldab:
 - i) terviseandmete meditsiinilisi asjaolusid;
 - ii) teavet selle kohta, kas nad on varem tervisetõendit taotlenud või käinud tervisetõendi saamiseks lennundusmeditsiinilisel läbivaatusel, ja kui on, siis kelle juures ja missuguse tulemusega;
 - iii) teavet selle kohta, kas neid on kunagi hinnatud sobimatuks või nende tervisetõendi kehtivus on olnud peatatud või nende tervisetõend on kehtetuks tunnistatud.
- (c) Kui taotlejad taotlevad tervisetõendi kehtivuse pikendamist või taastamist, esitavad nad tervisetõendi enne asjakohast lennundusmeditsiinilist läbivaatust lennundusmeditsiinikeskusele või lennundusarstile.

ATCO.MED.A.040 Tervisetõendite väljaandmine, pikendamine ja taastamine

- (a) Tervisetõend antakse välja, selle kehtivust pikendatakse või selle kehtivus taastatakse üksnes siis, kui on läbitud nõutav lennundusmeditsiinilise läbivaatus ja tervisekontroll ning on tehtud otsus taotleja sobivuse kohta.
- (b) Esmane väljaandmine
 - 3. klassi tervisetõendid annab esmaselt välja lennundusmeditsiinikeskus.
- (c) Pikendamine ja taastamine
 - 3. klassi tervisetõendite kehtivust pikendab või nende kehtivuse taastab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst.

- (d) Lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst annab tervisetõendi välja või pikendab selle kehtivust või taastab selle kehtivuse üksnes siis, kui:
- (1) taotleja on esitanud neile oma täielikud terviseandmed ning lennundusmeditsiinikeskuse või lennundusarsti nõudmisel taotleja arsti või mis tahes meditsiinispetsialisti tehtud lennundusmeditsiinilise läbivaatuse ja analüüside tulemused ning
 - (2) lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst on lennundusmeditsiinilise läbivaatuse ja analüüside põhjal teinud asjaomase tervisetõendi jaoks nõutava lennundusmeditsiinilise kontrolli, et tuvastada, kas taotleja vastab kõigile käesolevas osas sätestatud asjakohastele nõuetele.
- (e) Kui see on kliiniliselt näidustatud, võib lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst või edasisaatmise korral lube väljaandev asutus nõuda, et taotleja teeks enne tervisetõendi väljaandmist, selle kehtivuse pikendamist või taastamist läbi täiendava arstliku läbivaatuse ja täiendavad uuringud.
- (f) Tervisetõendi või vajaduse korral selle duplikaadi võib välja anda lube väljaandev asutus, kui:
- (1) taotlus on üle antud;
 - (2) asutuses on leitud, et tõendile märgitud teavet on vaja parandada; sellisel juhul ebakorrektnet tervisetõend tunnistatakse kehtetuks.

ATCO.MED.A.045 Tervisetõendite kehtivus, pikendamine ja taastamine

(a) Kehtivus

- (1) 3. klassi tervisetõendid kehtivad 24 kuud.
- (2) 3. klassi tervisetõendite kehtivusaega lühendatakse 12 kuuni nende loaomanike puhul, kes on saanud 40aastaseks. Enne loaomaniku 40aastaseks saamist väljaantud tervisetõend kaotab kehtivuse, kui loaomanik saab 41aastaseks.
- (3) Tervisetõendi, sealhulgas iga sellega seotud läbivaatuse või eriuuringu kehtivusaeg on:
 - (i) määratud kindlaks taotleja vanusega arstliku läbivaatuse kuupäeval;
 - (ii) arvutatud alates arstliku läbivaatuse kuupäevast esmase väljaandmise ja selle kehtivuse taastamise korral ning alates eelmise tervisetõendi kehtivusaja lõppemisest kehtivuse pikendamise korral.

(b) Kehtivuse pikendamine

Tervisetõendi kehtivuse pikendamiseks võib lennundusmeditsiinilise läbivaatuse ja tervisekontrolli teha kuni 45 päeva enne tervisetõendi kehtivusaja lõppu.

(c) Kehtivuse taastamine

- (1) Kui tervisetõendi omanik ei vasta alapunkti b sättele, nõutakse kehtivuse taastamiseks uut lennundusmeditsiinilist läbivaatust ja tervisekontrolli.
- (2) Kui tervisetõend aegus
 - i) vähem kui kaks aastat tagasi, pikendatakse lennundusmeditsiinilise läbivaatuse kehtivust tavalise korra kohaselt;
 - ii) enam kui kaks aastat tagasi, viib lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst pärast taotleja lennundusmeditsiiniliste terviseandmete hindamist ellu üksnes kehtivuse taastamiseks vajaliku läbivaatuse;
 - iii) kui tervisetõend aegus enam kui viis aastat tagasi, kohaldatakse esmaseks väljaandmiseks vajaliku lennundusmeditsiinilise läbivaatuse nõudeid ja hindamine põhineb kehtivuse pikendamise nõuetel.

ATCO.MED.A.046 Tervisetõendi kehtivuse peatamine või kehtetuks tunnistamine

- (a) Tervisetõendi kehtetuks tunnistamise korral peab omanik selle viivitamata loa välja andnud asutusele tagastama.
- (b) Tervisetõendi kehtivuse peatamise korral peab omanik selle tervisetõendi välja andnud asutusele tema nõudmisel tagastama.

ATCO.MED.A.050 Edasisaatmine

Kui 3. klassi tervisetõendi taotleja saadetakse punkti ATCO MED.B.001 kohaselt edasi lube väljaandvasse asutusse, edastab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst asjakohased arstlikud dokumendid lube väljaandvale asutusele.

B-ALAJAGU**LENNUJUHTIDE TERVISETÕENDITELE ESITATAVAD NÕUDED****1. JAOTIS****Üldnõuded****ATCO.MED.B.001 Tervisetõendite suhtes kohaldatavad piirangud****(a) 3. klassi tervisetõendite suhtes kohaldatavad piirangud**

- (1) Kui taotleja ei vasta täielikult 3. klassi tervisetõendi nõuetele, kuid tõenäoliselt ei kahjusta loast tulenevate õiguste ohutut kasutamist, siis lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst teeb järgmist:
 - i) annab taotleja sobivuse üle otsustamise edasi lube väljaandvale asutusele, nagu on märgitud käesolevas alajaos või
 - ii) kui käesolevas alajaos ei ole märgitud edasisaatmist lube väljaandvasse asutusse, siis hindab, kas taotleja, kes vastab ühele või mitmele tervisetõendis märgitud piirangu tingimusele/tingimustele, suudab täita oma tööülesandeid ohutult, ning annab vajaduse korral välja piiranguga/piirangutega tervisetõendi.
- (2) Lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst võib sama piiranguga tervisetõendi kehtivust pikendada või selle kehtivuse taastada ilma taotlejat lube väljaandvasse asutusse edasi saatmata.

(b) Piirangu vajalikkuse hindamisel pööratakse erilist tähelepanu järgmistele asjaoludele:

- (1) kas akrediteeritud meditsiinilises otsuses on märgitud, et kui taotleja ei vasta erijuhtudel mis tahes miinimum- või muule nõudele, siis taotletava loaga kaasnevate õiguste piires tegutsemine ei kahjusta tõenäoliselt loast tulenevate õiguste ohutut kasutamist;
- (2) millised on taotleja kogemused seoses sooritatava tegevusega.

(c) Tegevuspiirangud

- (1) Pädev asutus määrab koostöös aeronavigatsiooniteenuse osutajaga konkreetses käitamiskeskkonnas kehtivad tegevuspiirangud.
- (2) Asjakohased tegevuspiirangud sisestab tervisetõendisse üksnes lube välja andev asutus.

(d) Loast tulenevate õiguste ohutu kasutamise tagamiseks võib tervisetõendi omanikule seada ka mis tahes muid piiranguid.**(e) Tervisetõendile märgitakse kõik selle omanikule seatud piirangud.****2. JAOTIS****3. klassi tervisetõendite tervisenõuded****ATCO.MED.B.005 Üldist**

Taotlejatel ei tohi olla järgmisi tervisehäireid, millega kaasneb teatav talituslik häire, mis võib takistada taotleja ohutut tegutsemist asjaomase loaga seotud õiguste piires või mis võiks muuta ta ootamatult võimetuks tegutsema ohutult loaga kaasnevate õiguste piires.

- (1) kaasasündinud või omandatud häire;
- (2) aktiivne, latentne, äge või krooniline haigus või puue;

- (3) haav, vigastus või operatsioonitüsistus;
- (4) mis tahes manustatud terapeutilise, diagnostilise või profülaktilise retsepti- või käsimüügiravimi mõju või kõrvalmõju.

ATCO.MED.B.010 Südame-veresoonkond

(a) Läbivaatus

- (1) Tehakse tavaline 12 lülitusega rahuoleku-EKG ja koostatakse tervisetõendi esmase väljaandmise otstarbelise läbivaatuse aruanne ning seejärel
 - i) alla 30aastastel iga nelja aasta järel;
 - ii) kehtivuse iga pikendamise või taastamise läbivaatuse korral;
 - iii) kliinilistel näidustustel.
- (2) Südame-veresoonkonna ulatuslik kontroll tehakse
 - i) kehtivuse esimese pikendamise või taastamise läbivaatuse korral 65aastaseks saamisel;
 - ii) seejärel iga nelja aasta tagant;
 - iii) kliinilistel näidustustel.
- (3) Tervisetõendi esmase väljaandmise puhul nõutakse selle esmasele väljaandmisele eelneval läbivaatusel ja esimesel läbivaatusel pärast isiku 40aastaseks saamist seerumilipiidide, sealhulgas kolesterooli kontrolli.

(b) Südame-veresoonkond – üldosa

- (1) Taotlejad loetakse sobimatuks, kui neil on mis tahes järgmine tervises seisund:
 - i) rinnaaordi aneurüsm või infrarenaalse kõhuaordi aneurüsm enne või pärast operatsiooni;
 - ii) mis tahes kliiniliselt oluline südameklapi rike;
 - iii) südame- või südame-kopsusiire.
- (2) Taotlejad saadetakse enne korrakohase tervises seisundi hinnangu andmist edasi lube väljaandvasse asutusse, kui neil on esinenud või esineb diagnoosina mis tahes järgmine seisund:
 - i) perifeersete arterite haigus enne või pärast operatsiooni;
 - ii) rinnaaordi aneurüsm või infrarenaalse kõhuaordi aneurüsm pärast operatsiooni;
 - iii) infrarenaalse kõhuaordi aneurüsm enne või pärast operatsiooni;
 - iv) kliiniliselt ebaoluline südameklapirike;
 - v) südameklapioperatsiooni järgne seisund;
 - vi) perikardi, müokardi või endokardi häire;
 - vii) kirurgiliselt korrigeeritud või korrigeerimata kaasasündinud südamerike;
 - viii) korduv vasovagaalne sünkkoop;
 - ix) arteri- või veenitromboos;
 - x) kopsuemboolia;
 - xi) süsteemset antikoagulantravi vajav südame-veresoonkonna häire.

(c) Vererõhk

- (1) Igal läbivaatusel tuleb mõõta vererõhku.
- (2) Taotleja vererõhk peab olema normaalvahemikus.
- (3) Taotlejad loetakse sobimatuks, kui:
 - i) neil on sümptomaatiline hüpotensioon või
 - ii) läbivaatusel on korduval vererõhu mõõtmisel nende süstoolne vererõhk üle 160 mm Hg ja/või diastoolne vererõhk üle 95 mm Hg, raviga või ilma,
- (4) Vererõhu reguleerimise ravimite kasutamise alustamisel on nõutav ajutise võimetuse hindamise periood, mil kontrollitakse oluliste kõrvaltoimete puudumist.

(d) Koronaararterite haigus

- (1) Taotlejad loetakse sobimatuks, kui neil on mis tahes järgmine tervises seisund:
 - i) sümptomaatiline koronaararterite haigus;
 - ii) ravimravile alluva koronaararterite haiguse sümptomid.
- (2) Taotlejad, kellel on mõni järgmistest seisunditest, saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse ja neil tuleb enne nende sobivuse hindamist läbida müokardi isheemia välistamiseks kardioloogiline kontroll:
 - i) kahtlustatav müokardi isheemia;
 - ii) asümptomaatiline väheohtlik antianginaalset ravi mittenoõdev koronaararterite haigus.
- (3) Enne tervises seisundi hindamist saadetakse taotlejad lube väljaandvasse asutusse ja neil tuleb läbida kardioloogiline kontroll, kui neil on esinenud või esineb diagnoosina mis tahes järgmine seisund:
 - i) müokardi isheemia;
 - ii) müokardiinfarkt;
 - iii) revaskularisatsioon koronaararterite haiguse korral.

(e) Rütmi- ja juhtehäired

- (1) 3. klassi tervisetõendi taotlejad, kellel on kliiniliselt oluline vahelduv või pidev südame juhte- või rütmihäire, saadetakse enne korrahõlme tervises seisundi hinnangu andmist edasi lube väljaandvasse asutusse ja neil tuleb läbida rahuldava tulemuse andnud kardioloogiline kontroll. Sellised häired hõlmavad järgmist:
 - i) supraventrikulaarne rütmihäire, sealhulgas vahelduv või pidev sinuatriaalne blokaad, kodade virvendus ja/või laperdus ning asümptomaatilised siinuspausid;
 - ii) täielik Hisi kimbu vasaku sääre blokaad;
 - iii) Mobitzi II tüüpi atrioventrikulaarne blokaad;
 - iv) laia ja/või kitsa QRS-kompleksiga tahhükardia;
 - v) ventrikulaarne preeksitatsioon;
 - vi) QT-intervalli asümptomaatiline pikenemine;
 - vii) Brugada sündroomi nähud EKG-uuringul.

- (2) Taotlejad, kellel on mis tahes punktides i–vii loetletud tervises seisund, võib lugeda sobivaks, kui neil puudub mis tahes muu häire ning nad on läbinud kardioloogilise kontrolli ja saanud rahuldava tulemuse:
- i) mittetäielik Hisi kimbu vasaku sääre blokaad;
 - ii) täielik Hisi kimbu parema sääre blokaad;
 - iii) stabiilne vasaku telje deviatsioon;
 - iv) asümptomaatiline siinusbradükardia;
 - v) asümptomaatiline siinustahhükardia;
 - vi) asümptomaatilised isoleeritud ühetaolised supraventrikulaarsed või ventrikulaarsed ektoopilised kompleksid;
 - vii) I astme atrioventrikulaarblokaad;
 - viii) Mobitzi I tüüpi atrioventrikulaarne blokaad.
- (3) Taotlejad saadetakse enne korra kohase tervises seisundi hinnangu andmist edasi lube väljaandvasse asutusse ja neil tuleb läbida rahuldava tulemusega kardioloogiline kontroll, kui neil on esinenud mis tahes järgmine seisund:
- i) ablatsioonravi;
 - ii) südamerütmuri paigaldamine.
- (4) Taotlejad loetakse sobimatuks, kui neil on mis tahes järgmine tervises seisund:
- i) sümptomaatiline sinuatriaalne haigus;
 - ii) täielik atrioventrikulaarne blokaad;
 - iii) QT-intervalli sümptomaatiline pikenemine;
 - iv) automaatne siirdatav defibrillaator;
 - v) ventrikulaarse tahhükardia korral kasutatav südamerütmur.

ATCO.MED.B.015 Hingamiselundid

- (a) Taotlejad, kellel on kliiniliselt oluline kopsutalitluse häire, saadetakse lennundusmeditsiinilise kontrolli tegemiseks edasi lube väljaandvasse asutusse. Nende sobivuse üle saab otsustada, kui kopsutalitlus on taastunud ja rahuldav.
- (b) Läbivaatus
- Taotlejate kopsutalitlust tuleb uurida esmasel läbivaatusel ja kliinilistel näidustustel.
- (c) Taotlejatel, kellel on esinenud või esineb diagnoosina ravimravi vajav astma, tuleb läbida hingamiselundkonna kontroll ja saada rahuldav tulemus. Sobivuse üle saab otsustada, kui taotleja on asümptomaatiline ja ravi ei mõjuta ohutust.
- (d) Taotlejad, kellel on esinenud või esineb diagnoosina:
- (1) hingamiselundite aktiivne põletik;
 - (2) aktiivne sarkoidoos;
 - (3) pneumotooraks;

- (4) uneapnoe sündroom;
- (5) ulatuslik rindkereoperatsioon;
- (6) krooniline obstruktiivne kopsuhaigus;
- (7) kopsusiire,

saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse ja nad peavad enne sobivuse hindamist läbima hingamiselundkonna kontrolli ja saada rahuldava tulemuse.

ATCO.MED.B.020 Seedeelundid

- (a) Taotlejad, kellel on seedetrakti või -elundite haiguse või seedetrakti- või elundite mis tahes osas tehtud kirurgilise sekkumise tüsistused, mis võivad põhjustada töövõimetust, eelkõige struktuurist või kompressioonist põhjustatud mis tahes obstruktsioon, loetakse sobimatuteks.
- (b) Taotlejatel ei tohi olla songa, mille tagajärjel võivad tekkida töövõimetust põhjustavad sümptomid.
- (c) Taotlejad, kellel on seedetrakti häired, mille hulgas on punktides 1–5 loetletud terviseseisundid, võib lugeda sobivaks, kui pärast edukat ravi või täielikku operatsioonijärgset paranemist on nende gastroenteroloogilise läbivaatuse tulemus rahuldav:
 - (1) korduv ravimravi vajav düspepsia;
 - (2) pankreatiit;
 - (3) sümptomaatilised sapikivid;
 - (4) diagnoositud või varem esinenud krooniline soolepõletik;
 - (5) seedetrakti või -elundite operatsiooni, sealhulgas nendest mis tahes elundi täieliku või osalise eemaldamise või mõõdaviiguoperatsiooni järgne seisund, loetakse sobimatuks.

ATCO.MED.B.025 Ainevahetussüsteem ja sisesekreetsioonisüsteem

- (a) Ainevahetus-, toitumis- või sisesekreetsioonihäirega taotlejad võib lugeda sobivaks, kui nende terviseseisundi stabiilsus on tõendatud ja lennundusmeditsiinilise kontrolli tulemus on rahuldav.
- (b) Diabeet
 - (1) Taotlejad, kellel on insuliinsõltuv diabeet, loetakse sobimatuks.
 - (2) Taotlejad, kellel on diabeet ja vereglükoosi sisalduse reguleerimiseks vaja muud ravimravi kui insuliinravi, saadetakse edasi piloodilube väljaandvasse asutusse. Sobivuse üle saab otsustada, kui saab tõendada, et vereglükoosi sisaldus allub ravile ja on stabiilne.

ATCO.MED.B.030 Hematoloogia

- (a) Vereanalüüsi vajalikkuse üle otsustab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst pärast füüsilist läbivaatust, võttes arvesse terviseandmeid.
- (b) Taotlejad, kellel on hematoloogiline haigus, näiteks:
 - (1) koagulatsiooni-, hemorraagia- või tromboosihäire;
 - (2) krooniline leukeemia;
 - (3) hemoglobiini vaegus või liigsus, sealhulgas aneemia, erütrotsütoos või hemoglobiнопaatia (loetelu ei ole ammendav);
 - (4) lümfisõlmede oluline suurenemine;
 - (5) suurenenud põrn,saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse. Sobivuse üle saab otsustada, kui lennundusmeditsiinilise hindamise tulemus on rahuldav.
- (c) Taotlejad, kellel on äge leukeemia, loetakse sobimatuks.

ATCO.MED.B.035 Eritus- ja suguelundid

- (a) Uriinianalüüs tehakse igal lennundusmeditsiinilisel läbivaatusel. Uriin ei tohi sisaldada ebanormaalseid elemente, millel võib olla patoloogiline tähendus.
- (b) Taotlejad, kellel on eritus- ja suguelundite haiguste või kirurgiliste protseduuride mis tahes tüsistused, mis võivad põhjustada töövõimetust, ja eelkõige struktuurist või kompressioonist põhjustatud mis tahes obstruktsioon, loetakse sobimatuteks.
- (c) Taotlejad, kellel on eritus- ja suguelundite häire, näiteks:
- (1) neeruhaigus;
 - (2) kuseteede üks või mitu kivi,
- võib lugeda sobivaks, kui neerude ja uroloogilise hindamise tulemus on rahuldav.
- (d) Taotlejad, kellele on tehtud:
- (1) eritus- ja suguelundite ulatuslik operatsioon, sealhulgas vastavate organite täielik või osaline eemaldamine või möödaviiguoperatsioon või
 - (2) ulatuslik uroloogiline operatsioon;
- saadetakse pärast täielikku paranemist ja enne sobivuse üle otsustamist lennundusmeditsiinilise kontrolli tegemiseks edasi lube väljaandvasse asutusse.

ATCO.MED.B.040 Nakkushaigused

- (a) HIV-positiivsed taotlejad saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse ja nad võib lugeda ekspertide tehtava hindamise rahuldava tulemuse korral sobivaks, kui lube väljaandval asutusel on piisavalt tõendeid selle kohta, et ravi ei sega loast tulenevate õiguste ohutut kasutamist.
- (b) Taotlejad, kellel ilmnevad või on diagnoositud järgmised nakkushaigused:
- (1) äge süüfilis;
 - (2) aktiivne tuberkuloos;
 - (3) nakkuslik hepatiit;
 - (4) troopilised haigused,
- saadetakse lennundusmeditsiinilise kontrolli tegemiseks edasi lube väljaandvasse asutusse. Sobivuse üle saab otsustada pärast täielikku paranemist ja eksperdi hinnangu laekumist, kui lube väljaandval asutusel on piisavalt tõendeid selle kohta, et ravi ei sega loast tulenevate õiguste ohutut kasutamist.

ATCO.MED.B.045 Rasedus ja günekoloogia

- (a) Taotlejad, kellele on tehtud ulatuslik günekoloogiline operatsioon, loetakse sobimatuks kuni nende täieliku paranemiseni.
- (b) Rasedus

Kui lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst arvab, et loa omanik on raseduse korral sobiv oma õiguste piires tegutsema, lühendab ta tema tervisetõendi kehtivusaega kuni raseduse 34. nädala lõpuni. Raseduse järgselt läbib loaomanik pärast täielikku taastumist lennundusmeditsiinilise läbivaatuse ja tervisekontrolli.

ATCO.MED.B.050 Luu-lihaskond

- (a) Taotleja peab saama rahuldavalt kasutada luu-lihaskonna talitlust, et ta suudaks tegutseda ohutult asjaomase piloodiiloga kaasnevate õiguste piires.
- (b) Taotlejad, kellel on luu-lihaskonna või reumatoloogiline haigus, mis võib takistada tema ohutut tegutsemist asjaomase loaga seotud õiguste piires, saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse. Sobivuse üle saab otsustada ekspertide tehtava hindamise rahuldava tulemuse korral.

ATCO.MED.B.055 Psühhiaatria

- (a) Taotlejad, kellel on alkoholi või psühhotroopsete ainete (sh meelelahutuslikult kasutatavate ainete) sõltuvusliku või mittesõltuvusliku muu tarvitamise või kuritarvitamise tõttu psüühika- või käitumishäire, loetakse sobimatuks, kuni tõendatakse nende paranemine või vabanemine ainete tarvitamisest ning kui pärast edukat ravi on psühhiaatrilise hindamise tulemus rahuldav. Taotlejad saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse.
- (b) Taotlejatel, kellel on teatav psühhiaatriline seisund, näiteks:
- (1) meeleoluhäire;
 - (2) neurootiline häire;
 - (3) isiksusehäire;
 - (4) psüühika- või käitumishäire,
- tuleb enne sobivuse hindamist läbida psühhiaatriline kontroll ja saada rahuldav tulemus. Taotlejad saadetakse terviseseisundi hindamiseks edasi lube väljaandvasse asutusse.
- (c) Taotlejad, kellel on esinenud sihilik enesekahjustamisakt või korduv sarnane käitumine, loetakse sobimatuks. Taotlejad saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse ja nad peavad enne nende sobivuse hindamist läbima psühhiaatrilise kontrolli ja saama rahuldava tulemuse.
- (d) Taotlejad, kellel on esinenud või esineb kliinilise diagnoosina skisofreenia, skisotüüpne või luululine häire, loetakse sobimatuks.

ATCO.MED.B.060 Psühholoogia

- (a) Taotlejad, kellel on stressiga seotud sümptomid, mis võivad takistada nende ohutut tegutsemist asjaomase loaga seotud õiguste piires, saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse. Sobivuse üle saab otsustada pärast seda, kui psühholoogilise ja/või psühhiaatrilise hindamise käigus tõendati, et taotleja on stressiga seotud sümptomitest paranenud.
- (b) Psühholoogilist hindamist võib nõuda ekspertide tehtava psühhiaatrilise või neuroloogilise läbivaatuse ühe osana või täiendava lisana.

ATCO.MED.B.065 Neuroloogia

- (a) Taotlejad, kellel on esinenud või esineb kliinilise diagnoosina järgmine seisund, loetakse sobimatuks:
- (1) epilepsia (välja arvatud allpool punkti b alapunktides 1 ja 2 esitatud juhtumid);
 - (2) teadmata põhjusega teadvushäire korduvad episoodid;
 - (3) haigused, millel on tserebraalse düsfunktsiooni suur kalduvus.
- (b) Taotlejad saadetakse enne korra kohase terviseseisundi hinnangu andmist edasi lube väljaandvasse asutusse ja neil tuleb läbida edasine kontroll, kui neil on esinenud või esineb diagnoosina mis tahes järgmine seisund:
- (1) epilepsia, mis ei ole kordunud pärast viieaastaseks saamist;
 - (2) epilepsia, mis ei ole kordunud ega ravi vajanud üle kümne aasta;
 - (3) epilepsiaaolised anomaaliad ja fokaalsed aeglased lained EEGs;
 - (4) närvisüsteemi progresseeruv või mitteprogresseeruv haigus;
 - (5) teadmata põhjusega teadvushäire üksikepisood;

- (6) ajuvigastus;
- (7) seljanärvi või perifeerse närvi kahjustus;
- (8) vaskulaarsete puuduste põhjustatud närvisüsteemi haigused, sealhulgas veritsus- ja isheemiajuhud.

ATCO.MED.B.070 Silmad ja nägemine

(a) Läbivaatus

- (1) Põhjalik silmade kontroll on esmase läbivaatuse osa, mis viiakse läbi regulaarselt sõltuvalt silmade refraktsioonist ja funktsionaalsest toimimisest.
- (2) Korraline silmade kontroll on osa kehtivuse pikendamiseks ja taastamiseks vajalikust läbivaatusest.
- (3) Pärast 40aastaseks saamist läbivad taotlejad kehtivuse pikendamise esimesel läbivaatusel kliinilistel näidustustel ja suguvõsas vastava seisundi olemasolu arvesse võttes tonomeetria.
- (4) Taotlejad esitavad lennundusmeditsiinikeskusele või lennundusarstile optika-läbivaatuse aruande juhtudel, mil
 - i) funktsionaalse toimimise puhul täheldatakse olulisi muutusi;
 - ii) kaugnägemine on võimalik vaid prillidega;
- (5) suure refraktsioonihäirega taotlejad saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse.

(b) Korrigeeritud või korrigeerimata kaugnägemisteravus ei tohi olla ühes silmas alla 6/9 (0,7) ja binokulaarselt mitte alla 6/6 (1,0).

(c) Esmase tervisetõendi taotlejad, kellel on monokulaarne nägemine või funktsionaalsetel põhjustel monokulaarne nägemine, loetakse sobimatuks. Pärast kehtivuse pikendamise või taastamise otstarbelist läbivaatust võib taotlejad lugeda sobivaks, kui oftalmoloogilise kontrolli tulemused on rahuldavad. Taotleja saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse.

(d) Esmase tervisetõendi taotlejad, kes näevad ühe silmaga normist halvemini, loetakse sobimatuks. Pärast kehtivuse pikendamise või taastamise otstarbelist läbivaatust saadetakse taotleja edasi lube väljaandvasse asutusse ja ta võib lugeda sobivaks, kui oftalmoloogilise kontrolli tulemused on rahuldavad.

(e) Taotleja peab suutma näha N5-kaarti (või sellega samaväärset kaarti) 30–50 cm kauguselt ja N14-kaarti (või sellega samaväärset kaarti) 60–100 cm kauguselt, vajaduse korral vastava nägemiskorrektsooni abil.

(f) Taotlejatel peab olema normaalne vaateväli ja normaalne binokulaarne nägemine.

(g) Taotlejad, kellel on olnud silmaoperatsioon, loetakse nägemisfunktsiooni täieliku taastumiseni ebasobivaks. Lube väljaandev asutus võib nad lugeda sobivaks, kui oftalmoloogilise kontrolli tulemused on rahuldavad.

(h) Keratokoonuse diagnoosiga taotlejad edasi lube väljaandvasse asutusse ja nad võib lugeda sobivaks, kui oftalmoloogilise kontrolli tulemused on rahuldavad.

(i) Taotlejad, kellel on diploopia, loetakse sobimatuks.

(j) Prillid ja kontaktläätsed

- (1) Kui rahuldav nägemine saavutatakse hinnatavate ülesannete täitmisel üksnes korrektsooni abil, tuleb optimaalseks nägemiseks kanda prille või kontaktläätsi, mis peavad olema hästi talutavad ning lennujuhtimiseks sobivad.
- (2) Kõikide kauguste suhtes nägemisnõuete täitmiseks ei tohi loast tulenevate õiguste kasutamisel korraga kasutada mitut prillipaari.
- (3) Loa/lubadega kaasnevate õiguste piires tegutsedes peab olema koheselt kasutusvalmis samasuguse korrektsooniga prillide varupaar.

- (4) Kui loaga kaasnevate õiguste piires tegutsedes kantakse kontaktläätsi, peavad need olema kaugale vaatamiseks, monofokaalsed ja toonimata. Monovisiooni kontaktläätsi kasutada ei tohi.
- (5) Taotlejad, kellel on suur refraktsioonihäire, peavad kasutama kontaktläätsi, millel on suure refraktsiooniteguriga läätsed.

ATCO.MED.B.075 Värvusnägemine

Taotlejad peavad olema normaalsed trikromaadid.

ATCO.MED.B.080 Kõrva-, nina- ja kurguhaigused

(a) Läbivaatus

- (1) Korraline kõrva-, nina- ja kurgukontroll on osa igast esmasest, kehtivuse pikendamiseks ja taastamiseks vajalikust läbivaatusest.
- (2) Kuulmist kontrollitakse kõigil läbivaatustel. Taotleja peab mõlema kõrva läbivaatusel korrektselt mõistma kõnet, mis tuleb lennundusarstilt 2 meetri kauguselt tema seljatagant.
- (3) Kuulmist mõõdetakse toonaudiomeetria abil esmasel läbivaatusel ning edaspidi tervisetõendi kehtivuse pikendamisele või taastamisele eelnevatel läbivaatustel kuni 40 aasta vanuseni iga nelja aasta järel ja seejärel iga kahe aasta järel.
- (4) Toonaudiomeetriga mõõdetuna:
 - i) ei tohi 3. klassi tervisetõendi taotleja kuulmislangus kummaski kõrvas sagedustel 500, 1 000 või 2 000 Hz olla üle 35 dB ning sagedusel 3 000 Hz üle 50 dB.
 - ii) Eespool mainitud kuulmist käsitlevaid kriteeriume mitte täitvad taotlejad saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse ja nende sobivuse üle saab otsustada ekspertide tehtava hindamise rahuldava tulemuse korral. Esmased taotlejad läbivad kõnediskriminatsiooni katse. 3. klassi tervisetõendi kehtivuse pikendamise või taastamise taotlejad läbivad töökeskkonnas toimuva funktsionaalse kuulmiskatse.
- (5) Kuuldeaparaadid
 - i) Esmane läbivaatus: kuulmist käsitlevate nõuete täitmiseks peetakse kuuldeaparaatide kasutamist ebasobivaks.
 - ii) Kehtivuse pikendamise ja taastamise läbivaatused: sobivuse üle saab otsustada, kui kuuldeaparaadi/ kuuldeaparaatide või asjakohase proteesi kasutamine parandab kuulmist nii, et töökeskkonnas toimuva täisfunktsionaalse kuulmiskatse kohaselt saavutatakse tavastandard.
 - iii) Kui kuulmise tavastandardi saavutamiseks vajatakse proteesi, peab loaga kaasnevate õiguste piires tegutsedes kättesaadav olema seadmete ja lisatarvikute (nt patareid) varukomplekt.

(b) Taotlejad, kellel on:

- (1) sise- või keskkõrva aktiivne patoloogiline krooniline haigus;
- (2) kuulmekile/kuulmekilede haigusseisundid või paranemata perforatsioon;
- (3) vestibulaarfunktsiooni häired;
- (4) suuõõne või ülemiste hingamisteede oluline väärareng või oluline või krooniline põletik;
- (5) arusaadavust vähendav oluline hääle- või kõnehäire,

saadetakse edasi lube väljaandvasse asutusse ja nad läbivad täiendava kõrva-, nina- ja kurgukontrolli arstliku läbivaatuse ja hindamise, et teha kindlaks, et kõnealune seisund ei takista ohutut tegutsemist asjaomase loaga kaasnevate õiguste piires.

ATCO.MED.B.085 Nahahaigused

Taotlejatel ei tohi olla mitte ühtki diagnoositud nahahaigust, mis võib takistada ohutut tegutsemist loast tulenevate õiguste kasutamisel.

ATCO.MED.B.090 Onkoloogia

- (a) Pärast esmase või teisese pahaloomulise kasvaja diagnoosimist saadetakse taotlejad edasi lube väljaandvasse asutusse ja nad peavad enne nende sobivuse hindamist läbima onkoloogilise kontrolli ja saama rahuldava tulemuse.
- (b) Taotlejad, kellel on esinenud või esineb kliinilise diagnoosina pahaloomuline ajukasvaja, loetakse sobimatuks.

C-ALAJAGU**LENNUNDUSARSTID (AMEd)****ATCO.MED.C.001 Õigused**

- (a) Lennundusarstil (AME) on õigus välja anda 3. klassi tervisetõendeid, pikendada nende kehtivust, taastada nende kehtivus ning korraldada asjaomaseid lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi ja kontrole.
- (b) Tunnistuses määratakse kindlaks lennundusarsti õigused.
- (c) Lennundusarsti tunnistuse omanik ei tohi teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi ega kontrole muudes liikmesriikides kui selles liikmesriigis, kus on välja antud tema vastav tunnistus, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - (1) vastuvõttev liikmesriik on andnud talle loa teha oma kutsetööd eriarstina;
 - (2) ta on teatanud vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele oma kavatsusest teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi ja kontrole ning anda välja tervisetõendeid oma õiguste piires lennundusarstina ning
 - (3) ta on saanud vastuvõtva liikmesriigi pädevalt asutuselt asjakohase ülevaate.

ATCO.MED.C.005 Taotlus

- (a) Taotlus lennundusarstitunnistuse saamiseks esitatakse pädeva asutuse kehtestatud korda järgides.
- (b) Lennundusarsti tunnistuse taotlejad esitavad pädevale asutusele järgmised andmed ja dokumendid:
 - (1) isikuandmed ja kutsetegevuse aadress;
 - (2) dokumendid, millega tõendatakse nende vastavust punktis ATCO.MED.C.010 kehtestatud nõuetele, sealhulgas tõend taotletavate õiguste kohase lennundusmeditsiini õppekursuse sooritamise kohta;
 - (3) kirjalik kinnitus, et lennundusarst hakkab välja andma tervisetõendeid käesoleva osa nõuete alusel.
- (c) Kui lennundusarst teeb lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi mitmes kohas, esitab ta pädevale asutusele asjakohase teabe seoses kõikide tegevuskohtade ja -vahenditega.

ATCO.MED.C.010 Lennundusarsti tunnistuse väljaandmise nõuded

3. klassi tervisetõendite kehtivuse pikendamise ja taastamise õigustega lennundusarsti tunnistuse taotlejad peavad:

- (a) omama täielikku meditsiini kvalifikatsiooni ja -litsentsi ning arstiresidentuuri lõputunnistust;
- (b) olema edukalt läbinud lennundusmeditsiini alg- ja edasijõudnute koolituskursused, sh lennujuhtide lennundusmeditsiinilise kontrolli ja lennujuhtimise erikeskkonna erimoodulid;
- (c) tõendama pädevale asutusele, et neil on:
 - (1) lennundusmeditsiinilisteks läbivaatusteks sobivad ruumid, menetlused, dokumentatsioon ja töökorras seadmed ning
 - (2) arstisalatuste tagamiseks vajalikud menetlused ja tingimused.

ATCO.MED.C.015 Lennundusmeditsiini õppekursused

- (a) Lennundusmeditsiini õppekursused kiidab heaks selle liikmesriigi pädev asutus, kus on neid korraldava organisatsiooni peamine tegevuskoht. Kursuse korraldaja tõendab, et kursuse ainekava sisaldab vajaliku pädevuse omandamise eesmärgi ning et koolitust tagavatel isikutel on asjakohased teadmised ja kogemused.
- (b) Kursused lõpevad kursuse sisust läbitud ainete kirjaliku eksamiga, välja arvatud täiendusõppe korral.
- (c) Kursuse korraldaja annab taotlejatele eksami positiivse soorituse korral lõputunnistuse.

ATCO.MED.C.020 Lennundusarsti tunnistust mõjutavad muudatused

- (a) Lennundusarstid peavad teatama pädevale asutusele järgmistest muutustest, mis võivad nende tunnistust mõjutada:
 - (1) meditsiinivaldkonda reguleeriv asutus on algatanud lennundusarsti suhtes distsiplinaarmenetluse või -juurdlust;
 - (2) muutunud on tunnistuse väljaandmise ajal kehtinud tingimused, sealhulgas taotlusega esitatud avalduste sisu;
 - (3) enam ei täideta lennundusarsti tunnistuse väljaandmisnõudeid;
 - (4) muutunud on lennundusarsti tegevuskoht/-kohad või postiaadress.
- (b) Kui pädevat asutust ei teavitata, siis lennundusarsti tunnistusega kaasnevate õiguste kehtivus peatatakse või õigused tunnistatakse kehtetuks vastavalt tunnistuse kehtivuse peatanud või selle kehtetuks tunnistanud pädeva asutuse otsusele.

ATCO.MED.C.025 Lennundusarsti tunnistuse kehtivus

Lennundusarsti tunnistus antakse välja kuni kolmeks aastaks. Tunnistuse kehtivust pikendatakse, kui selle omanik:

- (a) täidab jätkuvalt arstina tegutsemise jaoks nõutavaid üldtingimusi ja on registreeritud praktiseeriva meditsiinitöötajana;
 - (b) on viimase kolme aasta jooksul läbinud lennundusmeditsiinalase täiendusõppe ja koolituse lennujuhtide töökeskkonnas;
 - (c) on igal aastal teinud vähemalt kümme lennundusmeditsiinilist läbivaatust. Läbivaatuste arvu võib vähendada vaid pädev asutus asjakohastel põhjustel;
 - (d) vastab jätkuvalt tunnistuses kehtestatud tingimustele ning
 - (e) tegutseb oma õiguste piires kooskõlas käesoleva osaga.
-